

Secunda pars, tracta. de cognitione

SAEpè vidi controuerti, an isti Vi-
carij foranxi possint inhiberi à
tota causa, per vicarium genera-
lem huius Archiepiscopatus, & nū-
per fuit casus valde controuersus cū
vicario * *de Ciudad Real*: quia ex eo
quod fuit inhibitus à nostro vicario
generali, in quadam portuonariorum
huius sanctæ Ecclesiæ Toletanæ cau-
sa, per viam violentiæ fuit delata ad Re-
galem Curiam Pincianam, vbi fuit
decisa nostra quæstio fauore vicarij
generalis, ad quem tota causa fuit re-
missa. Quia sicut potest appellari ab
eorum sententijs, ad vicarium genera-
lem, vt tradit, Rota, decisio. 3. numer.
8. de officio vicarij in nouis. Abbas,
in capit. relatum, numero, 8. versiculo
hinc est, de officio delegati, potest si-
militer inhibitoriam aduersus eos cō-
cedere: quia vicarius generalis Ar-
chiepiscopatus, est omnibus foranxijs
superior, in prebentione, & appella-
tione, Rota, diuersorum, decisio. 1131.
parte, 3. Mohedanus, decisio. 5. de ap-
pellatibus, Marquesanus, in tractatu.
de commissio. 2. commiss. appellat.
capit. 9. sub, numero, 19. & ratio est,
quia iste vicarius reputatur pro dele-
gato, & in vicaria delegata, potest ap-
pellari à vicario foraneo, ad vicarium
generalem ordinarium, vt tradit, Bal-
dus, in, l. à pro consulibus, numero, 1.
in fine, de appellationibus, & ex eo di-
citur delegatus, quia causæ certæ sūt
ei commissæ, circa personas, vel res,
vt tradit, Ancharranus, in clementin.
2. numero, 7. de rescriptis. Quod non
procedit in vicario generali ordina-
rio, qui non habet causas limitatas,
nec territorium, & sic dicitur ordina-
rius, & nostram opinionem tenet no-
uissimè, Sigismundus Schacia, in tra-
ctatu. de appellationibus, quæstio-
ne, 7. numero. 26. & ita est tenen-
dum, & iudicandum, quando casus
contingat.

SVMMARIVM.

- 1 *Rex ecclesiasticus quando cognoscat, vel secularis contra milites diuini Iacobi, Alcantara, & Calatrana.*
- 2 *Opinio Doctoris Nauarri fundatur.*
- 3 *Milites ordinum dicuntur religiosi, & gaudent privilegio fori.*
- 4 *Concordia restringit aliquos casus graues in quibus dicti milites conveniuntur coram iudicibus secularibus.*
- 5 *Prima opinio practicitur sanare militum.*
- 6 *Dicti milites vocantur religiosi.*
- 7 *Qui percuterit militem Calatrana incurrit excommunicationem de qua in capitulo, si quis suadente diabolo, 17. quæst. 4.*
- 8 *Decisio Regni Portugalia refertur.*
- 9 *Rex sicut Magister ordinum est prelatus militum.*
- 10 *Rex non potest iudici laico causas dictorum militum delegare portibus reluctantibus.*
- 11 *Contraria opinio proponitur.*
- 12 *Dicti milites iudicanturulares cū gestens habitum secularem, & ducant uxores.*
- 13 *Milites ordinum, nō faciunt tria vota solemnita religionis.*
- 14 *Doctores pro contraria opinione referuntur.*
- 15 *Dicti milites inter personas seculares annumerantur.*
- 16 *Sicut uxoris non possunt esse religiosi, similiter neque ipsi milites.*
- 17 *Caput religionis militum, est persona secularis, & non ecclesiastica.*
- 18 *Rex noster Philippus, 3. est magister ordinum diuini Iacobi, Alcantara, & Calatrana, & aliorum.*
- 19 *Rex noster Hispania, tanquam etiam Lusitania, est Magister ordinis Iesu Christi.*
- 20 *Membra non debent à capite recedere.*
- 21 *Milites sancti Ioannis sunt ecclesiastici, quia non ducunt uxores, & dicuntur religiosi.*

22 *Casus de facto refertur in causa domini Ferdinandi de Toledo aquisitis domini Iacobi.*

23 *Resolutio questionis traditur.*

Q V A E S T I O. 149.

Vtrum iudex conseruator militum domini Iacobi, Alcantara, Calatraue, & sancti Iohannis, faciat vim procedendo per censuras contra iudicem secularem, vt se abstineat a cognitione, contra dictos milites.

V Idimus sepius de facto dubitari, an iudex laicus possit civiliter & criminaliter, procedere tam ex officio, quam ad partis petitionem, aduersus dictos milites sancti Iacobi, Calatraue, & Alcantarae, & an inhibitiō suorum iudicum conseruatorum, vel consilij ordinum, sint obtemperandæ, & an causa sit remittenda per viam violentiæ ad Regia tribunalia, si cut contingit in causis ecclesiasticis, & partem affirmatiuam, quod iudex conseruator non faciat vim procedendo per censuras contra iudicem laicum, tenet Nauarr. de redditibus ecclesiasticis, quæstion. 1. numero, 55. & quæstion. 3. numero, 27. & 29. vbi tenet, hos milites esse religiosos, & gaudere priuilegio fori, & per consequens esse conueniendos coram suis iudicibus conseruatoribus per Bullas suarum conseruatoriarum nominatis, quæ sententiam tenet idem, Nauarr. conf. 21. libro, 3. & consilio, 13. titulo, de rebus eccles. Calderinus, consilio, 30. titulo, de regularibus, Siluester, in sua summa, §. ecclesia, numero, 4. & §. religiosi, el. 1. numero, 3. & Camilius Palermus, in proœmio cōst. Regni Neapol. libro, 2. cap. 19. §. præfactis, in ad-

dit. numer. 4. quæ opinio est in praxi recepta, vt tradit, Flores de Mena, lib. 2. variarum, quæstion. 21. §. 15. numer. 215. & Burgos de Paz, consilio, 17. numero, Gregor. in l. 1. titul. 7. p. 1. verb. milites, ad fin. Azebedo, in l. 14. titul. 5. numero, 4. lib. 3. recopilation. Ahumada, in l. 1. titul. 7. part. 1. glossa, 1. numero, 1. & alios refert, Bobadilla, in sua politica, libro, 2. cap. 19. numero, 10. litera, E. * Adonde refiere, que por una concordia se limitò el caso de iraycion, y otros delitos graues, siendo Presidente de las Ordenes el Conde de Osorno: y lo mismo se ha de praticar, aunque el delito sea menos graue, como se cometa en el oficio, como si el Cauallero de Abito fuese juez, o Regidor, o Familiar, o Secretario del Santo Oficio. * Quia tunc coram iudicibus ordinarijs sæcularibus sunt conueniendi, & puniendi, vt diximus, lib. 4. comm. quæstion. 1. num. 610. Ioann. Garcia, de nobilitate, gloss. 9. numero 33. vbi dicit, sic vidisse obseruatum, & ratio nostræ principalis conclusionis est quia isti vocantur religiosi, vt in capit. tuarum, vbi glossa, de priuileg. cap. dudum, de decimis, & sic qui manus violentas iniecerit in militem ordinis Calatraue, incurrit excommunicationem, de qua in capit. si quis suadente diabolo, 17. quæstion. 4. vt ex Bulla Innocencij, 3. tradit Gracianus, regula, 175. numer. fin. & sic fuit decisum in Regno Portugaliæ, vt tradit, Cabedo. decisio. 61. numero, 6. vbi dicit, quod Rex tanquam Magister ordinum, non potest illorum causas laico iudici delegare, partibus reluctantibus.

Sed contrariam opinionem, & sic pro iudice sæculari facit, quia dicti milites non sunt religiosi, sed sæculares, cum gestent habitum sæcularem & ducant vxores, & non faciant tria vota solemnia religionis, castitatis, paupertatis, & obedientiæ, ita Sarmiento, in 1. defensione ad, 55. & 56. monitoriorum Nauarri, Molina, de hisp. 1.

Yy 5 gen.

Secunda pars, tract. de cognitione

- gen. lib. 1. capit. 13. numero, 98. & tenet. Lafarte, in tractatu. de gabelis, capit. 19. numero, 92. Xironda, in eodē tractat. 7. in principio, numero, 47. vbi hanc dicit magis commueem opinio nem quod inter seculares anumeren tur, idem tenet, Auend. in, cc. pp. cap. 26. numero, 11. in, 2. parte, Ioannes Gu tierrez, de gab. 7. parte, quæstion. 99. ex, numero, 12. & in libro, 2. pp. quæst. 111. numero, 2. & disputat, Menchac. libro, 3. quæstion. illustr. capit. 105. ex numero, 43. & libro, 3. de succel. creat. 9. 30. numero, 306. vbi refert duas opi niones, & fray Manuel Rodrig. quæ stione, 1. de regularibus, Couarruias in, 4. decret. 2. parte, §. 1. numero, 18. So to, libro, 7. de iust. & iure, quæstione, 4. articulo, 3. & ratio est quia vxfora ti non possunt esse religiosi, similiter nec isti milites, ita Bart. in, l. semper, §. quibusdā, ff. de iure innumtatis, Bal. in, l. officiales, in fin. C. de Episcopis, & clericis, Abbat. in, capit. nullus, de foro competent. & in cap. quāuis, de decimis, Barbatia, in, cap. inquiren dum, de peculio clericorum vbi dicit quod isti milites magis æquiparantur militibus armata militiæ quam cleri cis, quæ sententia confirmatur ex eo quia secularis, & nō ecclesiasticus est caput dictū religionarum, & magnus Magister ordinum, prout est noster
- 23
24
25
26
27
28
29
- Rex Hispaniæ, quia est Magister ordi nis sancti Iacobi del Espada, Alcantara, Calatrana, sancte Mariæ de la Mer ced, & tanquam Rex Portugalæ est æques ordinum Iesu Christi, & tan quam Dux Burgundiæ habet ordinē æquitum aureibelleris * que llamamos del Tufon, Et etiam est Magister æqui tum de la Vanda, vt tradit, Camilius Borrelli, de Regis Catholici prest. ca pit. 74. ex, numero, 1. & 4. ex quibusra tionibus manifestē deducitur dictos milites coram iudice seculari esse cō ueniendos, cum caput suæ religionis sit secularis. ne membra discedant à capite contra iuris regulas.

Quæ conclusio procedit respectu militum ordinis sancti Iacobi, Alcantara, ex Calatrana, sacus vetō in mili tibus sancti Ioannis, quia ipsi verē re ligiosi iudicantur cum non ducant vxores, ita Felinus, in capit. 2. numer. 8. de foro competent. Casaneus, in consuetudinibus Burgund. rubrica, §. 5. sub, numero, 18. & in Catalago gloriæ mundi, d. part. confid. 4. Dueñas, regul. 100. numero, 5. Nauarr. Auend. Azebed. vbi supra, & Tiberius Decianus, in tractatu. crimin. 1. tomo, libro, 4. cap. 9. numero, 36. Gutierrez, supra, quæstion. 95. numero, 12. in fin. vbi dicit hos milites gaudere priuile gio canonis, & foro, vt tradit, Oldra, conf. 118. Bullaga, in speculo Principi. rubrica, 7. numer. 7. Gregor. Tolosan. synagma iuris, libro, 15. 2. parte, cap. 34. Gregor. in, l. 1. tit. 1. gl. 1. in fin. vbi Ahumada.

In qua Doctorum varietate licet pro vtraque parte sint fortissima, & validissima fundamenta, primam tamen superius relata video semper in praxi obseruatam apud suprema tribunalia Regia, sed ego in puncto iuris, & restricta disputandi ratione, non possum secundam opinionem, verio rem iudicare, ex rationibus, & fundamentis de quibus supra: sed mi nimè mutanda sunt ea quæ certam ha buerunt interpretationem, quia sic se natus censuit, vt in, l. si de interpreta tione, ff. de legibus, & cum casus iste dum hæc scriberem de facto contin gisset, * *en una causa que se fulmino cō tra don Fernando de Toledo, Cavallero del Abito de Santiago, y señor de Tgares, Regidor, y Alferex mayor desta ciudad, el qual declinò jurisdiccion del el Corregi dor desta ciudad, y se valio de su juez con seruador, el qual puso en tre dicho, y se sacò la ordinaria por via de fuerça del Consejo supremo de su Magestad, adonde cō sta de autos se remitió la causa a la Real Chancilleria de Valladolid, adonde se vio el processo, y se declaró, que el juez conser-*

conseruador no hazia fuerça, y con esso se acudio al Consejo de las Ordenes, y se dio mandamiento para soltarle de la prision en que le tenia la justicia Real, y se puso preso por el dicho Consejo de Ordenes en el Monasterio de san Agustin desta Ciudad, con pleyto homenaje, de quese presentaria en el dicho Consejo de Ordenes, * vbi causa agitur, & ita pluries vidi iudicatum.

SVMMARIVM.

- 1 **V**ocatio beneficij probatur ex resignatione facta causa permutationis.
- 2 Resignans priuatur suo beneficio, per resignationem.
- 3 Resignatarius habetur pro motuo, & priuatio inducitur ipso iure.
- 4 Resignatio facta coram Papa, vel ordinario, statim abdicatur, in tantum quod resignans remanet sine titulo.
- 5 Resignatio sub conditione facta est nulla, donec conditio adimpleatur in forma specifica.
- 6 Contraria communis opinio proponitur.
- 7 Resignatio si non habeat effectum, possunt permutationes reddere, ad beneficia resignata.
- 8 Beneficium resignatum causa permutationis non vacat simpliciter, sed ita demum si conferatur.
- 9 Ius quod alteri non quaritur, à me non abdicatur.
- 10 Concordia opinionum refertur.
- 11 Titulus nouus est necessarius, quando primus fuit extinctus.
- 12 Resignatio conditionalis, vel respectiua, non sortitur effectum conditione non secuta.
- 13 Resignatio conditionalis, qua non habuit effectum, perinde est ac si facta non fuisset.
- 14 Possessio beneficij, & actio spolij, remanet penes resignantem, si conditio non sit impleta.
- 15 Conditio suspendit actum in euentum conditionis.

- 16 Gratia conditionalis est imperfecta, conditione non secuta.
- 17 Condicio nihil ponit in esse, donec conditio impleatur.
- 18 Summus Pontifex non intendit admittere resignationes conditionales, conditionibus non impletis.
- 19 Renuntiatio facta ex certa causa est nulla, si causa non sequatur.
- 20 Renuntiationes habent tacitam conditionem, ut pacta seruentur.
- 21 Renuntiatio ex quacunque causa non habeat effectum, non perditur sus beneficij.
- 22 Resignatio beneficij ad cuius titulum fuit aliquis ordinatus, non valet.
- 23 C. 21. c. 21. Conesly Tridentini declaratur, & nu. 30.
- 24 Ordinatus ad titulum beneficij, non potest illud resignare, nisi reserua congrua sustentatione.
- 25 Patrimonium ad cuius titulum aliquis ordinatur, non potest vendi, nisi aliunde commodè ordinatus viuere possit.
- 26 Clerici in minoribus ordinibus constituti possunt sua beneficia resignare sine licentia ordinarij, licet aliunde non habeant unde viuere possint.
- 27 Congrua sustentatio qua dicatur, ut resignatio valeat, relinquitur arbitrio ordinarij.
- 28 Beneficium dicitur esse tenue, quando eius redditus non sufficiunt pro necessario victu clerici, eiusque familie.
- 29 Centum pro rectore solent designari de stylo Curia, pro congrua sustentatione clerici.
- 30 Ordinaria licentia, à principio alienationis, non requiritur, quando ordinatus retinet congruam sustentationem.
- 31 Verba Conesly Tridentini, in dict. cap. 2. & constitutiones Pij, V. referuntur pro hac opinione.
- 32 Ingressus religionem potest abque licentia ordinarij resignare beneficium.
- 33 Alienatio bonorum, ad cuius titulum aliquis fuit ordinatus, est valida, sine licentia ordinarij, si ordinatus retineat bona ex quibus commodè viuere possit.

Secunda pars, tracta. de cognitione

- possit, nec ob hanc causam penam incurrit, & quæ sit congrua, diximus supra, nu. 29.
- 34 Cappellania iuris patronatus resignatio, favore certa persona, est nulla, sine consensu patronorum.
- 35 Resignatio simoniacæ non abdicat ius.
- 36 Resignatio facta in manibus non habetis potestatem recipiendi est nulla.
- 37 Resignatio facta, non expresso verobalio, vel non servata forma, est nulla, & non abdicat ius à resignante.
- 38 Resignans non facit fructus suos, postquam resignatio facta admissa, & referuntur sex opiniones.
- 39 Prima opinio in questione proposita, refertur.
- 40 Resignans tenetur retinere fructus perceptos, post admissam resignationem.
- 41 Resignans potest percipere fructus beneficii, donec sibi intromittatur littera expedite resignationis.
- 42 Resignatio debet esse nota, ut resignanti, non verò particulariter.
- 43 Littera resignationis non possunt expediri in Curia Romana, & pars potest provisione sibi facta non vir.
- 44 Fructus beneficii resignati, debentur resignantio à die capta possessionis.
- 45 Fructus sequuntur dominium.
- 46 Tertia opinio in questione proposita, refertur.
- 47 Resignans usque ad diem data supplicatio potest percipere fructus.
- 48 Consensus prestus in remuneratione retrahitur à tempore data.
- 49 Quarta opinio in questione proposita, refertur.
- 50 Quinta opinio in questione proposita, adducitur.
- 51 Fructus debentur resignanti, usque ad diem prestiti consensus, & ab illa die incipiunt deberi resignantio.
- 52 Tempus data litterarum attendi debet, & tunc consensus dicitur formalis.
- 53 Resignatarius usque ad diem prestiti consensus potest penitere.
- 54 Fructus debentur à tempore quo assens

fertur dominium.

- 55 Si litteris resignationis iam expeditis tempus labatur, fructus medio tempore percepti pertinent ad resignantium.
- 56 Consensus respectu fructuum retrahitur.
- 57 Resignans in foro conscientie, potest fructus percipere, donec litteræ resignationis intimentur.
- 58 Sexta opinio auctoris proponitur, adducens concordiam inter beneficium simplex, & curatum.
- 59 Capitulum cum secundum Apostolum, de prebendis, expenditur pro propria opinione.

QVÆSTIO 150.

Virum index ecclesiasticus faciat vim, qui admittit resignationem ad beneficium, appellatione remota.

D Vbitatur apud iuris interpretes, de questione proposita, in qua sæpe numero contingit, quod postquam aliquis ite & recte alicuius favore, beneficium resignavit, postea penitentia ductus, vel quod ex aliqua causa resignatio admissa non fuerit, an possit absque novo titulo, & collatione resignatarius ad beneficium resignatum redire. Et partem negativam, & sic quod requiratur nova collatio, tenet Rota, in novo titulo de renuntiatione, decision. 1. numero, 4. & in titulo de filiis prebiterorum, decision. 1. & in titulo de rerum permutatione, in antiquis, decision. 16. numero, 6. ubi resolvitur hæc opinionem esse tutiorem, & veriorē quam sequitur, Federicus de Senis, consilio, 156. Felinus, in capitul. cum venerabilis, numero, de exceptionibus, ubi plures refert pro hac sententia, quam sequitur, Decius, in dicto cap.

cap. cum venerabilis, numero, 73. vbi hanc dicit magis communem opinionem, & de magis communi attestatur Selua, de benefic. 3. parte. quæstione, 24. vbi dicit ab hac opinione non esse recedendum, resoluens esse magis æquam, & securiorem, & sequitur, Redoanus, de simonia, 1. parte, capit. 10. numero, 30. & 31. Mascardus, de probationibus, volumine, 3. conclusion. 1396. vbi dicit, quod vacatio beneficii probatur ex resignatione facta per mutationis causa, & quod inducit veram vacationem, idemque tenet, Milles, in suo reportorio, verbo, beneficii reservatio, & Bellamera, decision. 87. & in tractatu. de beneficiorum per mutatione, quæstione, 1. tertiæ partis principalis, numero, 6. & ratio potissima est: quia renuntiatione priuatur resignans suo beneficio, vt ex communis opinio, ex traditis per Paulum Parisium, consilio, 143. numero, 19. volumine, 1. Antonius de Butrio, in cap. veniens, numero, 27. de renuntiatione: vbi Abb. numero, 6. decision. Tolosana, 286. & probat textus, in capit. ex transmissa. illius tituli, ibi: *Verum quoniam iam dicta ecclesia ab ea soluta dignoscitur, ex quo ea qua sibi contulerat, ad petitionem suam resignauit eidem.* * Per quem text. idem tenet, Flaminus, de resignation. benefic. libro, 1. quæstio. 5, numero, 1. vbi resoluit quod hæc priuatio fit ipso iure, & habetur pro mortuo, & perditur titulus, & possessio civilis, & naturalis, vt tradit, Menochius, de recup. remedio, 1. numer. 165. & Nauarrus, supra, numero, 11. Fuscus, de visitatione, libre, 2. cap. 28. numero, 24. pro qua opinione facit tex. in capit. sollicitè, & in cap. accepta, de restitution. spoliatorum, vbi resignatio facta coram ordinario seu coram Romano Pontifice, statim abdicat ius, in tantum quod resignans remanet sine titulo, etiam colorato, videtur haberi pro delicto, & illud vt vacans potest liberè conferri, aut

impetrari, vt notant, Abb. Antonius de Butrio, & Imola, in dictis iuribus, Casiodorus, tituli. de restitut. spoliatorum, decision. 4. Puteus, decision. 138. numero, 4. libro, 3. vbi dicit sic fuisse decisum in Rota, anno, 2548. pro Francisco Pesguera, ciuitatis Burgenfis, contra Gasparem de Auellaneda, resoluens, quod est communis opinio, quod amittatur etiam possessio civilis, & naturalis per talem resignationem, Mandosius, in regula Chancelariæ, de impetrat. beneficiorum vacatium per obitum familiaris, Cardin. quæstion. 31. numero, 16. & de signatura gratiæ, tit. regressus, & accessus, capit. 2. & Mohedanus, decision. 83. & hanc dicit communem omnium Doctorum, & in praxi obseruatam, Parisius, de resignatione beneficiorum, libro, 1. quæstion. 3. numero, 8. & 9. vbi plures refert, Doctores, & decisiones pro hac opinione, intelligendo eam in resignatione simpliciter, & absolute facta, secus verò si ob aliquam causam, vel conditionem, quia tunc prius conditio debet in forma specifica ad impleri, quam resignatio locum habeat, argument. textus, in, l. qui hæredi, l. Meuius, ff. de conditionibus, & demonstrationibus: quia renuntiationes ob causam habent implicitam, tacitamque conditionem, vt pacta seruentur, vt docet, Angelus, in consilio 59. numero, 8. Parisius, consilio, 114. numero, 7. volumine, 4. Redoanus, de simonia, 3. part. cap. 3. numer. 9. alias enim noua collatio necessaria est, vt tradit, Boerius, decision. 2. numero 16. Mandosius, supr. quæstion. 12. in fine, dicens, in permutatione duos actus considerari, hoc est, cessio resignantis, & collatio resignatarij, & sic cum beneficium per renuntiationem verè vacet, sequitur, quod sine noua collatione ad illud reddere non possit, ita etiam tenet, Parisius, in, d. c. cum venerabilis, nu. 41.

Sed his non obstantibus, in distinctione,

Secunda pars, tracta. de cognitione

6 tē, & generaliter contraria opinio
 verior est, & sic resolutionē tenendum
 est, vt resignans in casibus præceden-
 tibus possit reddere ad beneficium re-
 signatum sine noua collatione, Rota,
 titulo de restitutione spoliatorum, in
 antiquis, decisione, 7. Mohedanus,
 decisione, 325. Parisius, consilio, 5. nu-
 mero, 7. volum. in. 4. Puteus, in, dicta,
 decisione, 523. libro, 1. & 297. numer.
 5. & 247. numero. 2. libro, 2. Hugo de
 Celso, consilio, 45. numero, 5. & pro
 hac opinione fuisse iudicatum resol-
 uit nouissimē, Flamin. libro, 1. quæst.
 14. numero, 6. de resignatio. vbi alios
 refert, & sequitur, pro hac opinione,
 quam sequitur, Annania, in, cap. 1. de
 rerum permut. Decius, in, dicto, capi-
 cum venerabilis, numero, 73. vbi di-
 cit, quod quotiescumque resignatio
 non habet effectum possunt permutan-
 tes reddere ad beneficium, sine no-
 ua collatione, & sequitur, Ioannes
 Andreas, & Ioannes Monachus, nu-
 mero, 6. in, dict. cap. 1. de rerum per-
 mutatione, lib. 6. quæ opinio de con-
 suetudine obseruatur, vt tenet, Petr.
 Gregorius, in syntagmatē iuris, libro
 17. cap. 17. numero, 33. vbi refert ita
 fuisse iudicatum in Senatu Parisiensi:
 21. mai. 1525. & 1539. vt etiam refert,
 Rebuffus, de pacificis possessoribus,
 numero, 166. & hanc dicit hodie cō-
 muniem, & magis communem opinio-
 nem, & resolutionem, & quod ita ser-
 uatur de stylo, Parisius, supra, numer.
 12. & 14. Mascardus, volumine, 3. de
 probationibus, conclusio. 1496. nu-
 mero, 12. vbi dicit, quod beneficium
 resignatum causa permutationis, non
 vacat simpliciter, sed ita demum si se-
 quatur consensus superioris, & con-
 feratur permutanti, in cuius disposi-
 tionem resignatio saltem virtualiter
 fuit collata, & sic ius quod alteri non
 quæritur à me non abdicatur, l. nec
 vtile, ff. quibus causis maiores, l. qui
 absenti, ff. de acquirenda possessione.
 In qua Doctorum varietate, prædictæ

opiniones ad amicitiam, & concor-
 diam reducendæ sunt, vnde duos ca-
 sus constituo. Primus est, quando re-
 signatio simpliciter facta fuit. Secun-
 dus, quando ob aliquam causam, vel
 conditionem, aut modum. In primo
 casu, cum resignatio beneficij non sit
 respectiua, statim facta renuntiatione
 solemniter, possessio beneficij amitti-
 tur, & sic noua collatio necessaria est,
 & institutio canonica, alias enim nul-
 lo modo ad prædictum beneficiū red-
 dere potest, ita resoluit, Parisius, in di-
 cto capit. cum venerabilis, numer. 44.
 de exceptionibus, in dicto cap. accep-
 ta, Nauarr. numero, 31. oppositione,
 7. de restitutione spoliatorum, & est
 glossa, in capit. quod Dei, de statu Mo-
 nachorum, & est communis opinio se-
 cundum, Flaminium, vbi supra, nume-
 ro, 20. dicens, quod vbi est extrinsecus
 titulus quem quis habebat per prædi-
 ctam renuntiationem, sequitur quod
 nouus sit necessarius. Pro qua senten-
 tia expendi potest textus, in clemen-
 tina, 1. de rerum permutatione, cap. 1.
 eodem titulo, libro, 6. & ita de facto
 testantur seruari domini Rotæ, deci-
 sion. 7. alias, 399. de rerum permutatio-
 ne, in antiquis, & in decisione, 18. a-
 lias, 863. numer. 6. eodem titul. Quam
 resolutionem dicit tutiorem, & quod
 ita in practica seruatur, Mascardus, su-
 pra, numero, 3. & hoc siue permuta-
 tio, seu resignatio habeat effectum, si-
 ue non: quia ex parte illius qui iam
 resignauit vacat beneficium. At verò
 in secundo casu, quando resignatio
 respectiua, & conditioalis fuit, si non
 sequatur conditio, vel modus, potest
 resignatarius redire ad beneficium
 absque nouo titulo, & collatione: quia
 illa resignatio conditioalis nō
 abdicatius, nisi conditionibus imple-
 tis, ita tenet, Rota, decisio. 4. titul. de
 rerum permutatione in antiquis, las.
 consilio, 86. libro, 3. Parisius, consil. 5.
 numer. 7. volum. 4. Guido Bon. deci-
 sion. 59. Cotta, decisione, 318. & 321.

Man:

Mandofius, in regula Chancellariæ de impetr. benefic. vacat, per obitum fami. Card. quæstion. 31. numero, 16. & in praxi signaturæ gratiæ, titul. regressus, & accessus, cap. 2. & ita sæpius in Rota fuit iudicatum, resoluit, Mohedan, decisio. 8. Puteus, decisio. 245. libr. 1. & ita anno, 1579. resolutum fuisse in Rota, dicit, Flaminus, supra, libro, 1. quæstion. 3. numer. 8. vbi refert plures decisiones pro hac sententia. Et quod sit communis opinio omnium Doctorum, & in practica observata, quia perinde est ac si resignatio facta non fuisset, si conditiones non seruentur, & sic possessio beneficii, & actio spoliij remanet penes resignantem. Ita Paleotus, decisione, 148. Gabriel. consilio, 185. numer. 2. libr. 1. conditio enim ei^{us} est naturæ, vt suspēdat actum conditionalem, in euentum, vel defectum conditionis, l. sub conditione, ff. de conditione in debiti, l. cadere diem, ff. de verborum significatione, l. si quis sub conditione, ff. si quis omitta causa testamenti, Menochius, consilio, 63. numer. 28. volumi. 1. & consil. 78. numer. 14. eodem, volumin. Corneus, conf. 237. numero, 5. volumin. 4. & est communis opinio, quod gratia conditionalis est imperfecta conditione non secuta. Ita tenet, gloss. (per illum textum,) in cap. si pro te, de rescriptis, Menochius, consilio, 105. numero, 86 & 38. nume. 15. eodem volumin. quia nihil ponit in esse antea quam impleatur, l. donatarius, ff. de donatione ob causam, gloss. in clementin. 1. de concessione præbendæ, Bartol. in, 1. ff. de conditionibus, & demonstrationibus, Cæphalus conf. 37. numer. 47. & conf. 56. & cōf. 218. numer. 10. volumin. 1. Bursatus, conf. 47. numero, 42. & conf. 42. num. 20. volum. 1. Nauarrus, conf. 1. nume. 1. de conditionibus apposis. Ex quibus euidenter constat, quod non ad impletis conditionibus, ius non abdicatur à resignante, & resignatio habe-

tur, ac si à principio facta non fuisset, & sic non est necessarius nouus titulus, nec collatio, quia summus Pontifex non intendit admittere has resignationes conditionalis, nisi conditiones seruentur, vt tradit, Mohedan, dict. decisio. 83. Conradus, decisio. 423. & 338. Paleotus, decisio. 33. Parisius, conf. 114. numer. 7. volumine. 4. vbi dicit, quod resignatio limitata debet obseruari, aliàs prouisio illius erit nulla. Ancharranus in capit. cum vniuersorum, de rerum permutatione, n. 2. vbi dicit, quod renuntians ex certa causa, causa non sequuta potest redire ad beneficium renuntiatum. Idē tenet, Geminianus, in capit. si tibi beneficium, numer. 5. de præbendis, libr. 6. vbi dicit, renuntiationes habere tantam conditionem, vt pacta seruentur, idē respondit, Angelus, consil. 59. numer. 8. & sic ex quacumque causa si resignatio, vel renunciatio non habeat effectum, non perditur titulus beneficii, neque eius prouisio deuoluitur ad superiorem, veluti quando vnus permutantium non habeat ius in beneficio quod permutabit, vel si permutatio fuerit facta à resignante sub hac conditione, si alterius beneficium assequatur. Et possumus etiam exemplum constituere in resignatione beneficii ecclesiastici, ad cuius titulum fuit aliquis ordinatus, non re-tenta congrua sustentatione, vt in cap. 2. session. 21. Concilij Tridentini, non vacat prædictum beneficium, & sic non est necessarius nouus titulus, nec collatio, quem textum Concilij optimè declarat, Flaminus, Parisius, de resignatione, libro, 5. quæstion. final. numero, 164. vbi resoluit, esse cōmunem opinionem, quod talis resignatio, vel renunciatio sit nulla, etiam si fiat coram Romano Pontifice, nisi constiterit coram ordinarijs locorū, quod aliunde commodè viuere possint, ita Nauarrus, in manuali, cap. 12. numero. 18. Sebastianus de Medicis, in l.

Secunda pars, tract. de cognitione

in, l. fin. C. de legibus, glossa, 3. numero, 312. & ita censuit sacra Congregatio Cardin. anno, 1588. & fuit resolutum, Rota, in vna Hispalensi, 1578. quod quidem etiam procedit, quando ad titulum patrimonij aliquis fuerit ordinatus, quia nisi commodè vivere possit, non poterit vendere, nec alienare prædicta bona, cum non deceat eos, qui diuino ministerio ascripti sunt, cum ordinis de decore mendicare, aut sordidum aliquem quantum exercere, vt in capit. diaconi, distinctione, 93. capit. ad supplicationem, de renunciatione, & hæc est præambula intentio Concilij, in dict. capit. 2. cuius depositio à ratione cessante non habebit locum in clericis in minoribus ordinibus constitutis, qui possunt resignare sua beneficia, licet alij de non habeant unde vivere possint. Ita Couarruias, in, 4. decret. 2. parte, capit. 6. §. 3. numero, 5. Mandosius, in regula de male promotis, quæstione, 1. in fin. & hanc dicit communem opinionem, Flaminius, supra, nume. 178. quæ verò dicatur sustentatio cōgrua, vt resignatio sortiatur effectum, relinquatur iudicis ordinarij arbitrio, qui considerata qualitate personarum, locorum, & temporum, iudicabit, vt in simili scribit, Geminianus, consilio, 35 & in capit. sicut, de supplenda negligentia prælatorum, & in capit. 1. de præbendis, libro, 6. Menochius, de arbitrarijs, casu, 216. numero, 12. Hojeda, de beneficijs in compatilibus, 1. p. capit. 19. à, numero, 33. vsque ad finem, & subdit, Menochius, supra, quod prudens iudex poterit iudicare illud beneficium esse tenue, & paruum, cuius redditus non sufficium pro necessario victu clerici, suæque familiæ, solent tamen de stylo Curia pro cōgrua sustentatione, centum pro rectore designari, unde alienatio, vel resignatio bonorum, aut beneficiorum ad cuius titulum aliquis fuit sacris ordinibus promotus, valida iudicabitur, si cleri-

cus retineat centum pro cōgrua. Verius tamen existimo, quod hodie illa dicetur congrua sustentationis relictio, si ordinatus retinet beneficium quinquaginta aureorū, cum illa quantitas reputetur ab ordinario sufficiens à principio, vt clericus sacris ordinibus insigniri valeat, ita Flaminius, supra, libro, 3. quæstion. 6. numero, 156. quia nihil est in iure tam naturale, quam, vt omnis res dissoluatur, per quasumque causas nascitur: quod adeo verum est, quod in hoc casu nulla requiritur ordinarij licentia à principio alienationis, vel resignationis: & sufficet ad cuitandam poenam alienationis, & actus nullitatem, si conuenerit ordinario, per legitimas probationes, ordinatum, tempore alienationis bonorum, vel resignationis, aut renunciationis beneficii, habere commodè unde vivere possit. Ita tenet, Quirana Dueñas, in suo Ecclesiastico. li. 3. numero, 75. dicens, quod hoc patrimonium non perpetuò, sed ad tempus ecclesiasticum est. Et nonissimè nostram opinionem refert, & sequitur, Cenedo, in suis quæstionibus, quæstio. 11. numero, 9. vbi tenet quod sit valida alienatio. Et illud nobis clare insinuant verba, Concilij, in dicto capit. 2. ibi: ** Nisi constito, quod aliunde vivere commodè possit, ** & ibi: ** Aliiter facta resignatio nulla sit, ** & ibi: ** Acque ibi deinceps, sine licentia Episcopum alienari, aut extingui, vel remitti nullatenus possint, donec beneficium ecclesiasticum sufficiens, sint adepti, vel aliunde habeant unde vivere possint. ** Quæ limitatio ad omnia contenta, & tradita pro regula in sacro Concilio sunt referenda: quia dictio, ** nisi, ** denotat exceptionem, vt in, l. actione, C. de transactionibus, quam sic intelligit, Seraphinis à Seraphino, de priuileg. 52. numero, 12. ita vt hic sensus affirmatiue constitutatur, ordinatus ad titulum patrimonij, vel beneficii, potest sine licentia ordinarij patrimonium vendere, & alie-

alienare, beneficiūq; resignare, si habeat aliudē vnde viuere possit, & ita in hoc sēsu sūt etiā accipiēda verba, constitutionis Pij, V. 58. ibi: * *Sed nec horū nullius, sacro ordine mācipatus, nisi religionē ingressurus valeat ullo modo beneficiū, vel officiū ecclesiasticū resignare, nisi aliudē ei sit, quo in vita pōssit com-
32* *modē sustentari.* * Aduerte, obsecro, ad illa verba, vbi parificātur illi duo cal^o videlicet quod ordinatus habeat aliudē cōgruā sustentationē, vel quod ingre-
33 diatur religionē: in quibus casibus casibus restringitur regula, & dicitur quod valeat alienatio, vel resignatio absq; licētia ordinarij (cōstito quādo cūq; quod aliudē cōmodē tēpore renuntiationis viuere possit) cū in hoc casu cesset prohibitio Cōcilij, & ratio tex. in, c. de præbē. & si hoc aperte cōstiterit (alienatione, vel resignatione iā facta) nō incurrit aliquā penā ordinatus, nec vitio nullitatis alienatio vel resignatio subiacebit. qui sēsus, & intellect^o ad, d. c. 2. Cōcilij, verissim^o est, vt etiā resoluius, li. 2. pp. cōmun. q. 527. n. 8. & docet, Siluef. in terminis iuris cōmunis, verb. clericus, el. 4. n. 9 ex quibus omnibus manifeste colligitur, quod quomodo cūq; resignatio sit nulla ius non abdicatur à resignante, vt tradit, Rebuff. conf. 75. n. 4. & est communis opinio Doctorum, vt supra dictum est.

34 Ex qua resolutione infero, quod si beneficiū iuris patronatus laicorum, vel cappellania resignetur in fauorē certæ personæ sine cōsēsu patronorū vel sine legitimaderogatione iuris patronat^o, talis resignatio, vel renuntiatio erit nulla, & ius remanet integrū apud resignatē, absq; nouo titulo, & collatione, ita fuit resolutū in Rota, in vna Hispalēsi cappellania S. Catharinæ, 10. de Decēbre, 1593. vt testatur Mohedan. deci. 338. & 323. & Bursat. cōf. 411. n. 4. & 5. similiter etiā resignās simoniacē, nō abdicat ius à se ita, Innocēt. in, c. cū vniuerso. rō. de resūper-
35 mutat. Rota, deci. 7. tit. de renūtiat. in

antiquis, vbi Casia. deci. 3. Bursat. sup. n. 24. vol. 4. & in vtroq; casu hāc dicit cōmunē opinionem, Paris. li. 1. q. 3. n. 65. cū seqq. vbi idē resoluit quādo re-
36 signatio fuit in manibus nō habentis facultatē recipiēdi resignationem, & tradit, Guid. Pap. decis. 172. Nauar. in d. c. accepta, opposit. 7. n. 23. & 33. de restit. spoliat. & in resignatione facta non expresso vero valore, vel facta à
37 procuratore nō seruata forma mandati, idem resoluit copiose, & eleganter, Flamin. sup. alios plures casus referens, valde vtilis, & quotidie in praxi contingentes.

Ex qua resolutione venit explicā-
38 da alia nō minus vtilis, quā difficilis, & practicable quæstio, xtiū resignans, post resignationē simpliciter, vel sub cōditione factā, possit percipere fructus beneficij resignati, & an cōfideretur tēpus resignationis (ita vt ex illa die nō possit cōsequi fructus) vel
39 tēpus quo literæ fuerūt expeditæ, vel data supplicationis, vel adeptæ possessionis in qua difficultate variæ sūt Doctorū opiniones, quas breuitati cōsulēdo recolligam. Prima enim opinio est, quæ loquitur indistinctē, & generaliter, quod resignās non possit post
40 resignationē fruct^o beneficij resignati percipere, ita Monach. in, c. si te, n. 30. de renūtiat. li. 6. Paris. cōf. 39. vol. 4. Rebuff. cōf. 22. num. 19. & ita fuit decisum in Rota, tit. de renuntiatione, decisio. 1. & sic si post renuntiationem, vel resignationē solemniter factam, resignans percipiat fructus, tenetur ad illorū restitutionē, vt docet Monachus, & Paulus, Paris. sup. & Rebuff. conf. 22. n. 19. quia in hoc casu iur-
41 trusus reputatur, vt respondit idem, Paris. conf. 143. n. 18. vol. 4. Selua, de beneficijs, 1. p. quæstion. 11. Lancelotus, de attentatis, 1. part. cap. 1. nu. 73. Decius, consilio, 111. ex qua conclusionē suboritur nostradubitatio, vsq; ad quod tēp^o possit resignās illos percipere fructus ante receptionē literarum, in tantum quod non sufficiat, vt

Secunda pars, tracta. de cognitione

- 42 resignans notū sibi sit literas resigna-
tionis esse expeditas, nisi ei intimatæ
fuerint. ita Nauar. in, d. c. accepta, nu.
11. quia resignatio debet ei esse nota,
vt resignāti, & sic iuridicè (prout dici-
mus, notū iudici, vt iudici) l. hæc au-
tē, §. nō defēdi, ff. ex quibus causis in
posseatur, Decius, cōs. 205. n. 5. Zaua-
rel. in clemētina, quia cōtingit, opo-
sition. 3. de relig. domib. maximè, quia
43 licet sit notū resignāti literas esse ex-
peditas in Curia Romana, nō tamē est
notū, q̄ pars velit prouisione sibi fa-
cta uti: vt animaduertit, Frac. in, c. vt
nostrium, col. 4. de appellat.
- 44 Secūdā opinionē refert idē Rebuf.
(sibi cōtrarius (cōs. 186. nu. 19. vbi te-
net, quod resignatario debētur fructus
à diē captæ possessionis, quia tūc cō-
sequitur exercitiū & effectū dominij
idē tenet, Christoph. Rosia. de benef.
c. 14. n. 26. dicēs, quod resignatarius,
verē Dñs dicitur, & per cōsequēs tan-
quam ad Dñm expectant fructus, l.
fructus, l. in fundo, l. ex diuerso, l. nō
solū, §. meū, ff. de usufructu, l. si domi-
nium, C. de pignorib. l. herennius, ff.
de euictionibus, c. cōquastus. de vsu-
ris, Ruin. cons. 25. & 53. n. 23. lib. 2. Ze-
45 phal. cons. 49. n. 13. & cons. 50. & 131.
n. 14. & 215. n. 49. & 299. n. 13. Nauarr.
cons. 7. n. 2. tit. de sentent. excomm.
- Tertiam opinionem tenet, Sarm.
46 in regula de publicandis, q. 7. n. 2. vbi
tenet resignantē posse percipere fru-
ctus, vsque ad tempus datæ supplica-
tionis, & ex illo tēpore ad resignata-
rium expectare. Et pro hac opinione
47 consuluit, Flamin. lib. 1. q. 6. n. 37. & ra-
tio huius opinionis est, quia post da-
tam supplicationē, resignans amittit
titulum beneficij, dominium, & pos-
48 sessionem, vt tradit, Rota, decis. 4. in
nouis, titulo de renūciatione, vbi Ca-
siad. decis. 2. dicit, quod cōsensus præ-
stitus semper trahitur ad tempus, da-
tæ, & ideo consensus formalis nō est
necessarius ad perfectionem gratiæ,
si de eo aliud cōstiterit, ita Paris. cōs.

45. n. 21. vol. 4. Boerius, decis. 348. n. 4.

Quarta opinio fuit aliorum Do-
ctorum dicentium, fructus deberi re-
signanti, donec ius plenum quæratur
resignatario: quod nunc quæratur pu-
rificationis conditionibus, & post accep-
tationē factā ab ipso resignatario, ita
glos. & Anton. de Butr. n. 18. in, c. cū
pridem. vbi Abb. n. fin. de pactis, & ita
pluries in Rota fuisse iudicatum, & re-
solutum, tradit, Flamin. lib. 1. q. 3. n. 4.
vbi etiam dicit esse cōmunē opinio-
nem omnium Doctorum. Pro qua o-
pinione adducitur tex. in, l. necessa-
rio, §. quod si pendente, C. de pericu-
lo, & commodo rei venditæ, & sequi-
tur, Paris. cons. 59. nu. 35. lib. 1.

Aliam verò, & sic quintam opinio-
nē (maturius considerādo) tenet ipse
Flamin. sup. n. 38. dicens fructus debe-
ri resignāti vsq; ad diē præstiti cōsen-
sus, & ab illa diē incipiūt deberi resigna-
tario, & pro hac opinione resoluit
iudicasse, in causa sibi cōmissa mōtis
regalis, anno, 1585. Pro qua opinione
cōsultuit, Geron. Gabr. cōs. 192. n. 34.
& ratio huius opinionis est: quia in re-
signationibus respectiuis, & cōditio-
nalibus, attēditur tēpus præstiti cōse-
sus (qui appellatur formalis) vt in, c.
cū vniuersorū, de rerū permutatione
ita Puteus, decis. 42. & sic vsq; illud tē-
pus præstiti cōsensūs, potest resignās
penitere, vt resoluit Rota, & cōmunis
stylus, Curie, secūdū, Bursatū, cōs. 39.
vol. 4. & plures pro huius opinionis
cōfirmatione, decisiones, refert, & se-
quitur, Flamin. sup. n. 39. & hæc est ve-
ra, & certissima cōclusio, quod in om-
ni materia debentur fructus à tēpore
quo trāsferitur dominium, vt in, d. l. fru-
ctus, ff. de rei vēd. l. traditionibus, C.
de pactis, & sic in resignationibus co-
respectiuis, præstito consensu ius ab-
dicatur, & ex tūc trāsferitur ius bene-
ficij in resignatariū. Vnde meritò re-
signas poterit percipere fructus, vsq;
ad diē præstiti consensus, & ab illa
diē incipiunt deberi resignatario,

cui plenum ius in beneficio acquiritur. Quæ opinio in tantū procedit, & vera est, quod etiā si stetisset per aliquod tēpus (literis iā expeditis) accipere possessionē fructus perceptos, vel medio tempore percipiendos, & pēdētes pertinet ad resignatariū, vt resoluit, Geron. Gabr. d. conf. 192. nu. 2. vol. 1. cū illico prestitō cōsensu, sine aliqua retardatione efficitur domin^o ante adeptā possessionē. Ita Archidiaconus, in, c. si tibi, de prēbēd. lib. 6. vbi Geminia. n. 2. Franc. n. 7. Alex. conf. 121. n. 6. vol. 4. quia cōsensus ratione
 56 fructuū retrahitur, & perinde est ac si facta fuisset collatio, & accepta beneficij possessio, Rebuf. conf. 22. n. 19. vbi dicit, quōd vsque ad notificationē resignationis factæ, poterit in
 57 conscientia resignans fructus percipere, quia potest præsumere, quod superior noluit resignationem admittere, vel quod procurator non resignauit, aut pars nō curauit, ita, Probus in additionibus ad Monachum, in, c. 2. n. 30. de renūtiatione, lib. 6. argum. tex. in, l. sed & secus, §. si absēti, ff. pro socio.

58 In qua Doctorū, & opinionū varietate, veriū distinguēdum esse puto, quōd aut resignatur beneficium in forma gratiosa, aut in forma dignū, primō casu procedit hæc posterior opinio, in secundo verō (maximē in beneficijs curatis,) licet etiā in forma gratiosa fiat, procedit opinio Rebuffi, dicentis, resignantē posse percipere fructus, donec fuerint sibi intimatæ literæ expeditæ in fauorē resignatarij, & sic donec iudicetur idone^o resignatarius ab ordinario, nō perdit titulū, nec possessionē beneficij resignās, & vsq; ad illud tēpus, ille propri^o & verus parochus dicitur, & aō resignatarius, quia ille suportat onera beneficij, audit cōfessiones, celebrat matrimonia, residet personalitēr, vt tradit, Flamin. sup. q. 10. nu. 4. & sic congruit rationi, & equitati, vt ad illū fru-

ctus pertineant. Pro qua opinione expēdo text. in, c. cū secūdū Apostolū, 16. de prābenp. ibi: * *Cū secundū apostolū, qui altari seruit, viuere debet de altari, & qui ad onus eligitur, repellī non debet à mercede,* * & ibi: * *dignū est, vt ecclesia stipendijs sustentetur, in qua, & per quē diuinis obsequiis ascribuntur.* * Pro qua opinione expēdi etiā possunt tradita per Couarr. lib. 1. variarū, cap. 15. n. 12. & cum casus iste in praxi euenisset, vidi pluries iudicatum pro hac mea opinione, corā ordinario huius Archiepiscopatus Tolerani, & cū causa fuisset deuoluta ad illustrissimū Nuntiū Apostolicū, ita fuit obtentum: & sic ab hac opinione nō est recedendum in iudicando, & consulendo, & aliter iudex ecclesiasticus, si procedat appellatione remota faciet vim.

QVAESTIO. 151.

Utrum iudex ecclesiasticus faciat vim, procedendo per cēsuras contra iudicem laicū, qui noluit impartiri auxilium, pro executione sententiae aqua appellatum est ad superiorem.

Solēt iudices ecclesiastici in multis casibus procedere cōtra laicos, vt in crimine vsurarū, & in matrimonio clādestinē cōtracto, & in alijs pluribus casibus, in quibus est locus prāuentioni, & lata sententia contra eos, interponitur appellatio ad superiorem. Iudex verō à quo, neglecta appellatione, intendit suam sententiā executioni mandari, implo rato auxilio brachij sæcularis, iudex verō laic^o denegat auxiliū, ex eo, quia appellatio interposita est, à dicta sētētia, ecclesiasticus verō procedit per cēsuras cōtra eū, donec impartiat^{ur} suum

Secunda pars, tracta. de cognitione

suum auxilium, ipse vero interponit appellationē ad Pōtificē, implorat auxiliū regiū, & dubitatur viso processu, apud regia tribunalia, an dictus iudex ecclesiasticus faciat vim, & videtur, quod nō, quia ad iudicē laicū nō expectat cognitio causæ principalis, nec executionis, sed solū impartiri auxiliū aduersus laicū, cū sit legitimē cōdēnatū, & cognitio causæ principalis ad eū pertineat, & tenet, Menoch. de arbitrar. lib. 2. casu, 452. nu. 3. & 4. centur. 5.

Sed his & alijs nō obstantibus, cōtraria opinio verior est, & receptior: quia per appellationē extinguitur sententiā, ita vt nullū operetur effectum quia cōseruat statū appellantis, in eo quod erat ante sententiā, & sic omnia explicare potest, quæ poterat ante sententiā, vt in, l. 1. §. fin. ff. ad Tertul. c. bone, 3. de cōfirmatione utili, vel inutili c. venientes, de iur. iur. & totus titulus nihil nouari appellatione pendente, quā opinionē in proprijs terminis cōfirmat, & illustrat Rulant, in tractatu. inuocatione brachij secularis, c. 24. quæ refert, & sequitur, Elcelius, in tractatu. de appellat. c. 6. n. 8. vbi dicit, iudicē secularem non teneri iudici ecclesiastico impartiri brachiū seculare pro executione sententiæ, à qua fuit appellatū, & sic facit vim procedendo per censuras, vt inuocet auxiliū. * *re esse caso se ha de declarar, que haze fuerca el dicho juez ecclesiastico, y q̄ otorgue, y reponga,* * quia iudici à quo appellatū est, incumbit vt pendente causa appellationis nihil innouet: huius enim iudicij ea auctoritas est, vt nihil in præiudiciū eius fieri debeat à iudice, siuē deferat, siuē nō, lex sciēdū, ff. d. app. recipien. lex, appellat, C. de app. quia ea interposita iudicis inferioris potestas cessat, & quiescet munus, & manus, & ligatur eius potestas, & alias esset puniendus, vt antiquitus apud Romanos fiebat, vt expertus est Capitol. is namque cum reus, ab eo

ius dicente ad Cæsarem prouocasset statim in sellam altiore ascendit, age, inquires, nunc, causam apud Cæsarem habes, & sic reum, causa rursus cognita, damnauerat. Sed eius superbia poenas apud Galuam Imperatorē luit, vt refert, Gregorius Tolosanus, in syntagma iuris, lib. 50. c. 2. nu. 18. & libr. part. iuris canonici, lib. 5. tit. 15. c. 2. litera, E. vbi aliqua, exēpla animaduersionis refert in iudices superbos non recipientes appellationem, vt etiam refert Clecelius, in tractatu. de appellat. c. 6. n. 103. & post hæc scripta vidi, Bobadillam, in sua politica, libro, 2. c. 17. n. 80. vbi mobet hanc quæstionem, & tenet nostram opinionē, etiam si sententia iudicis ecclesiastici fuerit translata in rem iudicatā quia si laicus non impartiat auxilium, est recurrendum ad iudices Regios supremos, & non procedere per censuras.

QV AESTIO. 152.

Vtrum iudex ecclesiasticus, faciat vim, non admittendo appellationem interpositam in causis civilibus à tertio sine mandato.

Notissima est iuris cōclusio, quod in causis criminalib⁹, possit extraneus appellare à sententia contra reum lata, etiam eo inuito, l. non tantum, 6. ff. de appellation. & refert plures pro hac sententia, Sigismundus Schacia, quæstion. 5. de appellat. ex, numer. 44. extensione, 15. quam regulam in civilibus procedere, affirmat, Petrus de Belapertica, in, l. tutor, 27. nu. 2. ff. de appellationibus, dum modo à partē legitima intra decem dies appellatio ratificetur, quam opinionem tenet, Specul. tit. de appell. §. 1. num. 7. lib. 2. Regolinus, lib. 2. in tractatu.

Statu. de appellation. cap. 1. §. 2. n. 81. in tantum quod lapsi decem dies de nihilo seruiret ratificatio partis, vt tradit, Guido Papæ, decis. 13. in tract. de appellat. q. 76. n. 51. Maranta, in suo speculo, 6. p. actu. 2. n. 218. quem sequitur, Sigismund. Schac. in tracta. de appellat. q. 5. n. 43. & sic iudex ecclesiasticus faciet vim non admittendo appellationem.

Sed contrariam opinionem, in questione proposita, tenet, Specul. d. §. 1. n. 14. li. 2. & sequitur, Bertachin. in tractat. de Episcopo, 5. p. lib. 4. sub. n. 31. & cum hac transit, Bertach. Sigism. supra, & ratio est, quia si pars non ratificat appellationem intra decem dies est nulla, ergo ratificatio dat vires appellationi, & alias est nulla, & per consequens nihil operatur dicta appellatio, & sic tene iudicem ecclesiasticum non facere vim non admittendo appellationem. Et ita communiter apud omnes tam in foro sæculari, quam ecclesiastico obseruatur.

SVMMARIVM.

- 1 **P**ars affirmatiua questionis proponitur, & eius fundamenta.
- 2 Timor subornationis cessat, in causa appellationis.
- 3 Lex per hanc, C. de temporibus appellationum, declaratur.
- 4 Suspicio subornationis est imaginaria, & non necessaria.
- 5 L. finalis, C. de testibus declaratur.
- 6 Restitutio in integrum, tantum operatur minoribus, quantum appellatio maioribus.
- 7 Vbi variatur instantia, variatur etiam finis agendi.
- 8 Doctores tenentes hanc opinionem referuntur.
- 9 Bartoli opinio reprobat.
- 10 Contraria communis opinio negatiua proponitur.
- 11 Clement. 2. de testibus, refertur, & declaratur.
- 12 Leges non dedignantur sacros canones immutari.

13 In causa dubio ad consuetudinem est recurrendum.

14 Authen. de testibus, in, §. quia verò declaratur.

15 Timor subornationis magis potest in secunda instantia, quam in prima subsistere.

16 Lapsus instantia perimit ius partis.

17 In prima instantia non possunt publicatis attestationibus produci testes de nouo.

18 Doctores pro contraria opinione referuntur.

19 Testes possunt in causa nobilitatis produci super eisdem articulis, vel directo contrarijs.

20 In causa minoris, mulieris, rustici, & matrimonij limitatur regula.

21 Lex, 4. tit. 9. libr. 4. recopil. confirmat hanc ultimam opinionem.

22 Aduocatus incurrit penam, faciendo articulos, super eisdem articulis prime instantia.

23 L. 29. tit. 16. p. 3. declar. & non est correctaper, l. 4. tit. 9. libr. 4. recopil.

QVAESTIO 153.

Vtrum iudex ecclesiasticus appellationis faciat vim, admittendo testes in secunda instantia, super eisdem articulis, vel directo contrarijs appellatione remota.

Questio hæc de cuius interpretatio ne agimus, ita difficilima est apud scribentes, vt ex consensu omnium indigeret Cæsarea decisione, & vt veritas luce meridiana clarior appareat, pro vtraque parte aliqua fundamenta adducam, & in primis pro affirmatiua videtur dicendum, quod licitum sit in ipsa causa appellationis, examinare testes super articulis productis in causa principali, & super quibus iam testes fuerunt examinati, & publicati, textus, in, l. eos, §. siquid autem, vbi glossa, verbo, prosequatur, C. de appellationibus, vbi succumbens in causa principali, quia minus allegasse credit, potest plus probare

ZZ 3 in

Secunda pars, tract. de cognitione

in secunda instatia, coram iudice, qui de appellatione cognoscit, ubi gl. illud docet ver. addedo, inducendo testes super eodem, vel conexo capitulo, & ibi illa opinio tenent, Bal. & Paul. qui dicunt, quod licet Canonistae aliter sentiant in clem. 2. de testibus, tamen quod eorum opinio est sequenda in foro ecclesiastico, & opinio legistarum in foro caesareo: maxime, quia (ut dicit Bal. ibi) non debet obstare timor subornationis cum in causa appellationis, etiam si sit causa noua, in qua interuenit nouus & terribilior iudex, qui subtilius examinauit testes, & comminabitur (si opus fuerit.) Rursus pro hac sententia facit tex. in l. per hanc, C. de temporibus appellationis, iuncta, gl. fin. in fin. ubi si in causa principali opposui aliquam exceptionem, quam vel non probaui in totum vel minus legitime probaui, vel produxi aliquod instrumentum, quod suspectum erat, potero absque aliqua difficultate in causa appellationis plenarie probare ut veritas rei non obubretur. & per illam tex. illam opinionem tenuerunt ibi, Odofred. Iacob. de Aret. Angel. Zin. & Bal.

4 dicentes, quod illa suspicio subornationis est imaginaria non necessaria, quia (ut experientia docet) testes graues non possunt subornari. Facit etiam pro hac opinione tex. in l. fin. C. de testibus. ubi

5 testes qui fuerunt examinati, & publicati coram arbitro, possunt iterum coram iudice ordinario super eisdem capitulis examinari: & idem probat tex. de iure regio, in l. 38. tit. 16. p. 3. ubi Greg. Praeterea, confirmatur haec sententia ex eo, quia quantum praestat minoribus restitutione in integrum, tantum praestat maioribus appellatio, l. praefecti, ff. de minoribus, sed sic est, quod minor restitutus ad probandum, potest publicatis attestationibus probare idem per testes meliores, & digniores, & omni exceptione maiores, l. 1. §. aduersus, ff. de noui operis nunciat. ergo sequitur, quod idem sit dicendum in maioribus, ut eis etiam liceat testes de nouo examinatore super eisdem capitulis, maxime, quia ubi variatur

etiam finis agendi, & sic diuersitas iudiciorum, operatur effectum, quod testes possint examinari super capitulis antiquis, & in prima instatia productis, ut in, c. veniens, de testibus. Et quod varietur instatia, est notissimum, ut in, l. ita demum, ff. de app. & finis agendi etiam est diuersus, quia in causa principali fuerunt producti testes, ut reus condemnetur in causa vero appellationis, producuntur ad illum effectum, ut detegatur, an causa sit iusta, vel iniusta. Quam opinionem dicit communem legistarum, gl. ver. in appellationis causa, in, d. clem. 2. de testibus & dicit communem, Bar. in, d. l. per hanc, n. 5. Marian. in, c. fraternitatis, de testibus. n. 27. & Bonifa. in, d. clem. 2. legistas communiter tenere opinionem illius glossae in, d. l. per hanc opinionem seruari in iudicio saeculari, dicit, gl. in, d. c. fraternitatis, ver. nouis, in medio. Et haec dixit esse veram legistarum opinionem Guido Papae, decis. 586. Angel. conf. 155. Curtius Sen. in, l. admonedi, n. 14. de iure iur. & Curt. Iun. in, l. is apud quem n. 53. C. de edendo, ubi dicit, quod istas dicatur in toto Ducatu Papiae, Currafius, in, l. admonedi, n. 45. de iure iur. & dicit, Orianus, col. 3. in, c. quoniam contra falsam, de probatio. hanc esse communem opinionem legistarum, & quod ita seruatur in suo foro, & Curt. Sen. super dicit erroneam fuisse opinionem, Bart. in, d. l. per hanc, dum voluit, quod in pretorio Iustiniani, publicatis attestationibus in causa principali, non possint produci testes super eisdem articulis in causa appellationis, propter timorem subornationis, quare ratio mouit, Poti si ce ad sic statuendum, in, d. c. fraternitatis, & in, d. clem. 2. de testibus, quia eius opinio danatur, & est contra rationem, neque seruatur in practica in pratorio Caesaris, quod inquit, esse menti tenendum in practica, quia est de pane lucrando, & nouissime haec opinionem in practica esse tenendam, docet, Anton. Scapulus, li. 3. c. 63. n. 5. de iure non scripto, & nouissime disputat, Eletcelius, in tractat. de appellationibus, cap. 6. c. x, n. 30.

Quibus

- Quibus non obstantibus, contraria opinio verior est, & pro ea facit text. expressus, in, d. clem. 2. de testibus, cuius verba sunt, * *Testibus rite receptis, & eorum attestationibus publicatis, sicut non licet super eis, vel directò contrarijs articulis alijs, vel eosdē testes in principali causa producere, sic nō debet in causa appellationis licere, cum non minus in appellationibus, quā in principali causa subornatio sit timēda.* * Nec obstat, quod rex, ille loquitur secūdū æquitatē iuris canonici, & sic in foro sæculari nō sit seruādus, quia respōdeo, q. cū de iure Cæsareo sint in hoc varie Doctorū opiniones, & reperiamus tex. expressū de iure canonico, illius decisioni stādū est, cum leges nō dedignētur sacros canones imitari, vt in, c. 1. & 2. de noui oper. nūtiat. præcipuē, quia si in dubio recurrimus ad cōsuetudinē, vt in, l. si de interpretatione, ff. de legibus, à fortiori in tāta diuersitate opinionū, debemus recurrere ad ius canonicū, ita docet, Abb. in, c. cū tēpore, in fin. de arbitris. Præterea pro hac opinione facit tex. in auth. de testib. §. quia verò, vbi qui produxit testes, & eorū dicta didicit, nō habeat licētiam ulterius vti testiū productione. Qui tex. cū generaliter loquatur, nō magis intelligēdus est de prima instātia, quam de secūda, vt notat, Aretin. in, d. c. fraternitatis, n. 9. nec verū est, quod Imperator in, d. §. quia verò, nō cōsiderauit instātiā, sed tantū timorē subornationis, quæ magis cōtingere potest in causa appellationis, quā in principali quia vbi testes sunt producti in causa principali, nō tantū timetur de subornatione, cū speret producēs, quod bene, & cōcludēter deponēt pro eo: sed vbi sūt publicati, & videt quod nihil probāt, tūc valdē timeri potest subornatio. Quæ ratio magis cōsideratur in causa appellationis, cū agatur de maiori præiudicio, ex eo quod lapsus in instātiā perimat ius partis, vt in auth. ei qui appellat, C. de tēporibus appell.

quod non procedit in lapsu instātiæ causæ principalis, vt in, l. properādū, §. C. de iudicijs. Vnde sicut in prima instātia, nō potest fieri alia productio auth. qui semel, C. de probat. l. 36. tit. 16. p. 3. ita nec in secūda, (quæ eius loco subrogatur) l. si eū, §. qui iniuriarū ff. si quis cautionib*, l. cū apud sēproniu, ff. iudicatu solui, ita Areti. supr. n. 9. Salicet, in, d. l. per hāc. Præterea, cōfirmatur hęc sētētia apud legistas, ex gl. in, d. clem. 2. de testib. & in, d. c. fraternitatis, vbi omnes, DD. Bart. (sibi cōtrari*) in, d. l. per hāc, vbi dicit standum esse prædictæ decretali, in, dict. ca. fraternitatis, idē Bar. in, d. l. cos, §. siquid autē, C. d. appell. & in auth. qui semel, vbi Paul. & Salic. dicū hāc opinionē esse tenēdā de iure ciuili & Speculat. in titul. de teste, §. satis vtiliter, Alex. cons. 64. n. 9. vol. 2. & 183. vol. 2. Aretin. cōf. 109. Barbat. cōf. 35. vol. 3. Corneus, cōf. 1. vol. etiā, 3. Guid. Papæ, decis. 14. & 34. & in cōf. 35. vbi dicit, quod ita seruatur in Curia Delphinatus. Ripa, in, d. l. is apud quē, nu. 43. vbi etiam deponit de cōsuetudine, & obseruātia prædictæ clemētina, Affli. deci. 216. Rolād. cōf. 45. nu. 1. vol. 2. & ita fuisse obseruatum in Curia, tradit Thom. de Triuifa. li. 1. deci. 43. n. 3. vbi per totā decisionē declarat dictā clementinā, 2. de testib. adducēs, 16. limitationes, quā opinionē, sequitur, Marfil. cōf. 43. n. 26. & cōf. 73. n. 20. Ioan. de Amic. cōf. 71. n. 7. Purpurat. in, l. ad mōnēdi, n. 68. ff. de iur. iu. vbi dicit, quod opinio, Bar. in, d. l. per hāc cōmuniter approbatur, & in practica seruatur. Et dicit cōmunē opinionē, Paris. in, d. c. fraternitatis, vbi Areti. nu. 8. dicit esse magis cōmunē, & in Regno Castellæ hāc esse receptissimā sētētiā, asserit, Couarr. pp. quæstionum, cap. 18. numero. 6. vbi illud limitat in causis vbi de nobilitate agitur, & dicens, quod in Regio Granatēsi Prætorio, adnūtur testes super is interrogationibus, & articulis super quibus fuerant

Secunda pars, tracta. de cognitione

- ante sententiam examinati, & super directo contrarijs, quod etiam est limitandum, in causa minoris, & mulieris, & rustici, & matrimonij, ita Paz, in
- 21 sua praxi, 1. partis, 1. tom. 8. tempore, numer. 181. ubi alios refert, pro confirmatione huius limitationis, & nostram principalem conclusionem sequitur, Didacus Perez, in, l. 4. titul. 19. libro, 3. ordinamenti, glossa, 1. Matieço, in Dialogo relatoris, 3. parte, cap. 46. numero, 1. Rojas, in singularibus fi dei, singulari. 203. Quam opinionem dicit communem, Villalobos, in suo arario communium litera, P. numero 182. Xuarez, allegation. 5. Menchaca controuersiarum vsu frequentium, capit. 31. Pro qua opinione est hodie, textus expressus, de iure regio, in, l. 4. titulo. 9. libro, 4. recopillationis, per quam legem lites, & controuersie opinionum dirimuntur, & ponitur poena contra aduocatos partis, qui faciunt articulos, super eisdem articulis, primæ instantiæ, ubi Azebedo, numero, 2. refert aliquas limitationes, & ampliaciones. Et est optima, & singularis lex partiæ (quæ est declaratoria iuris communis), 29. titulo, 16. par. 3. quam dicit notabilem, Xuarez, supra, allegatione, 5. numero, 6. quam intelligo non esse correctam per dictam, l. 4. recopillationis, cum loquatur in causa speciali, ut literę eius euidenter demonstrant, & secundum hanc resolutionem sunt terminandi articuli per viam violentiæ.

SUMMARIVM.

- 1 *Sententia in causa possessionis, habet paratam executionem.*
- 2 *Fructus, & expensæ sunt res separatæ à principali condemnatione.*
- 3 *Sententia in causa principali, non præiudicat, quo ad fructus.*
- 4 *Appellatio admittitur, in condemnatione fructuum.*
- 5 *Taxatio fructus non impeditur per appel-*

lationem.

- 6 *Contraria opinio in questione principali, proponitur.*
- 7 *Appellatio quæ impeditur in principali causa, impeditur in accessoris.*
- 8 *Fructus sortiuntur naturam iudicij possessorij.*
- 9 *Resolutio questionis traditur.*
- 10 *Opinio, & distinctio auctoris referuntur.*
- 11 *Fructus pendentes, vel separati, differunt.*
- 12 *Vna, eademque res, non debet diuerso iure censi.*
- 13 *Fructus naturales, & industriales, differunt.*
- 14 *Fructus industriales percipiuntur, eo tempore quo colluntur.*
- 15 *Restitutio fructuum, non comprehendit industriales, extantes.*
- 16 *Opinio Antonij Gomecij, & Mieres taxatur.*
- 17 *Lex de fructu, de usu fructu, declaratur.*
- 18 *In venditione fundi veniunt fructus extantes in eo.*
- 19 *Terra vendita non veniunt fructus semina, sed naturales.*
- 20 *Resolutio questionis.*
- 21 *Praxis Curia Romana traditur, quando appellatur à condemnatione.*
- 22 *Sententia licet sit connexa in condemnatione fructus, est appellabilis.*
- 23 *Practica executionis refertur in questione proposita.*
- 24 *Fructus quando sunt restituendi, renouata sententia per viam attentati.*

QVÆSTIO. 154.

Vtrum iudex ecclesiasticus faciat vim, exequendo sententiam in iudicio possessorio, quo ad fructus, & interesse appellatione remota.

Con-

Contingit vt post condemnationem rei petitz, condemnetur reus, & violētus possessor, in restitutione fructus, vel interesse, & dubitatur, an sicut sententia in causa possessionis, trahit paratam executionem, similiter in restitutione fructuum, cum sit quid accessorium ad causam principalem, & per consequens, debet sequi eius naturam. Ex contrario verò videtur dicendum, condemnationem fructuum habere ius diuersum, & non liquidum, & per consequens, quod appellatio sit admittenda, in quantum attinet ad executionem fructuum, licet secus sit in causa principali, vt in, l. vnica, C. si de momentanea possessione fuerit appellatum. Et quòd iudex ecclesiasticus faciat vim, exequendo appellatione remota, in fructus restitutione, faciunt sequentia. Primo, quia fructus, & expensæ, vel interesse, sunt res separata à principali condemnatione; ergo substantiali etiam differētia separantur in materia appellationis, vt arguit, Sigismundus Schaciæ, de appellatione, quæstion. 17. limitation. 6. membro, 9. numero, 36. versiculo, at fructus. Secundo confirmatur hæc sententia, quia lata absolutoria in causa principali, non præiudicat quo ad fructus, cum sint diuersi à re principali, & possit contingere, quod debeat restituere, & non debeant restitui fructus, vt tradit, Contardus, in, dict. l. vnica, limitation. 1. ex numero, 34. & 36. & in terminis hanc opinionem, quod possit appellari ab executione fructus, & quod sententia non sit exequenda, imò quod admittatur appellatio, tenet, Bartol. in, l. fin. §. iusus, in fin. numero, 4. ff. de appellat. Baldus, qui loquitur in condemnato ad interesse, in, d. l. vnica, numero, 9. dicens: quod si aliquis in iudicio possessorio sit condemnatus ad interesse, & ad fructus, quod potest à condemnatione fructus appellare, vt tradit in Cappella Tolosa

na, decision. 92. vbi additionator. Et quod executio sit suspendenda quo ad fructus appellatione pendente, tenet, Ripa, in capit. sepe, numero, 102. de restitutione spoliatorum, Afflictis, decision. 77. sub, numer. 8. & 9. Rolandus à Valle, conf. 77. numero, 13. libr. 2. Couarruuias, practic. capi. 23. numero, 8. versiculo. idem erit, Menoch. de adipiscenda possessione, remedio 4 quæstion. 100. declarat. 7. numero, 869. Crecensis, decision. 5. titulo de appellatione. Vester. in sua praxi, libro 7. capit. 31. sub, numero, 8. & sic licet non detur appellatio, respectu possessionis, dabitur respectu condemnationis fructuum, Rota, diuersorum, decision. 43. part. 1. Sed aduerte, quòd talis appellatio non suspendet fructus taxationem: quia taxatio, & liquidatio, non est noua condemnatio, sed prioris declaratio, quæ fieri potest nõ obstante appellatione, vt docet, Guido Papæ, in tractatu. appellatio. quæstion. 116. numero, 78. ex quibus constat iudicem ecclesiasticum vim facere exequendo suam sententiam quò ad fructus, & interesse appellatione remota.

Sed pro iudice exequente sententiam in iudicio possessorio, & executiuo, etiã quo ad fructus, & interesse, facit primo: quia si non potest appellari à sententia lata in causa principali, minus potest appellari super accessorio, putà, super condemnatione fructuum, & expensarum, & tradit, Antonius de Butrio, in, l. quinta balis, numero, 48. de iure iurando, Alexander in, l. patris, numero, 4. ff. de vulgari, Bosius, in tractatu. crimin. titul. de appellatione. numero, 10. Contard. in, d. l. vnica, numero, 24. Ruginel. de appellat. §. 12. gloss. 2. cap. 5. Secundo fulcitur hæc sententia, quia articulus incidens, & accessorius regulatur secundum suum principale: quare si causa principalis est summaria, & omnes eius articuli sunt summarij, ita Marfi

Secunda pars, tracta. de cognitione

lius, singulari, 17. numero, 2. Nata, cōsilio, 121. numero, 12. libr. 1. Contardus, supra, limitatione, 1. numero, 25. maximè, quia fructus sortiuntur naturam iudicij possessorij, quando veniunt accessoriè ad illud, ut arguit, Contardus, ubi supra, limitatione, 1. numero, 25. & sic cum non admittatur appellatio in causa possessorij, sequitur, quòd neque in causa fructus, que venit accessoriè, & in quandam consequentiam, ad causam principalem.

In qua varietate opinionum, primam opinionem esse tenendam, & practicandam, à qua non esse recedendum in iudicando, & consulendo, tradit, Sigismundus Schacia, de appellatione, quæstion. 17. limitation. 6. membro, 5. nume. 31. ubi etiam dicit, quod hæc opinio est favorabilis, & habet æquitatem ad curandas lites.

Ego verò meum iudicium proponam; quia res est assidua & cōtrouersa, & sepe de facto contingit, & si iudex esset, ita rem deciderem, & componerem, quia, aut agimus de executione primæ sententiæ, & tunc nō est exequenda quo ad fructus, aut de sententia translata in rem iudicatam, & tunc exequenda est facta liquidatione. Præterea, aut loquimur de fructibus pendentibus in ipsa re qua venit restituenda, & tunc cum fructus pendentes sint pars fundi, sicut exequitur sententia in fundo, similiter est exequenda in fructibus pendentibus appellatione remota. Aut fructus sunt à re separati, & tunc admittenda est appellatio, si res non sit liquida, dicitur, in l. fin. versiculo, penultimo, ff. de requirendis reis, in capit. 1. §. final. de feudi cognitione, in v. sibus feudorum, & ratio est differentia secundum Baldum, in l. 1. C. de fructibus, & litem expensis: quia in petitione reali, vel personali alicuius fundi, veniunt, & includuntur fructus pendentes, absque aliqua petitione, vel de-

claratione, idem tenet, Angelus, in §. 1. institut. de officio iudicis, numero, 4. quia cum fructus pendentes pars fundi sint, non debet vna, eademque res diverso iure censerì, contra legem, cum qui ædes, ff. de usufruptionibus, & per consequens cum causa principalis possessionis rei petita, sit executioni tradenda; similiter causa fructus. Quam sententiam sub intelligo de fructibus naturalibus, qui coherent fundo, ex sua radice, siue cultura, & cura, & industria hominis, prout sunt vineæ, oliuæ, & poma, & reliqua similia. Secus verò si fructus sint industriales, ut triticum, quod percipitur industria, & labore seminantis, in aliqua terra aliena bona fide possessa, ut docet, Aucendañus, responsio, 5. numero, 2. quia ille fructus percipiuntur eo tempore, quo coluntur, ut in l. diuortio, §. non solum, ff. soluto matrimonio, ubi Barbosa, nume. 1. & sic integri pertinent ad seminantem, & eius successorem, soluta pensione in restitutione: quia fructus naturales sunt restituendi, ut in l. fructus, ff. de usuris, l. 29. titul. 28. part. 3. qui nascuntur naturaliter, licet non seminentur, & cultiuentur, ut colliges ex Couarruua, libro, 1. variarum, capit. 15. numero, 14. Ioannes Garcia, de expensis, & meliorationibus, cap. 16. numer. 6. Et licet in hoc articulo sint tres opiniones, quas refert nouissimè, Aluarius Velascus, de partitionibus, & collationibus, capit. 30. numer. 8. sed hæc est magis vera: quia esset iniquum, ut successor in maioratu, vel in cappellania, vel in re subiecta restitutioni, condēnetur ad restitutionem fructuum, qui industria sua, & labore, ex semine proprio percipiuntur, ij enim relictis expensis ad dominum seminis pertinet ex traditis per Molina, in libr. 3. capit. 11. numer. 12. de mai. Et opinio, Gemecij, in l. 40. Tauri, ex numer. 74. qui sine distinctione loquitur, est intelligenda secundum hanc nostram distinctionem.

inctionem, vt colliges, ex responso, Auendañi, & si generaliter, prout loquitur de omnibus fructibus, est intelligenda, profecto est periculosa opinio, & nimis rigida, licet eam teneat, Mieres de maioratibus, 4. part. quæst. 24. & sic aduersus eam tenet, Scobar, de ratiocinijs, computation. 20. num. 7. licet eam sequatur, Barboſ. in, d. l. diuortio, numer. 1. & quos ipse refert quia iniustum est, vt propter condemnationem, vel restitutionem fructuum in genere, veniant fructus industriales, qui labore proprio, & pecunijs, & industria, ex proprio semine colliguntur, & sic sufficiet, vt solvatur pensio consueta, quæ est fructus ipsius rei. vt docet, Molina, supra, sic est intelligendus tex. in, l. defuncta, ff. de usufructu, quæ distinguit inter fructus collectos, & existentes in fundo: quia si collecti fructus sint industriales, siue existentes in ipso fundo, pertinent ad dominum, qui eos bona fide, tempore habili, seminavit, qui solum tenebitur ad solutionem pensionis consueta, solui, * *por la yugada, o fanegada*, * & illud denotant verba textus, in, l. qui scit, versicu. præterea, ff. de vsuris, l. si vsus fructuarius mensum, ff. quibus modis vsus fructus amittatur, l. Iulianus, §. si fructus, ff. de actionibus empti. Vbi si quis vendidit fundum alteri, fructibus in eo pendebus, tales fructus pertinent ad emptorem, tanquam propria pars fundi, vt in, l. Iulianus, §. si fructibus, ff. de actionibus empti. Barb. in, l. de deuisione, numer. 23. ff. soluto matrimon. & sic loquitur tex. in fructibus naturalibus, coherentibus ipsi fundo, in quibus habet dominium, qui non potest, dum fructus pendet separari ab ipso fundo: ergo secus est si vëdatur terra quæ est seminata, cum possent fructus excedere valorem proprietatis, qui non veniunt in venditione terræ, nisi expresse actum sit, cum illi fructus non sint pars fundi: quæ est ratio finalis di-

ctæ legis, fructus pendentes, ff. de rei vindicatione, & legis, Iulianus, §. si fructibus. Et vt hæc omnia applicentur nostræ quæstioni, est resoluendum, quod in condemnatione fructuum, veniunt, naturales extantes, & non industriales separati à solo: quia tunc merces consueta est soluenda, si talis res, quotannis locaretur, & si fructus non sint separati, sed extantes, prout est triticum, & ordeum seminatum, illud non venit in condemnatione fructuum, neque si moriatur parrochus, cappellanus, fidei commissarius, est facienda diuisio fructuum seminatorum, quos omnes ad dominum termini pertinet, reliqui verò naturales, sunt diuidendi, facta solutione pro rata, vt tenet, Couarruuias, & Molin. libr. 3. cap. 11. numer. 12. Velasc. de partitio. bonorum, cap. 36. numer. 8. vbi alios refert, & Abcn. ref. 5. quod tene menti, quia alibi non est dictum.

Et in causa principali, de qua in principio, praxis quæ obseruatur in Curia Romana, in appellatione à sententia, in causa possessionis, & in condemnatione fructuum, & expensarum, ea est, vt appellanti dantur Appostoli refutatorii, quo ad possessionem, quo verò ad fructus, & expensas deferunt appellanti, vt tradit, Contardus, in, d. l. vnica, limitation. 1. numer. 29. in fin. & numer. 30. C. si de momentanea possessione, Marques. in tractatu. de commiss. 1. part. de commiss. impos. Salic. capit. 21. numer. 32. in, 2. impres. & eam practicam refert, Sigismund. in tractatu. de appellation. dict. quæstion. 17. limitation. 6. membr. 9. numer. 33. vbi, numer. 35. hoc ampliat, & totam nostram conclusionem, licet sententia condemnatoria contineat condemnationem fructuum, & capitulum separatim: sed etiam quando vno contextu, & in vno capitulo fit condemnatio in restitutione possessionis cum fructibus: quia adhuc admittenda est appellatio, quo ad fructus licet non admittatur,

208 Secunda pars, tracta. de cognitione

- tur, quo ad possessionem: quia vna sententia potest esse exequibilis, respectu vnius rei, & appellabilis, respectu alterius. Maxime in hoc casu, in quo fructus non habent liquidationem sine mille ambagibus, & probationibus, & sic non meretur executionem prima sententia. Si vero sit translata in rem iudicatam, factis probationibus, & liquidatis fructibus, per computatores à partibus nominatis, vel cum tertio in discordia, in omnibus exequetur, & ita obseruat praxis, & articuli violenti sunt terminandi ex supra dictis, vt tenet, Gracianus, disceptation. forens. 2. part. cap. 323. numer. 9. & Paz, in sua praxi, 4. partis, 1. tom. numer. 25. vbi refert practicam, & qui fructus sint restituendi, quando sententia renocatur per attentatum tradit late, Ioannes Aloisi, in collectanea, 1330.

QVÆSTIO. 155.

Vtrum iudex ecclesiasticus faciat vim, inhibendo iudici seculari, vt non decernat alimenta, & litis expensas mulieri, quæ causam diuortij prosequitur in suo foro, vbi idem est petendum.

- R**egula iuris est, quod vbi ceptum est semel iudicium, ibi finem accipere debet, lex vbi ceptum, ff. de iudicijs: quia causæ continentia, non est diuidenda, lex, nulli, C. eodem titulo, & sic, cum coram iudice ecclesiastico, causa diuortij pendeat, & incidenter petantur alimenta & litis expensæ, sequitur, quod coram alio iudice seculari non sint petendæ dictæ litis expensæ, & alimenta, quia diuideretur continentia, & super ea-

dem re, diuersi processus causarerunt, & per consequens, iudex ecclesiasticus non facit vim siue procedat ex officio, siue ad petitionem mariti, qui in duobus tribunalibus conuenitur super eadem re.

Sed his non obstantibus, dicendum est, iudicem ecclesiasticum vim facere inhibendo iudici seculari: quia cum alimenta, & litis expensæ debeantur mulieri litiganti cum marito, vt tradit, Afflictiis, decision. 10. & 152. & Guido Papa, decision. 453. numer. 4. Lancelot. de attentatis, 2. part. limitation. 11. numer. 20. Caphalus, consil. 127. Surd. de alimentatit. 1. quaestio. 18. Aluarus Velasquez, consultation. 1. sequitur, iudicem secularem esse competentem ad discernenda alimenta, cum sit quid temporale, & non ecclesiasticum: & sic litispendentia, non tollit eius iurisdictionem. Et in terminis, quod litispendentia coram ecclesiastico, non impediat cognitionem coram seculari, & e conuerso tradit, Afflictiis, decision. 152. assignans rationem, quia in omnem euentum, siue vxor vincat in lite, siue succumbat, alimenta sunt præstanda. Quam opinionem sequitur, Andreas Fachiner, consil. 42. numer. 24. volum. 1. & sic iudex ecclesiasticus vim faciet, si inhibeat iudici seculari. Quod pendet de facto, & ita consului.

QVÆSTIO. 156.

Vtrum iudex ecclesiasticus faciat vim, non admittendo appellationem ab interlocutoria, per quam tacite, vel expresse iudex competens declaratur.

SA Epè diximus, ab interlocutoria non dari appellationem, lex, ante sententiam, C. quorum appellat: non

re-

recip. ita Aretinus, consil. 20. numer. 5. Surdus, qui plures refert, consilio, 252. numer. 25. libr. 2. & sic videtur dicendum, iudicem ecclesiasticum vim non facere, licet procedat ad vltiora causæ non obstante exceptione in competentia, vel licet se declaret iudicem competentem.

Sed his non obstantibus, contraria opinio, est verior, & tenenda, & praticanda, in vtroque foro. Quam expressè tenet, Baldus, in authentic. habita, numer. 38. C. ne filius pro patre, Nata, consilio, 172. numer. 1. Beccius, consilio, 31. Menochius, de adipiscenda posses remedio, 4. numer. 822. Minfingerius, obseruatione, 35. centuria, 3. & ratio est. quia hoc grauamem nõ potest reparari per definitiuam, vt etiam dicimus, de legitimatione personarum, vt docet, Ondedei, consilio, 27. numero, 20. & 21. libro, 1. Roland. consilio, 33. numero, 3. libro, 4. quia licet sit sententia interlocutoria, admittenda est appellatio, quando grauamen est irreparabile, vel cum difficultate reparatur, l. 1. §. quæsitum, de appellatione. Surdus, de cision. 36. numer. 13. vsque ad, 17. idem nouissimè tenet, Stephanus Gracianus, lib. 1. disputationum forensium, cap. 76. per totam, vbi declarat nostram quæstionem, ex qua sequitur iudicem ecclesiasticum vim facere, non admittendo appellationem.

SVMMARIVM.

Magister scola, quam iurisdictionem habeat contra laicos, & clericos.

- 2 Index conseruator vniuersitatis non facit vim, cognoscendo contra laicos.
- 3 Magister scolasticorum vniuersitatis Salmantina, non facit vim exequendo suam sententiam appellatione remota.
- 4 Index conseruator non cognoscit vlt

tra duas dietas.

- 5 Dieta dua, constituunt viginti leucas. à fine Diæcesis.
- 6 Cap. nulli, de rescriptis, ponderatur.
- 7 Cap. 2. session. 13. de reformatione declaratur.
- 8 Declaratio materia traditur.
- 6 Pontifex in temporalibus, non potest facere legem contra laicos, quando cessat materia peccati.
- 10 Conseruatoria vniuersitatis Tolerti, non est confirmata à Rege, & sic nõ est valida contra laicos.
- 11 Pontifex habet supremam iurisdictionem in personas ecclesiasticas.
- 12 Cap. 20. sess. 24. Concil. Trid. ponderatur, & declaratur.
- 13 Portionarij sanctæ Ecclesiæ Tolerianæ habent medias annatas, quomodocumque vacet beneficium.
- 14 Ex fructibus beneficij, qui non excedit 24. ducatos, non debetur annata.
- 15 Annata non debetur ex distributionibus quotidianis, sed ex grossa beneficij.
- 16 Cessiones fraudulentæ, non valent ad mutandam iurisdictionem.
- 17 Lex, 18. tit. 7. lib. 1. recopilacionis declarat.
- 18 Qualitates Scholasticorum, vt possint vni conseruatori referuntur.

QVÆSTIO. 157.

Vtrum iudex ecclesiasticus vniuersitatis Salmantina, Vallesoleti, Complutensis, faciat vim, procedendo contra laicum pro debito civili, & exequendo appellatione remota.

Iudex Salmantinus, qui Masfucuela vocatur, qui est conseruator in causis Scholasticorum, potest ex Bulla Pontificis, & ex dispositione

Secunda pars, tract. de cognitione

1 tione legis, 18. ti. 7. lib. 1. recop. cog
 noscere cōtra laicos debitores scho
 lasticorum, etiam vltra casus iniuria-
 rum, de quibus in cap. 1. & in fin. de
 offic. deleg. lib. 6. nec ob hāc causam
 2 iudex cōseruator incognoscēdo, ne
 que in exequēdo facit vim, vt expref
 se disponitur, in, d. l. 18. col. 4. cap. 1.
 3 vbi non datur recursus per viam vio
 lentiae, etiam si sententia exequatur
 ab eo appellatione remota, ibi: * *Que*
el Maestre de la escuela conozca, aunque no sea
sobre injurias, ni fuerças, y pueda execu-
tar su sententia, sin embargo de apela-
cion. * Et sic dictus iudex non facit
 vim, tam in procedendo, quam in e-
 xequendo, dum seruetur forma legis,
 de qua in, l. 20. tit. 7. lib. 1. recop. ibi:
 4 * *Que el tal juez conseruador no cono-*
zca niende de las dichas dos dietas de la
Bulla. * Et quaelibet dieta constituit
 5 decem leucas, vt in, d. l. 18. quā dū dif
 ponebat de quatuor dietis est corre-
 cta, vt constat ex, d. l. & tradit, Azebe.
 ibi, n. 1. & vide, Menoch. de arbitr. ca
 su, 206. n. 2. Oliuan. lit. D. n. 38. & vide
 6 tex. in cap. non nulli, 28. de rescript.
 Orozco, in, l. annu. 6. ff. si quis cautioni
 bus, vbi declarat qualiter magister
 Scholarium potest citare, & istae die-
 7 tae computantur, * *desde la ciudad de*
Salamanca, Valladolid, o Alcala, hasta
fin de la Diacesi, * vt in, d. l. 18. versic.
 * *ordenamos, y mandamos,* * & ita est
 intelligendus tex. in, c. 2. ses. 13. de re
 format. Concil. Trid. ibi: * *plura duas*
legales dietae distet, * Quae dietae sunt
 computandae a loco vniuersitatis, vt
 in, d. l. Regia, & tradit, Rota, in anti-
 quis, tit. de rescriptis, decisio. 34. Me-
 noch. de arbitr. casu, 206. & Scobar,
 de racionibus, comput. 11. & diximus
 in lib. 4. comm. q. 1. n. 711.

8 Quae omnia intelligenda sunt de
 vniuersitatibus, quae habent non solū
 conseruatoriam Pontificis, sed etiam
 Regis nostri: quia Pontifex non po-
 test in temporalibus, quae respiciunt
 iurisdictionem temporale, & non cō-

9 cernūt peccatū, circa personas laicas
 facere legem, vel statutū in hoc Reg-
 no Hispanie, trahendo laicos, qui sūt
 subditi Principi politico, ad tribuna-
 lia ecclesiastica, & sic vniūque po-
 testatis consensus accedere debet, vt
 cauetur in cōseruatoria Salmantina,
 Cōplutensi, & Vallesoletana, vt dispo-
 nitur in, d. l. Regia, & ob hāc causam
 resoluiamus, in, d. lib. 4. q. 1. n. 727. non
 valere conseruatoriā quā habet vni-
 10 uersitas S. Catherinae huius vniuersi-
 tatis Toleti, a Pontifice contra laicos
 debitores cū non sit confirmata à Re-
 ge nostro, & ob hanc rē iudex conser-
 uator contra laicos cū nō sint suae iu-
 risdictionis faciet vim, & omnia ge-
 sta reuocantur per viā violentiae. Si
 verò procedatur contra personas ec-
 11 clesiasticas, nō faciet vim, quia Ponti-
 fex, qui habet suprenā iurisdictionē
 in clericos, potest suo particulari res-
 cripto, cuiuslibet iudici ecclesiastico
 submittere eos. Non obstante decre-
 12 to, Concil. Trid. c. 20. ses. 24. vbi cau-
 sa omnes ciuiles, & criminales, sunt
 tractandae corā ordinarijs locorū, quia
 illud intelligitur de iure communi,
 secus verò ex particular, delegatio-
 13 ne Pontificis, vt cabetur in dictis cō-
 seruatorijs, & in alia, qua vtūtur por-
 tionarij huius sanctae ecclesiae Toleta-
 nae, ad recuperandas medias annatas
 quae illis debentur, ex omni vacatio-
 ne beneficij, vel cappellaniae, cuius
 14 fructus excedunt, 24. ducatorū, vt tra-
 dit, Mandosius, in practica, in casibus
 annalibus, n. 162. & conf. 92. n. 3. & 4.
 in cuius valore nō cōputantur distri-
 butiones quotidianae, ita Decia. cōf.
 43. n. 14. vol. 2. Geronim. Gonçal. in
 15 reg. 8. Chancellariae, in proemio, nu.
 167. vers. idāq; ius in ecclesi. & latius
 dicemus in quaest. penult. ex, n. 1.

Aduertēdū tamē est, quod debitū
 quod petitur corā iudicibus conser-
 16 uatoribus debet esse verū, & nō fictū,
 nec ex delegatione alterius, quā pa-
 tris scholastici cū iuramento, vt cabe-

tur

- 17 tur in, d. l. 18. ibi: * Mandamos, q̄ de aqui adelante, ninguna cessiõ q̄ se hiziere a ningũ Cathedratico, ni estudiante del dicho estudio, no sea recibida, salvo de padre a hijo, y no de otra persona alguna: y que el Maestro escuela, o su Lugarteniente, antes q̄ conozca de la causa, y den carias, reciban juramento, ansi del padre, como del hijo, que no lo hazen fraudulentamente, ni por fatigar, ni molestar al deudor, y q̄ el padre no aura dello cosa alguna, ni los demás hermanos. * Et ibi, n. 6. se pone la
- 18 calidad del estudiante, y dize: * Ordenamos y mandamos, q̄ de aqui adelante, ningun estudiante q̄ venga al dicho estudio nuevamente, no se le den conservatorias de deudas contraydas antes q̄ venga al dicho estudio, hasta tanto q̄ aya hecho un curso entero, y q̄ estudie cõtinuo, y entre en escuelas cada dia, de manera q̄ haga aqueello, porq̄ deua gozar: porq̄ nuestros subditos, y naturales no sean vexados contra justicia. * Et sic secundũ suprà dictam resolutionem, Gimnasiarcha, qui est magister scholasticorum faciet vim, vel quia procedit, vltra duas dietas, vel alia forma, per quã cõtraueniatur dispositioni legum Regni, cuius decisio seruanda est in vtroque foro.

QVÆSTIO. 158.

Utrum iudex ecclesiasticus faciat vim, exequendo suam sententiã secrestationis fructuũ, appellatione remota.

Appellatio suspēdit iurisdictionem iudicis à quo, & ea pendente nihil innouandũ est, l. appellatione, C. de appellationibus, l. i. ff. nihil nouari appellatione pēdente, c. non solũ, de appell. lib. 6. c. post appellationē, §. ante appellat. 2. q. 6. l. 26. in fin. tit. 23. p. 3. & sic iudex ecclesiasticus videtur vim facere, qui secretat fructus beneficij, appellatione pēdente: maximè quia secrestatio est

odiosa, & prohibitoria, l. i. C. de prohibita pecunię secrestat. clem. 1. de secrestat. posses. & fruct. secundũ verũ intellectuũ, & in proprijs terminis huius quæstionis, hanc opinionē tenet, Cardin. in, d. clem. 1. q. 22. in fin. vers. si verò proceditur in negotio, per legē finalē, ff. nihil nouari appell. pēdente, vbi expressè resoluit, quod nõ potest fieri secretum contra possessorē beneficij appell. pēdente, vt in clem. 1. de sequæstrat. posses. fruct. Sed contraria opinio est verior, & tenenda in terminis dictæ clementinæ primæ, videlicet post latam sententiam contra possessorē: quia tunc valebit actus secrestationis factæ per ordinariũ appellatione pēdente. Nec in hoc casu iudex dicitur attētare, & per consequens non facit vim, ita Casiad. deci. 5. n. 2. vers. sed maior pars, de secrestat. posses. & fruct. Afflict. decis. 152. n. 6. Lancel. de attentat. appell. pendente, limit. 12. n. 2. Mandos. reg. 29. de subrogandis litig. q. 13. in princip. Stepha. Grancian. discepta. forens. 2. p. c. 232. n. 2. vbi declarat materiã, vbi ampliat etiam si tertius pro suo interesse compareat appellando; vt fuit decisum in Rota, deci. 11. aliàs, 294. in antiquis tit. de sent. & re iudic. & decis. 4. de secrestat. posses. & fruct. aliàs, 390. in nouis. Vester, in sua praxi, lib. 7. c. 2. n. 5. Vantius, de nullitat. n. 22. ad medium & dicit veriore opinionē, Gracian. vbi sup. n. 6. cum ex hoc nullum damnum tertius patiat. Secus si aliquo modo recipiat damnum, vt tradit cõsil. 142. Curtius, n. 10. & vide, Couarr. pp. cap. 23. n. 8. Afflict. decis. 169.

Nec obstat quod tertius appellās impediat executionem sententiæ, quæ est maior quam fructuum sequæstratio, vt in, l. cum super, de re iud. & tradit, Onded. conf. 25. n. 1. li. 1. & sic multo fortius debet impediri secretum propter appellationē, quia illud procedit quando agitur de magno preiudicio, quod posse fieri tertio appellati. Se-

Secunda pars, tracta. de cognitione

vi. Secus in nostro casu, in quo habetur vnam sententiam pro se, non dabitur possessio, nec aliqua fructuum perceptio, nisi finalem victoriam obtinuerit, & sic maius praeiudicium fieret tertio per executionem, quam per secretum. Si verò sententia fuerit data in Curia Romana, ut in terminis dictae clementinae, tunc appellatio non impediet secretum, quod non sit auctoritate, & mandato iudicis, sed legis ita disponentis, ut in l. fin. C. quibus appellare non licet: quia lex non dicitur gravare, ut tradit, Bald. in, c. ad nostram de appellat. & an sit exprimenda causa in appellatione à secreto, sunt duae opiniones contrariae quas refert, Gracian. sup. nu. 24. & tunc est opinio, ut causa exprimatur, cum sit interlocutorium decretum secretum, ut tradit, Casiodor. d. decis. 4. & quando fructus sunt sequastrandi late per Ioann. Aloisi, collectan. 223.

SUMMARIVM.

- 1 Iudex dicitur attentare exequendo sententiam post appellationem, quod ad fructus.
- 2 Sententia fructus, & expensarum non est exequenda, quando inhibicio praecessit taxationem.
- 3 Reus gravari potest in taxatione expensarum.
- 4 Contraria opinio proponitur.
- 5 Distinctio auctoris refertur.
- 6 Causa principalis potest esse exequimilis, & non causa expensarum.
- 7 Definitiva sententia lata, exequitur, expensarum condemnatio.
- 8 Practica tribunalium refertur.

QVAESTIO. 159.

Vtrum iudex ecclesiasticus, faciat vim, procedendo ad taxationem expensarum post appellationem interpositam a sententia executionis.

Sententia definitiva, licet possit exequi appellatione remota, quando definit peremptorie totam causam: tamen si condemnatio expensarum taxetur per appellationem, etiam si iudex referuaverit in se eius taxationem, si sententia exequatur, quo ad expensas, dicitur iudex attentare, & vim facere, & per consequens, omnia sunt reuocanda, ita resoluit, Rota, decis. 46. de re iud. in antiquis, & tenet, Butr. in, c. pastoralis §. verum, n. 4. de appellation. vbi Decius, vers. postremo, quod maxime procedit si inhibicio praecessit taxationem, ut tradit, Mandos. de inhibitionibus, q. 106. in fin. & ratio nostrae principalis quaestionis est: quia in dicta taxatione expensarum, potest reus gravari excedendo modum taxationis, & sic datur appellatio ex hac causa, quae non potest esse decisa per sententiam definitivam, ut docet, Bald. in l. Sancimus ad finem, C. de iudicijs, Assinius, in praxi, c. 21. §. 32. num. 2. & ideo licet causa principalis non suspendatur per appellationem, suspenditur sententia taxationis, ut declarat, Decius, in, d. c. pastoralis, §. verum ad finem, nu. 4. si verò taxatio fiat in continenti, & ante appellationem, tunc iudex non dicitur aliquid de novo facere, ut tradit, Lancelotus, de attent. appellat. pendente, limit. 11. nu. 11. & ita declarat decisio Tolosana, 466. & Lopus, allegat. 82. nu. 8. Felin. cont. 13 vbi alios refert pro contraria opinione quae verior mihi videtur: quia primum interest mihi videtur: quia in continenti, & ante appellationem, si continet taxatio gravamen, & sic tempus ad appellandum datur, ut in, cap. non solum, de appellat. lib. 6.

In qua varietate opinionum, distinguendum esse censeo; quia aut loquimur de iudice commissionis, aut de iudice ordinario. In primo casu procedat prima opinio: quia licet iudex commissionis procedat cum clausula:

la, * *Appellatione remota*, * intelligitur
re spectu causæ principalis, vt dixim^{us}
in quæstione fin. n. 10. quia licet cau-
sa principalis mereatur executionem
6 respectu literarum, non verò res-
pectu taxationis expensarum, de quibus
nihil fuit dictum, & per consequens,
rigor commissionis, non extenditur,
ad duo specialia, circa causam prin-
cipalem, & circa expensarum con-
demnationem, ne quis duplici onere
7 grauetur, vt explicat, Stephanus
Gracianus, disceptationum foren-
sium, secunda parte, capit. 348. ex nu-
8 mero, 7. In secundo verò casu, quan-
do sententia definitiva exequitur,
post tres sententias conformes, de iu-
re canonico, vt in clementina, 1. de
re iudicata, & tradit, Couarruias,
practicarum, capit. 25. numero nono,
Antonius Gabriel, libro commun. to-
tulo, de statutis, cõclusionẽ tertiam, nu-
mero nono, tunc, non admittitur ap-
pellatio à taxatione, & executione
expensarum, quia dependet à causa
principali, propter reservationem in
dicta sententia factam, vt tradit Rota
decisione, 46. titulo de sententia, &
re iudicata, in antiquis, Mandosius,
de inhibitionibus, quæstion. 106. Lan-
celotus, de attentatis, titulo de appel-
latione pendente, limitatione 11. nu-
mero, 3. & ita obseruatur, & practica-
tur, in omnibus tribunalibus ecclesia-
sticis, & secularibus. Et secundum istam
distinctionem terminabitur ar-
ticulus violentiæ, cum causa de facto
contingat.

QVÆSTIO. 160.

*Utrum iudex ecclesiasticus fa-
ciat vim, exequendo suã sen-
tentiã, quando appellationi
interposita fuit renuntiãtũ
ab una parte quæ fuit alte-
ri cõmunis in eius præiudiciũ*

Notissima iuris regula est,
quod appellans potest suæ
appellationi renuntiare, l. si-
quis libellos, 28. C. de appellationi-
bus. Aymon, consilio, 115. numero,
11. & sic causa deboluitur ad eum sta-
tum, ac si à principio non fuisset ap-
latum, Et quæmadmodum esset exe-
quenda sententia translata in rem iu-
dicatam, ita & eodem modo, si tali ap-
pellationi renuntiatum fuerit, &
sic iudex exequendo non facit
vim.

Sed in hac quæstione proposita
distinguendum est: quia aut pars ad-
uersa ad hæserat expresse appellatio-
ni aduersarij, vel non. In primo casu
non potest exequi sententia, licet ap-
pellationi renuntiatum sit: quia in
hoc casu appellatio est communis
& utrique parti est ius quæsitum, vt
in lege, ampliorem, in principio,
C. de appellationibus, & ex lex, no-
na, titulo veynte y tres, partita ter-
tia, vbi Gregorius, & docet, Imola,
in capitul. interposita, §. vt deni-
que, de appellationibus. Afflictis, in
constitutionibus, verbo, appellatio-
num tempora in fine, libro secundo,
rubrica quarenta y cinco, & sic nihil
operatur renuntiatio in præiudiciũ
tertij. Ita Baldus, in lege, omnem
honorem, C. quando prouocare non
est necesse. Tiräquellus, de vtroque
retractu, in fine tituli, §. treinta y seis,
numero veinte y cinco, Gomecius,
de triennali possessione, quæstio-
ne cincuenta y quatro, & nouissi-
mè, Sigismundus Schacia, in tracta-
tu, de appellationibus, quæstione
prima, limitatione secunda, nume-
ro ciento y dos. Quod etiam subin-
telligerem re integra, quia si appel-
lans se præsentauit coram iudice ad
quem, & pars fuit citata, vt cõpareret
coram iudice appellationis, tunc
per hanc citationem est etiam parti
Aaa ius

Secunda pars, tracta. de cognitione

ius quæsitum, non appellanti, & cō inuito non potest appellans suæ appellationi renuntiare, vt tenet Rota Prouintia Marchia, decis. 23. num. 2. apud Gracianum, & sic secundum hanc distinctionem, iudex ecclesiasticus potest vim facere, vel nō facere. Quod nota, quia sæpè contingit defecto, in vtroque iudicio ecclesiastico, & seculari. Si verò sententia fuerit lata contra reum absentem, & actor appellauerit, tunc appellatio non est communis, quia absens rebellis, non potest acceptare appellationē, nec auditur appellans, vt in, l. 1. C. quorū appellat nō recipiantur, quæ lex procedit de iure canonico, vt tradit Schacta in tractatu. de appellation. quæstione, 17. limitation. 3. numero, 1. vbi allegat declarationem Pontificis, anno, mil y seiscientos, quia non potest addire iudicem dum est in fuga, vt tradit, Antonius Gomecius, in, l. 76. Tauri, numero octauo, l. 3. titulo, 10. libro, 4. recopilation. vbi Azebedo, & Gutierrez, libro primo, practicarum, quæstione, 66. per totam. Surdus decisione, 143. numero quarto. Quod fuit ex mente, Baldi, in dicta lege, ampliore, vbi dicit, quod tunc proudest appellatio & est communis, quando presens fuit, & quod aliàs iudex ex officio non suplebit, vt probat dicta lex partite nota, verbo, * *esso mismo*, * vbi notat, Gregor. gloss. * *fuere rebelde*, * & Sigismundus Schacia, in tractatu. de appellation. quæstion. 17. limitation. 2. & pro declaratione dictæ leges, ampliore, vide, Matiençum, in l. 12. titul. 11. glossa, 2. numero, quarto. & Antonij Gomecium, 2. tomo, variarum, cap. 11. nume. 16. & Azebedo, in, l. 4. titul. 8. libro, quarto, recopilat. numero, 53. & in nostra collectanea, ad, d. l. ampliore, & D. Ludouic. de Peguera, in sua practica, rubrica, 27. de appellation. num. 47.

QV AESTIO. 161.

*Vtrum iudex ecclesiasticus nominando stimatores, Agrimensores, vel, * Alarifes, * & exequendo illorum iudicium, faciat vim, non admitendo reuissionem, et appellationem, vel recusationem.*

Reuissio in taxatione fructuum, vel damni, vel domus ruinosa, vel alterius rei, in quibus nominantur stimatores admittenda est, textus, in, l. hac ædictali, §. his illud, vbi Baldus, illud, notat, C. de secundis nuptijs, Alexan. conf. 21. vol. 7. Bart. Bald. & Angel. in, l. arbitro, ff. qui satisfacere cogantur, Imola, in, l. ff. qui, & à quibus, & ratio est, quia talis reuissio habet vim appellationis, vt tradit Afflict. deci. 188. Marc. Antonius, Peregr. decis. 30. num. 3. & sic videtur dicendum iudicem ecclesiasticum vim facere, non admittendo reuissionem, sicut si non admitteret appellationem, exequendo declarationem stimatorum, vel agrimensorum, reuissione reiecta, sicut contingeret quando exequitur sententia, appellatione reiecta, vel recusatione remota, quia isti stimatores possunt recusari, vt tradit, Cephalus, consilio. 750. volumine, quinto.

Sed pro iudice ecclesiastico exequendo iudicium peritorum, & declarationem factam ab ipsis, facit, quia ipsi non proferunt sententiam, neque iudicium proprium, & vbi non est sententia iudicis, nō est admittenda reuissio, cū ille nō sit actus iudicialis, sed declaratorius stimatorum, & sic videtur dicendum iudicem non

non facere vim, exequendo suam declarationem: quia alias lites fierent immortales, & vires hominū penē excederent, contra legē, properandum, C. de iudicijs.

Sed his & alijs non obstantibus, dicendum est, iudicē ecclesiasticū vim facere, exequendo iudicium stimatorum sine reuisione, dum tamen petatur a parte, & si fuerint discordes stimatores, vel illi, qui vocantur * *Alarifes*, * alteri periti nominandi sunt, & tandem iudicandum est secundū suā reuisionem, nihil addendo, vel detrahendo, & tunc iudex non faciet vim exequendo appellatione remota, nec tertia reuisione desiderata, quo ad effectū suspensiuū, secus verō quo ad deuolutiuum, quia appellatio admitrenda est, dum tamen stimatio, & taxatio, non procedat, virtute alicuius executoriæ, vel instrumenti publici, vel sententiæ translatae in auctoritatē rei iudicatæ: quia tunc quo ad omnes effectus excludenda est appellatio, sicut excluderetur, ab ipsa sententia definitiva, vel executoria, & in hoc casu iudex ecclesiasticus non faciet vim, neque secularis iniustitiam, & ita sæpius in casibus de facto contingentibus vidi iudicatum, & iudicauī.

QVÆSTIO. 162.

Vtrum iudex ecclesiasticus faciat vim, exequendo suā sententiā appellatione remota, per quā assignat congruā sustentationem parrocho ecclesiæ, ex fructibus sui beneficij, grauitati onere pensionis.

Multoties beneficia curata, auctoritate Apostolica grauantur onere pensionis, in tantū, quod ipsi parrochi dimittunt omnes fructus, ipsius benefi-

cij, vt ex ipsis pensio solvatur, petendo congruā sustentationē, ex dictis fructibus per ordinariū assignandā, vt diximus in, libr. 4. cōm. contra cōm. q. 1. n. 517. vbi pluribus citatis resolvimus, congruā esse parrocho assignandā ex dictis fructibus, quæ est centū pro rectore, vt ex Bulla Pij, 5. est sancitū, vt tradit nouissimē, Marcilla, ad Concilij Trid. lib. 2. tit. 11. super, c. 1. vt ecclesiastica beneficia sine dim. conferatur quæ decisio, licet loquatur in vicarijs perpetuis, idē dicendū est in parochis quibus deficit congrua sustentatio, vt coliges ex traditis in, q. 150. nu. 27. & 28. & ratio est, quia qui altari seruit, exaltare viuere debet, cū secundum Apostolū, de præb. cū dignus sit mercenarius mercede sua. Quā opinionē tenet nouissimē, Gratian. discept. for. c. 399. n. 1. vbi declarat quādā decisionē Rotæ, & resoluit, in hac congruæ assignatione, nō cōprehēdi distributiones quotidianas, quia nō sunt certæ, nec liquidæ, quibus sic suppositis dubium est, an ista sententia, assignationis congruæ, ex fructibus beneficij, contra solutionem pensionis, & in eius diminutionem exequenda sit appellatione remota: quam quæstionem disputat, ad partes, Flor. de Men. var. quæst. q. 141. qui est varius, in sua resolutione, quia postquam tenuit admittendā esse appellationem, postea inf. illud relinquit arbitrio iudicis, quæ non est constans resolutio. Ego vero contrarium sentio, imò quod proquisio congruæ, sit exequenda a appellatione remota, quia ea est naturalis imētorum, vt in simili fuit resolutum per Rotam, vt tradit, Lancelot. de attent. limitat. 24. n. 6. & 7. & ita practicatur: quia venter non patitur dilationem, nec iuri, nec æquitati conuenit, vt pensionarius, sine labore consequatur integram pensionem, parrochus verò famē pereat.

Secunda pars, tracta. de cognitione

SUMMARIVM.

1. **N**ulla sententia de iure canonico meretur executionem.
2. Iudex ecclesiasticus exequendo appellatione remota facit vim.
3. Nonientis & non apparentis idem est iudicium.
4. Prima instantia est tractanda coram ordinarijs.
5. Annata solutio fit appellatione remota.
6. Annata debetur ex quacumque vacatione beneficij.
7. Iudex Apostolicus non facit vim exequendo appellatione remota.
8. Annata datur pro congrua sustentatione, & habet naturam alimentorum.
9. Sententia alimentorum exequitur appellatione remota.
20. Portionarij sancta ecclesia Toletana ex privilegio Pontificum habent dimidias annatas, ex quacumque vacatione beneficiorum.
21. Causa ecclesiarum desertarum tractari debent coram iudice executore deputato portionarijs & non coram ordinario.
22. Cap. 20. ses. 24. Concil. Trident. non procedit, quando iudex habet à Pontifice delegatam iurisdictionem.
23. Pontifex est supra ius positivum, & potest primam instantiam tollere ordinarijs, ubi refertur declaratio Cardinalium.
24. Bulla Leonis Papa, refertur ad literam.
25. Annata est dimidia pars fructuum beneficiorum.
26. Sixtus Papa confirmavit dictam solutionem dimidiarum annatarum.
27. Annata est solvenda appellatione remota.
28. Bulla Nicolai Pontificis, refertur circa ecclesias depopulatas.
29. Bona ecclesiarum depopularum pertinent cum omnibus alijs iuribus, & emolumentis ad portionarios sancta ecclesia cum onere reparationis.

20. Sententia per quam bona ecclesia depopulata adiudicatur portionarijs exequitur appellatione remota.
21. Pontifex est dominus omnium beneficiorum.
22. Congrua sustentatio consistit in dimidia annata qua concessa fuit prius à Bonifacio nono, anno, mil y quatrocientos y quatro.
23. Annatu est solvenda ex omnibus fructibus.
24. Annata non debetur nisi semel in anno licet in eo pluries contingerit vacare beneficium quia annus intelligitur de fructibus illius.
25. Annata non debetur, quando fructus beneficij non excedat, 24. ducatorum auri de Camara.
26. Annata descendit de iure divino, quia loco decime solvitur.
27. Excommunicari possunt qui non solvant annatam.
28. Medietas fructuum beneficij deductis oneribus dicitur annata, & non debetur ex administratione cappellaniae.
29. Consuetudo solvendi annatas est laudabilis.
30. Annata est ius reale quod in est in fructibus beneficij.
31. Solutio annatarum praefertur omnibus praestationibus sicut decima.
32. Dimidia annata, non debetur ex distributionibus quotidianis.
33. Beneficia in perpetuum unita solvunt dimidiam annatam ex fructibus, & non ex distributionibus quotidianis.
34. Distributiones quotidianae non sunt de corpore beneficij.
35. Annata debetur de fructibus beneficij.
36. Fructus proprie dicuntur qui percipiuntur in absentia.
37. Distributiones quotidianae non computantur in fructibus in Curia Romana.
38. Contributio faciendae pro seminario secundum formam Concil. Trid. non comprehendit distributiones.

- 33 In compositione de fructibus nō cōpre-
henditur distributiones quotidianæ.
- 40 Subsidiū charitativum, non soluitur de
distributionibus quotidianis.
- 41 Indultum Pontificis pro lucrandis fru-
ctibus in absentia, non comprehendit
distributiones quotidianas.
- 42 Doctor penitentiarius sanctæ ecclesiæ
nō cōsequitur distributiones quodidua-
nas quando non residet in choro.
- 43 Ex fructibus & distributionibus bene-
ficiarum perpetuarum soluenda est di-
midia annata, sicut soluitur quinden-
nium Papa.
- 44 Doctrina Hieronymi Gonzalesi ponde-
ratur.
- 45 Romanus Pontifex in perinditum ter-
cij non facit annexionem.
- 46 Derogatio Pontificis est necessaria, ut
iterius praulicetur.
- 47 Subrogatum sapit naturam subrogati-
cum omnibus suis qualitatibus.
- 48 Gratia unionis beneficiorum, non pra-
iudicat Pontifici in suo quindenio, ne-
que portio iarius in sua dimidia anna-
ta.
- 49 Fructus beneficiorum unitorum licet
conuertantur in distributionibus quo-
tidianis debetur ex eis annata.
- 50 Opinio Masæ ponderatur pro resolutione
ne proposita.
- 51 Casus de facto refertur.
- 52 Doctor Didacus Criz, Canonicus, &
Vicarius Complutensis, laudatur.
- 53 Privilegium perditur per non usum.
- 54 Canonici sanctæ ecclesiæ non solvunt
annuatam per quandam concordiam.
- 55 Cappellani minores Epiphania solvunt
dimidiam annuatam ex qualibet vaca-
tione cappellania.
- 56 Quæ differunt secundum plus & mi-
nus non differunt specie.
- 57 Possessio continuatur de uno actū ad
aliū ex vi comprehensivæ.
- 58 Possessio conferendæ dimidiam anna-
tam traditur ad aliam nobiliter crea-
tam.
- 59 Iurisdictio unius speciei, trahitur ad
aliā.
- 60 Possessio conservatur quando usus ip-
sius est impeditus.
- 61 Lex, Atilianus, 25. de servitutibus ru-
sticorum pradiorum ponderatur.
- 62 Non dicitur nolle, qui non potest, &
velle.
- 63 Possessio iurisdecimandi non perditur
per non usum in aliqua specie fru-
ctuum.
- 64 Cap. cōmissum, de decimis, declaratur.
- 65 An autem tenendus est in sua possessione
decimarum in fructus noviter ad cul-
turam redactis.
- 66 Possessio conferendi dimidias portio-
nes traditur ad alias noviter creatas
eiusdem speciei.
- 67 Una eademque res, non debet diverso
iure censi.
- 68 Ius semel causatum & radicatum nun-
quam perditur.
- 69 A prius sufficit in retinenda possessio
nec licet casus executionis nunquam cō-
tingat.
- 70 Eritio furcæ retinet possessionē
licet nunquam casus furcandi eveniat.
- 71 Possessio nobilitatis conservatur licet
nobilis non potuerit excedere actum
possessionis.
- 72 Privatio supponit habitum.
- 73 Impossibile est probare quod nunquam
fuit.
- 74 Frustra queritur actus positivus ubi
non invenitur.
- 75 Possessio potest conservari licet de no-
vo non possit acquiri.
- 76 Privilegium non perditur per mille an-
nos, quando non successit casus privile-
gij.
- 77 Verba, Azbedi ponderantur.
- 78 Lex, 1. ff. de nundinis declaratur.
- 79 Lex, 42. in fin. tit. 18. part. 3. pondera-
tur.
- 80 Potentia supponit habitum.
- 81 Resolutio questionis traditur favo-
re portionariorum sanctæ ecclesiæ Tele-
tana.

278 Secunda pars, tracta. de cognitione

QV AESTIO. 162.

Vtrum iudex ecclesiasticus executor Bullarū Pontificis pro solutione dimidiarū annatarū ex quacūque vacatione beneficij, vel super restitutione honorū ecclesiarū desertarū huius Archiepiscopatus, faciat vim exequendo suam sententiam appellatione remota.

Nulla sententia de iure canonico trahit secū paratā executionē, ut sepius resolvimus; quia in dubio etiā appellatio admittenda est, & aliter iudex ecclesiasticus faciat vim, exequēdo appellatione remota, maximē in solutione dimidiarū annatarū, quæ petuntur ex priuilegio Pontificis de quo non constat neque est inclusum in corpore iuris & sic paria sunt non entis, vel non apparentis, ut diximus in proœmio, cap. 10. n. 1. qua propter executor Bullarū videtur vim facere si exequatur suā sententiā remota, & exprēta appellatione in cotēptum superioris maximē cū de iure nō constet quo titulo annatæ debeantur, & prima instantia sit tractanda coram ordinario, ut in, c. 20. ses. 24. Concil. Trid. de reformat.

Sed cōtraria opinio verior & receptior est, & ita quotidie practicatur in omnibus tribunalibus ecclesiasticis, & regalibus ubi priuilegia, & indulta dictorū portionatorū exhibentur, & in quātū attinet ad solutionē dimidiarū annatarū, quæ ex quacūq; beneficio-rū vacatione debētur extat Bulla Leonis Papæ, 3. in qua expresse cauetur, quod ex quacūq; vatione beneficij dignitatis, vel præbendæ solvatur an-

nata dictis portionarijs appellatione posposita, & sic iudex executor apostolicus nō facit vim, exequēdo sententiā solutionis dimidiarū annatarū appellatione remota, ut diximus pluribus citatis in quæstione si. n. 6. huius tractatus, & est ratio quia illa annata datur pro congrua sustentatione ipsorū & habet naturā alimētorū. Cuius sententiā exequitur reiecta appellatione cū venter non admittat dilationē, ut tradit, Cabed. deci. 66. & quia sapēdu bitatur de iure dictorū portionatorū huius sanctæ ecclesiæ Toletanæ, & Complutensis in percipiēdis dictis annatis, decreui non solū seriē dictæ Bullæ in hac quæstione inferere. Sed illud quod in iure scriptū reperio, annecto ne in re tam quotidiana, & assidua in facto, & in iure erretur, & dubitetur tan in iudicando, quam in consulendo. Quia iam vidi in regali Chancelleria Pinciana quandam causam quæ vertebat corā iudice executore annatarū, & ecclesiarum desertarum remissam fuisse ad iudicē ordinariū ecclesiasticū per, d. c. 20. ses. 24. Concil. Trid. ubi omnes causæ ecclesiasticæ in prima instantia sunt tractandæ coram ordinarijs, cuius decisio non pro- cedit quando speciali indulto, & rescripto est à Pontifice delegata iurisdic- tio iudicibus executoribus, ut decla- ravit congregatio Cardinaliū, ut no- uissimē tradit, Marcilla, ad, d. c. 20. cō- llij super, capit. 5. col. 1. fol. 507. Quia cum Pōtifex sit suprā ius potest aduo- care iurisdictionem ordinario, in ali- qua parte, & designare iudicem par- ticularem, ut docet, Felinus, in capit. pastoralis, §. præterea, de officio dele- gati, Imola, in, l. expresim, de appel- lation. Cabedo, decision. 95. numero, 4. volumine, 2. & ita sapē contingit in pluribus commissionibus, prout expresse cauetur in Bulla Leonis Pa- pæ confirmata à Clemente Pontifi- ce (& ab alijs.)

Leo Episcopus seruus seruorum Dei
ad perpetuam rei memoriam cun-
ctis orbis ecclesijs disponēte domino
præsidentes circa ipsarū & personarū
earūde statū salubriter dirigēdū: soli-
citis studijs vigilātes eas sic cupimus
vtilēs nostræ prouisionis ope dirigi
q̄ a detrimētī subleuētur in cōmodis
& prosperis iugiter proficiāt incremē-
tis, dudū siquidē a foelicis recordatio-
nis Sixti Papa quarti prædecessore
nostræ emanarūt literæ tenoris subse-
quētis. Sixtus Episcopus seruus seruo-
rū Dei ad perpetuā rei memoriā credi-
tā nobis desuper regēdā militātis ec-
clesiæ prouidētiam salubriter exequi
coadiuuāte Dño cupiētes ad ea libē-
ter intēdemus, vt debemus per quē di-
uinis personis ecclesiasticis diuinis
obsequijs in ecclesijs præsertim in sig-
nibus mācipatis, prout expedire cōs-
picimus super eis incūbētibus, perfe-
rēdis oneribus subleuationis præsidū
proueniat salutare, sanē pro parte ve-
nerabilis fratris nostri Alfōsi Archie-
piscopi Toletanū. & dilectorū filiorū
vniuersorū portionariorū Toletanū. &
capituli sactorū Iusti & Pastoris de Al-
cala Toletanū. dioc. ecclesiarum nobis
nuper exhibita petitiō cōtinebat, ibi:
* *Quare pro parte Archiepiscopi & vni-
uersorū portionariorū accipiulipradicto-
rū nobis fuit humiliter supplicatū, vt quod
de cetero perpetuis futuris tēporibus hu-
iusmodi medietas fructuū reddituū, & pro-
uētū primi anni vacationis dignitatū,
personarū, administrationū, officiorū, ca-
nonicarū, & præbendarū, præstimoniorū in-
tegrorū & dimidiorū, ac cappellaniarū,
præstimonialiū portionū, aliorumq; benefi-
ciorū huiusmodi ciuitatis & diocesis præ-
dictarū extra tamē easdē Toletanā & san-
ctorū Iusti & Pastoris ac de Talauera col-
legiatis ecclesias prædictas oppidorū præ-
dictorū cōsistētiū dū pro tēpore vacabūt,
nomine mēse & masse prædictarum exigi
possit & debeat statuere aliasq; super his
oportune prouiderere de benignitate apo-
stolica dignaremur.* * Nos igitur qui si-
cut ecclesiarū ita & personarū earūde

ne tēporaliū deprimātur carētia rerū
oportunitatibus libēter cōsulimus, &
illis quātū cū Deo possumus fanorē
apostolicū impartimur huiusmodi su-
pplicationibus inclinari. auctoritate
apostolica tenore prælētiū statuimus
& ordinamus quōd de cetero perpe-
tuis futuris tēporibus omniū & singu-
lorū dignitatū, personarū, admini-
strationū & officiorū, canonicarū &
præbendarū, integrorū & dimidiorum,
præstimoniorū, præstimonialiū portio-
nū, & cappellaniarū, & reliquorū be-
ficiorū ecclesiasticorū, cū cura & sine
cura, seculariū & regulariū: inciuitate
& diocesi prædictis, extra tamē Toleta-
nā, & sactorū Iusti & Pastoris alias de
Alcala, & de Talauera oppidorū col-
legiatis ecclesias prædictas cōsistētiū
fructuū, reddituū & prouentuū primi
anni quo illa de cetero tā in Romana
Curia quā extra eā pro tēpore vacare
cōtingerit integra medietas mēse &
massa prædictis æquis portionibus vi-
delicet pro vna massa & alia medietatibus
ipsi* medietatis mēse prædictis
debeatū & pro eisdem mēse & massa
cōmuniter exigatur & exacta prout
alij fructus redditus prouentus mase &
mēse earūde inter participātes d illis
proportionabiliter diuidatur cuiuscū-
que taxæ & annui valoris fructus red-
ditus & prouētus prædicti primi anni
fuerint, ita tamē quod si cōtingerit me-
dietatē fructuū, reddituū & prouētū
primi anni vacationis huiusmodi ca-
meræ apostolicæ aliquo respectu de-
beri tūc & eo casu medietas fructuū,
redituū & prouētū huiusmodi non
primi sed secūdi anni immediate se-
quētis post vacationē huiusmodi mē-
se & masse prædictis debeatū & cū ef-
fectu perfoluatur, & vt præfertur diui-
datur, & in Bulla Sixti Papæ ibi: * *Opor-
tuna remedia appellatone post posita,* *
circa vero ecclesias depopulatas hu-
ius Archiepiscopatus habēt dicti por-
tionarij aliā Bullā Nicolai Pōtificis, ad
cōsequēda omnia bona, & fructus, &
prouentus illarum cuius verba sunt.

Secunda pars, tracta. de cognitione

Nicolaus Episcopus seruus seruo-
rum Dei venerabili fratri Episco-
po Abulen. salutem & Apostolicam
ben. pia cōsideratione Roman. decet
Pontificem ecclesiarum & presertim
Cathedralium ac personarum eccle-
siasticarum quarumlibet statui & de-
cori salubriter intendere, vt tempora-
liū sine quibus spiritualia nō possunt
subsistere, rerum opulentia perfruan-
tur, ac illis qui propterea fāciter
prodijisse comperit vt illibata perma-
neāt Apostolici munire Robore firmi-
tatis. Sane pro parte venerabilis fra-
tris nostri Alfonsi Archiepiscopi To-
letan. & dilectorū filiorum vniuerso-
rum perpetuorum portionariorum
ecclesiæ Toletan. nobis nuper exhibi-
ta petitio continebat. Quod olim præ-
factus Archiepiscopus attentē confi-
derans dictam ecclesiam plurimū no-
bilem & insignem fore, ac facultates
& redditus communis massæ dictorum
portionariorum adeo tenues & exi-
les fuerāt quod ex illis ipsi portiona-
rij iuxta dictæ ecclesiæ decentiam nō
poterant cōmode sustentari, & prop-
terea dictis portionarijs subuenire ac
eorum indigentias releuare cupiens,
per suas literas quacūque, fructus red-
ditus & iura quibusuis locorum suæ
diocesis depopulatorum, & quæ in ha-
bitata non erāt ecclesiarū fabricis spe-
ctan. & quæ ad illas à decenario vsq;
tunc perinuerant & in antea futuris
temporibus pertinerent portionibus
dictæ ecclesiæ sub modis & formis in-
frascriptis in perpetuū incorporauit
annexuit, & vniuit. Ita quod liceret
dictæ ecclesiæ portionarijs tunc exi-
stentibus & futuris fructus redditus,
& iura fabricarum ecclesiarum hu-
iusmodi recipere, ac retinere ac in
proprijs vsus conuētere & inter ip-
sos portionarios diuinis officijs inter-
essen. vel pro talibus reputatos destri-
buere. Ita tamen quod dicti portiona-
rij pro tempore existen. quascumque
ocorum depopulatorum ecclesias,

quæ tunc integro vel sufficienti lapi-
deo seu ligneo edificio manebant in
eod. statu, vel meliori conseruari tene-
rentur, & si dictas depopulatas eccle-
sias, vel earum aliquam seu ipsarum
vel alicuius earum partem ruere con-
tigerit illas in pristinum, vel commo-
diorem edificijs statū quantocius id
fieri valeret restaurare tenerentur,
quos etiam in casu negligentia ad id
voluit compelli. Et si aliqua ex dictis
locis ad habitationem redduceren-
tur ex tunc vnio ipsa cessaret & expi-
raret, ac fructus redditus & iura loco-
rum ad habitationem reductorum
huiusmodi ad illarum ecclesiarum fa-
bricas predictas integre reddirent.
Ipse tamen Archiepiscopus per pre-
missa alijs vnionibus & assignationi-
bus fabricæ parochialis ecclesiæ san-
cti Genesij loci de maiorito dictæ dio-
ces. pro illius structurarum reparatio-
nibus per eundem Archiepiscopum
fact. voluit derogare nonnullis alijs
adiectis prout in literis authenticis de
super confect. ipsius Archiepi sigillo
munitis dicitur plenius contineri.
Quare pro parte Archiepiscopi & mo-
dernorum portionarum predicto-
rum nobis fuit humiliter supplica-
tum, vt vnioni annexioni, & incor-
porationi prædict. ac alijs in eisdem
literis contentis pro firmiori illorum
subsistentia robur Apostolicæ confir-
mationis adijcere & alias ipsorum
portionariorum statui in præmissis
opportune prouidere de benignitate
Apostolica dignaremur. Nos itaque
qui de præmissis certa notitia non
potimur ac portionum dictæ eccle-
siæ, & communis massæ portionario-
rum nec non dictarum fabricarū fru-
ctus redditus & prouen. præficienti-
te expressis habent. huiusmodi quoq;
supplicationibus inclinati, fraternita-
ti tuæ per Apostolica scripta manda-
mus quatenus super præmissis omni-
bus & singulis eorumque circūstātijs
vniuersis auctoritate nostra te dilige-
rer

ter informes, & si per informationē huiusmodi, ita esse repereris super quorum conscientiam oneramus unionem incorporationem, & annexionem prædictas quoad loca actu depopulata, & quæ in futurum habitatoribus destituentur, & depopulabuntur, ac in quantum rationabilia fuerint alia in literis contenta huiusmodi eadem auctoritate approbes, & confirmes supplendo, omnes effectus si qui forsam interuenerint in eisdem, & nihilominus potiori pro cautela quacumque fructus, redditus, prouen. iura, & emolumentum ecclesiarum quorumcumque locorum actu depopulorum, & depopulandorum fabricarum huiusmodi sub modis formis, & conditionibus supra scriptis dictis portionibus siue dictæ masse eadē auctoritate in perpetuum in corpore, vnias, & annexes. Ita quod liceat dictæ ecclesiæ portionarijs pro tempore existentibus per se, vel alium seu alios corporalem fructuum reddituum iurium, & emolumentorum fabricarum quarumcumque ecclesiarum locorum dictæ dioc. actu depopulorum, & depopulan. huiusmodi in quibus habitatores deficient possessionē auctoritate propria libere apprehendere, ac huiusmodi illorum fructus, redditus, prouentus, & iura, in illorum ac suorum usus conuertere, ac perpetuo pariter retinere dioc. loci & cuiusvis alterius super hoc licentia minime requisita. Non obstant. constitutionibus, & ordinationibus apostolicis ac dictæ ecclesiæ iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis alia firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus certisque contrarijs quibuscumque, contraditores per censuram ecclesiasticam * *appellatione postposita compescendo.* * Volumus autē quod dicti portionarij ecclesias quarum fabricarum fructus ipsi percipiēt in suis structuris & edificijs, iuxta prædicti Archiepiscopi ordinationem teneantur, & debeant perpetuo cōseruare, & insuper ex nunc irritum decernimus, & inane si secus

super his, a quoquā quauis auctoritate, scienter, vel ignoranter cōtingerit attentari. Dat. Romæ, apud sanctū Petrum. Anno Incarnationis domini, millesimo quadringentesimo quadragesimo, octauo Tertio. Calend. Mai, Pontific. nostri Anno secundo. Post quarumquidē literarū Apostolicarum præsentationem & receptionē nobis, & per nos, ut premititur factas, fuim^{us} pro parte dictorum Dominiorum vniuersorum portionariorū ecclesiæ Toletan. principalium debita cum instantia requisiti, quatenus ad executionē dictarum literarum Apostolicarum, & contentorum in eisdem iuxta traditā seu directā nobis formam procedere dignaremur. Nos igitur Alfonso Episcopus executor præfatus attendē. requisitionem huiusmodi fore iustam & rationi consonam, volentesque mandatum Apostolicum nobis in hac parte directum reuerenter exequi, ut tene-mur, & quia per legitima documenta, corā nobis exhibita, & producta ac ex dictis & depositionibus nonnullorum fide dignorum testium coram nobis productorum receptorum admissorum, & in forma iuris iuratorū, ac per nos diligenter examinatorum, nos diligenter informauimus, & quia per informationem huiusmodi inuenimus in dictis præinsertis literis Apostolicis narrata & exposita veritate fuleiri, idcirco auctoritate Apostolica nobis in hac parte commissa, omnibus & singulis præmissis, eorumque circumstantijs vniuersis diligēter attentis, unionem incorporationem & annexionem iuxta præinsertarum literarum Apostolicarum formā & tenorē per ipsum Dñm Archiepiscopū Toletanū facti, quoad loca actu depopulata, & quæ in futurum habitatoribus eiusdem dioc. destituentur & depopulabuntur in quantum rationabilia fuerint aprobauim^{us} & confirmamus ac tenore presentium approbamus & confirmamus omnes & singulos defectus, si qui reperiētur,

272 Secunda pars, tracta. de cognitione

in eisdem supplendo, & nihilominus pro maiori premisorum potiori cautella quicumque fructus redditus, & prout iura, & obuen. & emolumentum. ecclesiarum ac locorum quorumcumque actu depopulatorum, & depopulan. fabricarum huiusmodi earumdem literarum Apostolicarum, forma & tenore, attentis dictis portionibus seu commun. massæ in perpetuum incorporamus vnimus, & anneximus ac presentibus incorporamus annectimus, & vnimus. Ita quod liceat dictis. D. portionarijs ecclesiæ Toletan. pro tempore existent. per se vel alium seu alios corporalem fructuum, iurium, & emolumentorum, fabricarum quarumcumque ecclesiarum locorum dictæ dioce. depopulatorum & depopulan. huiusmodi possessionem auctoritate propria libere apprehendere, ac fructus huiusmodi in illorum, & suos usus conuertere ac perpetuo retinere dioc. loci & cuiusvis alterius licentia, super hoc minime requisita.

Ex quibus bullis Apostolicis cõfirmatur ius & iustitia dictorum portionariorum, quia cum Pontifex sit dominus absolutus omnium beneficiorum vt in clementin. 1. vt lite pendens. capi. 2. de præbend. lib. 6. bene potuit hanc dimidiam annatam omnium fructuum Beneficialium dictis portionarijs concedere pro congrua, & honesta illorum sustentatione, & pro honore huius alme ecclesiæ Primariæ Hispaniæ ne sui ministri cogantur mendicare cum sacris inseruiunt prout illis contingit si dictæ dimidiæ annatæ discederent. in quibus congrua ipsorum sustentatio cõsistit. Et primus omnium qui constitui dimidias annatas seruitoribus ecclesiarum fuit Bonifatius, 9. anno, 1404. vt tradit, Platina, in vita ipsius Pontificis. Alij verò dicunt annatas fuisse primum exactas à Ioanne, 22. vt tradit, Ioannes Electus, in inchiroidio aduersus Luteranos. Sed

Blondus, & Platina, dicunt errasse adcribendo hoc Bonifacio, vel Ioannis 22. cum Concilium Viennense cui præ fuit. Clemens, 5. habitus est sermo de annatis, vt tradit, Ioannes Andreas, in capit. inter cetera, de officio ordinarij & Andreas Camari. in repetition. extrauagant, Iulij, 2. de simonia Papæ, numero, 253. dicitur habuisse originem anno, 1311. in Concilio Viennense, cui præ fuit Clemens, 5. Et primam opinionem sequitur, Antonius Masa, in suo compendio de annatis pro Cardinali Borromeo, numero quarto, vbi numero nono, in fine, dicit soluendam esse annatam ex omnibus fructibus, & emolumentis exceptis distributionibus panis, & vini, ita tamen vt si pluries, in anno contingat vacare beneficium (vt iam de facto mihi contingit) non debeat nisi vna tantum annata quia annus intelligitur de fructibus qui semel tantum in anno nascuntur, ita tamen, vt si pluries in anno contingat beneficium vacare vna tantum annata erit soluenda, & Bulla Pontificis, quæ concedit annatam ex qualibet vacatione per mortem seu per resignationem intelligitur pro vno anno non vero toties quoties in eo vacatio contingerit, vt etiam resoluit in numero, 25. in fine. Quod etiam sub limita nisi beneficium fuerit ita tenuè vt eius fructus non excedant, 24. ducatorum auri de camera, * *que son trez reales menos vn quarto, de nuestra moneda*, * idemque tradit, Ferdinandus Cordubensis, in tractatu. de annatis, quem refer, & sequitur, Gigans, de pensionibus, quæstione, 26. numero secundo, vbi dicit quod annata descendit de iure diuino, quia loco decimæ decimarum soluitur. Et sic Pius, 2. & Innocentius, 8. & Iulius, 2. imposuerunt sententiam excommunicationis aduersus non soluentes annatas, vt tradit, Quintilianus Mandosius, consilio nouentay dos, vbi dicit soluendam esse annatam

tam

tam ex omnibus beneficijs ecclesiasticis excedentibus valorem, 24. ducatorum auri de camera, quæ est medietas fructuum vnus anni, deductis oneribus, & expensis. Vt etiam tradit ipse Mandosius, in tractatu. de annalibus casibus, in casu, 167. Quæ solutio annatarum cessat in administratione bonorum cappellaniæ, vel hospitalis, vt fuit resolutum in Rota Romana, decisione, 182. numero quarto, in prima parte, & hanc consuetudinem soluendi annatam approbat, Nauarrus, consilio tertio, de simonia, numero tertio, Decianus, consilio, 43. numero, 14. volumine secundo. Ex quibus elare deducitur iudicem executorem dictorum portionatorum, non facere vim, procedendo per censuras ecclesiasticas, & alia iuris remedia contra debitores annatarum appellatione remota. Quod est ius reale inhærens in ipsis fructibus in quibus potest fieri sequestum, & executio, & in eis præferendi sunt dicti Portionarij omnibus alijs creditoribus etiam anterioribus cum in eis habeat ius reale, & hypothecam, vt in l. in is prædijs, ff. in quibus causis pignus, vel hypotheca tacite contrahatur. Et illud etiam resoluius in solutione decimarum, vt omnibus alijs præstationibus præferatur, vt in hoc opere. quæstione, 55. numero, 10. & 11.

Solet tamen dubitari an hæc dimidia annata debeat ex fructibus, & distributionibus quotidianis beneficij vacantis quando illi fructus seu distributiones procedunt ex beneficijs perpetuo vnus alicui ecclesiæ hospitali, vel confraternitati, vel vniuersitati, vt sæpe contingit ex quibus Romanus Pontifex habet quindenum, propter perpetuam vniouem. Et quia casus iste sæpe contingit de facto, & tã aduocari quam iudices sunt dubij, & ancipites in eius reso-

lutione decreui lato sermone hanc difficultatem explanare cum non omnes attingant tramitem veritatis in dubitatione proposita. Et quia veritas dum magis conteritur magis elucidatur, vtriusque partis aliqua fundamenta referre non pretermittam.

Et pro parte negatiua quod non 34 debeat dimidia annata facit quia distributiones quotidianæ non dicuntur de corpore beneficij, sed sunt diuersi generis quia dantur ratione seruitij personalis, vt tradit, Rota, decisione, octaua, titulo de præbendis, & decisione, 402. numero, quarto, in prima parte. diuersorum, & Cæsar de Grasalis, decisione, quinta, numero quarto, de præbendis, & pro hac sententia consuluit, Oldrandus, consilio, 118. numero quarto, & tradit, Hieronimus Gonçalez, in regula, octaua Chancellariæ, §. septimo, procemiali, numero, 162. & sic cum annata solvatur ex fructibus, vt in Bulla Clementis Septimi, & Leonis Decimi, sequitur non esse soluendam deductis distributionibus. Quia fructus 36 propriè dicuntur qui percipiuntur in absentia, vt docet, Gomerius, in regula de valore, quæstione octaua, numero tertio, & in tractatu. de expectatiuis, numero, 104. Mohedanus, decisione diez y seis, numero primo, Puteus, decisione, 464. numero, secundo, & sexto.

Secundò comprobatur hæc sententia, quia quamuis in Chancellaria Apostolica, sit soluenda dimidia annata vnus anni beneficij collati à sede Apostolica, non taxantur distributiones quotidianæ quæ longe à fructibus distant ergo distributiones prædictæ non veniunt in solutione, vt tradit, Gutierrez, in suis canonicis quæst. capit. primo, numero, 21. Flaminius, de resig. benef. libr. 10. quæst. 2. nu. 63. & in terminis docet, Gonçalez, supra, numero, 166. & 167.

Secunda pars, tract. de cognitione

38 Tertio, confirmatur hæc sententia ex consilio Mandos. 15. ex. nu. 2. vbi resoluit, c. 18. fef. 23. Concil. Trid. de cōtributione faciendā pro seminario, nō cōprehendere distributiones quotidianas, quia conciliū loquitur de fructibus.

39 Quartò, quia in ratione fructus ad cōpositionem cū Camera Apostolica nō cōprehenduntur distributiones quotidianæ, vt tradit, Casiad. decis. 6. nu. 9. in fin. in tit. de præben. & sic clare colligitur, quod dictæ distributiones sunt diuersi generis, & sic non veniunt in relatione fructuum.

40 Quintò, confirmatur hæc sententia quia charitativum subsidium nō debetur ex distributionibus quotidianis, vt tradit, Lopus, alleg. 136. nu. 7. Mandos. conf. 15. n. 4. Mantua, conf. 1. lib. 1. n. 89 ergo similiter non debetur dimidia annata quando consistit in fructibus.

41 Maxime quia indultum concessum ad lucrandum fructus in absentia, nō cōprehendit distributiones, vt docet, gl. verb. ad fuerit in, c. vnico, de clericis non resid. lib. 6. Couar. lib. 3. varia. c. 13. n. 2. & ita declarauit congregatio concilij prout refert, González, vbi sup. n. 179. & 180. vbi loquitur in canonico lectore sacre scripture iuxta formā cōcilij capi. 1. fef. 5. Quia quāuis à seruitio chori absentes possint esse, & percipere fructus suorum canonicat. nō tamē consequuntur distributiones quotidianas, & sic constat quod licet dicta dimidia annata sit soluenda de fructibus, non tamen est soluenda de distributionibus quotidianis.

42 Sed his non obstantibus contraria sententia est verior, & tenēda in iudicādo, & cōplendo in casu proposito in quo beneficio sunt perpetuo vnita ex quibus ante vnionem & incorporatio nem debebatur, & soluebatur annata ex qualibet variatione: quia illæ dicuntur fructus (prout erant à principio) & nō distributiones quotidianæ, & sic sapiant primordiale naturam.

43 Ita in terminis tenet, Gonçal. in, d. reg. 8. §. 7. proœmiali, n. 168. ibi: * *Licet in canonicis cathedralium Cordubæ, & Salmantine, Hispania aliud sit, ex eo quod illorū valor consistit in magna parte fructuum, ratione præstimoniorū annexorū teste Roia, decis. 148. n. 3. in lib. 3. * Et ratio est quia Romanus Pontifex in præiudicium tertij non facit annexionē, Abb. in, c. ad aures, n. 5. de rescript. Butrius, in, c. per venerabilem, n. 15. qui filij sint leg. Præposit. in, c. quia circa, n. 4. de consanguin. & à finit. Rota, diuer forum, decis. 525. n. 4. Nicol. Garcia, de benefic. 12. p. §. 2. de vnione, n. 260. Puteus, decis. 264. in, 2. p. qui loquitur in simili casu de Portionarijs ecclesie Placentiæ, & in decis. 265. num. 2. vbi dicit quod est necessaria derogatio Pontificis, & aliās nō videtur tertio ledere, l. quādo, C. de in offic. test. lege, 1. & per totum, C. si contra ius, vel vtilitatē publicā, & sic ex omni vacante cappellania cui sunt beneficia vnita debebitur annata. Quia subrogatū sapit naturā subrogati cum omnibus suis qualitatibus, gl. verb. ex omni causa in leg. certa conditio, ff. si cert. petat. & docet, Socin. reg. 475. Mieres, de maioratib. 1. p. q. 10. nu. 4. Mohedan. decis. 87. qui loquitur in simili casu, & magis in terminis, Seraph. decis. 1401. vol. 2. vbi dicit quod gratia vnionis beneficiorū alicui ecclesie non præiudicat Pontifici in suo quindemnio, & dimidia annata, quia omnis concessio est, sine tertij præiudicio, vt in, c. cum olim, de cōsuetud. c. 2. de relig. dom. & in proprijs terminis beneficiorum vnitorum tenet patet, Azor. 192. p. lib. 7. c. 13. vers. sexto quæritur, vbi dicit, quod licet fructus beneficiorum vnitorum conuertantur in distributionibus quotidianis debebitur annata considerato principio, & prima beneficiorum natura.*

44 Quibus non obstant rationes in contrarium adductæ quia procedunt in alijs distributionibus quotidianis quæ non

45

46

47

48

49

non procedunt ex beneficijs vnitis, sed ex alijs fructibus rerum ecclesiasticarum, vel bonorum foundationis si ne præiuditio tertij secus cum dāno ipsius, & cum Pontifex non recipiat damnum ex tali annexione similiter nec dicti portionarij, vt docet, Massa, vbi supra, n. fin. ibi. * Quod quidem dicitur annata non quidem specie, sed accidenti propter beneficiorum annexionem, & vnionis, ob quas beneficia amplius nō sunt vacatura * & sicut Pontifex consequitur quindē nium, ita portionarij dimidiam annatam quod est idem, vt tradit, Seraphi. supr. ibi, * ne pretextu talium vnionē remaneret Pontifex in perpetuū primatus iure percipiendi prædictam annatā. * Et cum casus iste de facto contingisset inter dictos portionarios sanctæ ecclesiæ, & dominum Petrum de Ayala cappellanum maiorem cappellaniæ, quæ dicitur de la Epiphania sita in ecclesia diui Andreæ huius ciuitatis. Sic fuit iudicatum visis meis allegationibus per dominum Doctore Didacū Ortiz de Cayas Canonicum Complutensem, & Vicarium generalem illius loci, in quo virtus modestia & sapientia in omnium literarum genere splendescit.

Quæ sententia verissima est nō obstante quod dictis portionarijs opponeretur, quod nunquam fuerunt assequuti dimidiā annatam ex dicta cappellania maiori; & quod sic dictum privilegiū erat deperditum per non vsum, vt in, l. 1. ff. de nundinis, vbi Bar. & DD. Mieres, de maior. 1. p. q. 17. vbi resoluit quod privilegium perditur per non vsum, vt in, l. 3. titu. 6. p. 5. & l. 42. tit. 18. p. 3. vbi latē, Greg. Azeb. in, l. 1. tit. 1. n. 37. lib. 6. recop. qui huic difficultati pluribus modis fuit satisfactum. Primo, quia dicti portionarij habent concordiam initam cum Canonicis huius sanctæ ecclesiæ in qua cauetur quod si Canonicus fuerit cappellanus dictæ cappellaniæ maioris

non petatur neque solvatur dicta annata, & fuit probatum quod semper illam cappellaniam maiore obtinuerunt Canonici sanctæ ecclesiæ, & sic ex dicta concordia non potuerunt dicti portionarij illam petere & sic iniuste illis opponitur quod per non vsum fuit per dictum præuilegium. Secundo, quod omnes cappellani minores soluant ex qualibet vacatione dictā dimidiam annatam, & hoc sufficiebat pro conseruatione sui iuris & possessionis, quia inter cappellanum maiorem, & minores, est quæstio nominis & solum est diferentia inter plus, & minus, & sic non differunt substantia, l. fin. ff. de fund. instructo.

Præterea possessio in vno casu cōtinuatur in alio, nō ex vi extēisionis, sed comprehensionis, vt eleganter tradit Alex. conf. 68. n. 18. vol. 2. Grauea, de antiquit. temp. 4. part. section. 1. n. 62. in fin. Rota, vbi supr. decis. 18. vbi dicit quod possessio conferendi dimidiam annatam trahitur ad aliā nouiter creatam, quia iurisdicctio in vna spetie trahitur, & extenditur de vno actu ad alios quando sunt eiusdem speciei, & nō alterius, vt tradit, Alex. d. conf. 68. Socin. in cap. eum contingat, de foro comp. idem conf. 111. nu. 3. lib. 1. & in casu simili fuit decisum per Rotam, cum portionarijs huius ciuitatis, vt in decis. 117. n. 14. in fin.

Rursus, confirmatur hæc sententia quia nūquam cappellania maior fuit obtenta vltra Canonicos sanctæ ecclesiæ cum quibus facta est concordia cum ipsis portionarijs, vt non solvatur dimidia annata, & si, nunquam cōtingit vacatio respectu aliorum, non potuerunt dicti portionarij perdere suam possessionem, vt in, l. Atilicinus 25. ff. de seruitutibus rusticorum præpædiorum, ibi: * Cum ea aqua ad eos peruenire non potuit, id eis restitui placet. * Quia non dicitur nolle qui non potest, & velle vt in regula iuris, & impedito non currit tempus, l. 7. §. fin. ff. de

Secunda pars, tract. de cognitione

- ff. de annali excep. & per consequens non solū non perditur possessio, imo
- 63 potius retinetur, & conseruatur argu-
men. tex. in, c. commissum, de decimis
vbi nunquam perditur possessio, licet
ager non reducat ad culturam imo
conseruatur in quibuscumque fructi-
64 bus ibi seminatis, licet sint alterius
qualitatis in quibus nunquā fuit ius
decimandi, ita Couarr. pp. c. 37. nu. 5.
- 65 vbi dicit, quod est defendendus in sua
possessione colligendi decimam licet
nouiter fructus ad culturam reducan-
tur, & quod non potest aduersarius al-
legare contrarium vsum, & sequitur,
Cesal. conf. 418. n. 34. & 55. vol. 3. &
decis. Rotæ Rom. 17. n. 10. & fin. in, 2. p.
vbi dicitur quod ita fuit iudicatum in
vna Hulpalensi decimarum, 11. à pri-
lis, annuo, 1567. & in vna Toletana di-
66 midiarum annatarum, 2. Decembris,
anno, 1575. vbi dicitur quod posses-
sio conferendi dimidias portionis tra-
hitur ad alias nouiter creatas eiusdē
speciei: prout est cappellania maior
67 & cappellania minor. Quia vna eadē-
que res non debet diuerso iure cense-
68 ri, lex, eum qui gdes, ff. de vscapion.
Maximè quia ius semel causatum, &
radicatum nunquam perditur per nō
vsum, vt tradit, Bar. in, leg. in filiis (per
illam tex.) C. de decurionibus, lib. 10.
Innocent. in, cap. dilectus, de cap. mo-
nachorum, Ias. in, l. falsis, C. de diuer-
sis rescriptis, & in, l. fin. n. 36. C. de cōf-
69 titu. Princip. vbi Carlos de Tapia, 2.
p. cap. 1. & est ratio quia in retinenda
possessione sufficit aptitudo, & potē-
tia licet casus executionis non con-
tingat ita, Bart. in leg. arboribus, §. nā
& fragrum, ff. de vusufructu, vbi dici-
70 tur quod per erectionem furcarum re-
tinetur possessio furcandi: licet nun-
quam casus eueniat, vt aliquis suspē-
datur, vt in, d. l. Atiliciuius, l. si cōmu-
ne fundum, §. fin. ff. quemadmodum
seruitutes amittantur, vbi nunquam
71 perditur ius quando non euenit ca-
sus, in quo potuit exerceri, vt in pos-
sessione nobilitatis tradit, Ioan. Garc.
de nobil. glos. 12. nu. 19. & 20. Gutier.
lib. 3. pp. q. 14. num. 45. & 49. Priuatio
enim supponit habitum, l. decem, ff. 72
de verborum, & illud quod nunquā
fuit nō potest opponi: quia est impos-
sibile velle probare quod nunquam
fuit, l. cōfessionib⁹, ff. de inter. adioni-
bus, & tenet, Oldrand. conf. 254. nu. 3. 73
Quia frustra queritur actus positivus
vbi non inuenitur, §. 1. inst. de inutili
74 bus stipulat. l. quidam hæredem, §. fin.
ff. de vino tritico, & oleo, leg. & sic li-
cet possessio non possit de nouo ac-
75 quiri, potest tamen conseruari, vt in,
l. vna est via, ff. de seruitutibus rustico-
rum præd. Suarez, allegation. 3. nu. 2.
& ob hanc rationem resoluit, Azebe-
in, leg. 1. n. 1. lib. 6. recep. nu. 36. in fin.
76 Quod etiam per mille annos nō per-
ditur priuilegium quando casus pri-
uilegij non contingit eius verba sunt
hæc: * *Tertio requiritur quod siue priui-
legium consistat in non faciendo, siue in
77 faciendo quod occurrerit casus, in quo pri-
uilegiatus, vel faciat quod erat faciendum
vt priuilegio vt dicti possit, vel non fa-
ciat quod non erat faciendum aliter enim
si casus priuilegij nunquam occurrisset
etiam per mille annos non perderetur, vt
ex Felino, ex dictis vbi supra percipitur,
& novat gloss. in capit. Abbate, de verbor.
sign. & in cap. Ioannes, de clericis coniug.
& Tiberius Decianus, conf. 66. n. 65. vol.
3. * Et sic ex omnibus supra dictis cla-
re deducitur dictos portionarios nō
posse perdere priuilegium dimidia-
rum annatarum in dicta cappellania
maiori Epiphanię, si casus vacationis
nunquam contingit vltra casus con-
tentos in dicta concordia inita cum
Canonicis huius sanctę ecclesię ob
iustas causas amoris, & fraternitatis,
& sic regula est in contrarium, l. nam
quod liquide, §. fin. ff. de penū. leg. l.
cum prætor, ff. de iudicijs. Quibus om-
nibus non obstat, dict. l. i. ff. de nundi-
78 nis, vbi per non vsum perditur priui-
legium, vt in, l. 3. in fin. tit. 18. p. 3. vbi
priui-*

privilegium perditur per non usum. Quia respondeo quod ibi deuenit casus vtendi privilegio, & non est quis usus eo ita Tiberius Decianus, resp. 3. nu. 123. lib. 2. Azeb. & Ioannes Garc. vbi sup. Otalor. de nobilitate, 2. p. 3. p. cap. 9. n. 7. Pelæz. de maioritatib. 1. p. q. 17. & illud demonstrant clarè verba dictæ legis, 42. ibi: ** Los tuieron, y no usaron dellos.* Quæ potentia supponit habitum, vt in, d. l. decem, ff. de verborum, ex quibus remanet expedita iustitia dictorum portionariorum tã in recuperanda dimidia annatã ex omni vocatione beneficiorum quomodocumque vacet, & licet beneficium cõsistat in distributionibus quotidianis, sic fuerunt causatæ ex beneficijs perpetuo vnitis alicui cappellæ, vel monasterio, quia illa vnio, & incorporatio perpetua sicut non preiudicat Pontifici in suo quindenio, similiter neque dictis portionarijs, in sua dimidia annata, quæ exequenda est appellatione remota, vt expresse cabetur in, d. Bull. de quib. clausulæ virtute & potentia dicemus in, quæst. fin. vbi Pontifex potest causam committere cum clausula appellatione remota vt in cap. pastoralis, de appellat.

SUMMARIVM.

- 1 **C**lausulæ, * Appellatione remota, * nihil operatur, quando sententia est iniusta.
- 2 **E**ffectus clausulæ, * Appellatione remota, * solam comprehendit nominatos.
- 3 **S**ententia iniusta, * de trance y remate, * non exequitur appellatione remota.
- 4 **S**ententia qua continet iniustitiam non exequitur per clausulã, * Appellatione remota. * Lex, 64. Tauri declatur & limitatur.
- 5 **I**ndex Regius in ordine ad tollendã vim potest cognoscere incidenter de meritis cause principalis.

7. Cui iurisdictio concessa est videntur omnia concessa sine quibus iurisdictio exerceri potest.

8. Natura humana non potest esse destituta medijs ad salutem conseruationem necessarijs.

9. Exemplum proponitur pro quæstionis demonstratione & declaratione.

QVÆSTIO FIN.

*Virum iudex datus cum clausula, * Appellatione remota, * faciat vim, exequendo sententiam contra tertium, qui non est contentus in rescripto, & quid si sententia fuerit nulla, et iniusta.*

Prima notabilia scripsimus, de virtute huius clausulæ. * Appellatione remota, * in glos. 6. n. 204. Sed pro faciliiori intelligentia huius quæstionis, cum sæpè in praxi contingat, decreui aliqua præ notare, satis vtilia in his cognitionibus per viam violentiæ. Cum vel lata sententia opponatur de nullitate, & iniustitia ex inspectione, actorum, vel tertius pro suo interesse in iudicio comparuit, quia non obstante appellatione, aduersus eam sententia executioni mandatur, cuius remedium per viam defensionis, & violentiæ inuestigandum est, quia effectus illius clausulæ solū intelligitur quoad nominatos, non autem quoad tertium, quia ea nõ obstante, potest appellare, vt in cap. super eo, vbi notat Cardin. in. 7. notabili. Abb. in, cap. Decius, nu. 4. de offic. delegat. Alex. cons. 84. nu. 7. vol. 3. Decius, in cons. 198. n. 4. in fin. Menoch. de adipiscend. remed. 4. nu. 896. Schacia, in tractat. de appell. 17. q. limita. 6. n. 42. membr. 6. & ita iudicauit Rota, 15. Iunij, anno, 1598. vt refert, Marta, ni

85. Secunda pars, tracta. de cognitione

in tract. de clausulis, clausula, 11. n. 3. in fi. Lancelot. de attent. 2. p. c. 12. finit. 8. n. fin. & ratio est; quia quaelibet, lex, vel statutum, quæ excludit appellationem, intelligitur inter ipsos contrahentes, non vero respectu tertij, ut tradit Gardin. in, d. c. super eo, notabili, 7. vbi Abb. n. 4. Felin. n. 1. Decius, n. 5. Felin. in, c. qualiter, el, 1. n. 13. de accusatiõibus, Alex. conf. 83. nu. 13. & conf. 84. n. 8. vol. 4. Decius, conf. 198. n. 4. in fin. Paris. conf. 107. n. 125. vol. 3. Menoch. vbi sup. n. 848. & illud est generale; quia quotiescunque tollitur appellatio, intelligitur respectu litigantium, non autem respectu tertij, qui non litigauit, Corsetus, in suis singularibus, verb. appellatio, in principi. in, 4. salentia, Menoch. vbi sup. reme. 4. n. 846. quod intelligitur a sententia interlocutoria non a definitiva, ut explicat ipse Cened. vbi sup. n. 42. & in sententia quæ dicitur, ** de rance y reme*, ** illud notant Doctores, quia licet ex, l. 64. Tauri, sit exequenda appellatione remota, illud intelligitur, respectu rei, secus verò respectu tertij, qui comparuit in iudicio pro suo interesse, quia tunc, quo ad utrumque effectum, habet locum appellatio, ut docet, Rebuff. in tit. de literis obligat. art. 1. glof. 10. n. 10. & tenet ex nostratibus, Gutier. in repetit. l. nemo potest, n. 390. ff. de leg. 1. Parlador. rer. quotidianarum, §. 15. n. 1. Azeb. in, l. 19. titu. 2. n. 140. li. 4. reco. & nouissimè, Amador Rodriguez, in tracta. de executio. c. 6. nume. 52.*

Si verò sententia fuerit notoriè iniusta, & constaret de manifesto graui mine ex actis processus, tunc, illa clausula, ** Appellatione remota*, ** nihil operatur, neque respectu litigantium, neque tertij, qui pro suo interesse comparuit, ita docet, gl. in, c. ex conuersione, verb. post appellationem, de restitutio. spoliatorum, Abb. in, c. inter cetera, n. 8. de re iudic. & in, c. paroralis, nu. 14. de appellationib. Ripa*

in, cap. 1. n. 3. de rescriptis, Alex. conf. 113. n. 9. volum. 3. & conf. 97. nu. 2. vbi Nata, in additionibus, vol. 6. Decius, conf. 49. n. 3. & con. 524. n. 9. Lancelot. de attentat. appell. penden. limit. 8. c. 12. nu. 24. Verall. de cis. 33. in, 1. p. & de cis. 87. in, 1. p. Cesar de Grassali. de cis. 2. n. 8. de solutionibus, & diximus in, quæ 5. n. 4. & ita fuit iudicatum per Rotam, 1. Mai. anno 1562. & tradit, Lancelotus, vbi sup. decif. & Verall. vbi sup. decif. 87. & alias decisiones pro hac sententia refert, Marra, vbi sup. n. 7. in fin. vbi, n. 8. ampliat, etiam si commissio fuerit amplissima, cum clausula, ** Omni, & quacumque appellatione remota*, ** quia ea non obstante, dominus resolverunt, non operari in illo casu in quo aderat notoria iniustitia*, & post hæc scripta idem nouissimè tradit, Barbof. de iudicijs, in, l. ad perceptorum, a. n. 23. vbi dicit quod appellatio habebit in hoc casu effectum suspensiuum, & de uoluntum, non obstante clausula, ** Appellatione remota*, ** ita glof. in, c. ex conuersione, verb. post appellationem, vbi Bald. n. 5. in fin. de restitutione spoliatorum, Alex. conf. 77. n. 22. Menoch. de adipiscend. rem. 4. n. 850. & Gracian. 1. p. disceptatione l. c. 76. n. 8. qui ad hoc ponderat tex. in, c. 20. ses. 24. de reformat. quia remota appellatione, nō excluditur illa, quæ quis manifestè grauatur, ut tradit, Abbas, conf. 44. n. vol. 1. Surd. decif. 36. m. 13. vsque ad, 17.*

Ex quibus infero, notabilem declarationem, & limitationem, ad, l. 46. Tauri, vbi sententia, quæ dicitur, ** de remota*, ** est exequenda appellatione remota, quod non procedat illa decisio, quando ex actis constaret de iniustitia notoria sententiarum: quia tunc nō est exequenda, sed suspendenda, ex rationibus de quibus supra, & tenet in terminis illius legis, Gutier. (qui nihil omisit) lib. 1. pp. quæstionum, q. 119. vbi dicit quod ita practicatur, idem tenet, Gaspa, Rodriguez, de annuis reddit.*

cap.

cap. 17. nu. 66. vbi dicit quod etiam si causa executiva deferatur per viam violentiæ ad auriâ Regis, quod iudex faciet vim exequendo sententiâ de remate, nullam & iniustam. Quâ opinio nem sequitur nouissimè, Rodrig. de executio. c. 6. n. 52. vers. alter casus. Et potest expendi rex. pro hac sententiâ, in, c. ex cōquæstione, de restit. spoliat. vbi disponitur, remotionem appellationis prohibita, in literis cōmissio- nis, non impedire appellationem vbi manifestè quis grauatur, vt in, c. vt de bitus honor, de appellationibus, & id circò omnia sunt reuocanda, quæ post legitimam appellationem executioni tradita sunt, ita Rolandus, cons. 29 n. 37. lib. I. qui loquitur in terminis statuti vetantis appellationem, pro vt hodiè de iure nostro Regni est dispositum, idem tenet, Nata cons. 51. n. 21. Menoch. de adipiscend. rem. 4. n. 850. Ioseph Ludou. decis. perus. 39. nu. 9. Gratian. discept. forens. 1. p. c. 41. n. 7. & fin. vbi dicit esse admittendâ appellationem, idem in, c. 103. n. 18. & licet hæc doctrina verissima sit, & sine contradictione, non potui mouere animû iudicis in quadam causa executionis, vbi sententia, de remote, erat nulla ex actis processus, ex defectu citationis, prout Gutierrez, & Rodrig. & Doctores, sup. docent.

6
iudex Regi-
us potest cog-
noscere de
meritis sen-
tentiæ, in ordine
ad tollendâ
vim.

Hæc omnia sunt profectò satis vtilia, & necessaria, in hac cognitione per viam violentiæ, quibus non obstat si aliquis dicat, iudices Regios, in causis ecclesiasticis, nō posse cognoscere de meritis causæ principalis, an iusta fuerit, vel iniusta sententia, quia illud pertinet, ad iudicem appellationis, vt sæpè dictum & demonstratum est. Quia respōdeo verum esse dictos iudices, directè per viâ appellationis nō posse cognoscere de iustitia, vel iniustitia causæ principalis, neque de meritis ipsius etiam incidenter. Sed si iste articulus per viam violentiæ, agitur in casibus iustæ defensionis, &

protectionis quia iudex exequatur suam sententiam iniustam, virtute illius clausulæ, * *Appellatione remota*, * tunc accessoriè & in quandam consequentiam necessariam, poterit Curia Regis de meritis causæ principalis cognoscere, si aliter articulus violentiæ, sine præuia cognitione, non possit terminari: quia concessa protectio 7 ne, & iurisdictione, omnia censentur concessa, sine quibus protectio, & iurisdictione exerceri non potest, vt in, l. 2. ff. de iurisdiction. omn. iudic. & diximus contra Suarez, gl. 6. à, n. 194. & q. 14. n. 24. in hoc lib. quia natura humana, non potest esse destituta medijs, & 8 remedijs ad sui conseruationem necessarijs, nam qui dat formam, dat omnia ea, quæ consequuntur ad ipsam, & sic vidimus quod quoties attentatum dependet à cognitione causæ principalis, semper est iudicandus titulus causæ principalis, omisa exceptione attentatorû ita, Salicet. in, l. 3. n. 8. C. de appel. vbi Bald. n. 4. Capiçius, deci 72. Lancelot. de attent. 3. p. c. 2. q. 19. Francus, in, c. non solum, n. 6. de app. lib. 6. & sic in nostro casu, sine terminatione causæ principalis, non potest experiri articulus violentiæ, & ea conclusio quo habet iudices Regios, non posse directè, neq; indirectè cognoscere de iustitia causæ principalis, intelligitur, quando litigatores intendum cognoscendum esse, de meritis sententiæ, omisso articulo violentiæ, quia tunc datur incapacitas in dicta cognitione. Si verò appellatio interponatur ab executore sententiæ iniustæ, quæ fuit executioni mandata, non obstante appellatione, tunc, cum iudex Regius sit competens, in articulo preparatorio, sine quo iustè, & rectè, terminari non potest, cum saltem incidentèr, & consequenter dependeat ab eo, & non possit expediri, sine cognitione iustitiæ causæ principalis. Et in hoc casu iudex, in competes efficitur competens, argumentolegis quoties,

Secunda pars, tract. de cognitione

quoties, C. de iudicijs, Gutier. de iuram. confirmator. l. p. c. 16. nu. 7. & 8. Finge obsecro, pro maiori declaratione huius sententia, iudicem executorem, cum clausula, * *Appellatione remota*, * sine citatione partis, vel sine probationibus super liquidatione fructuum, vel expensarum, sententiam suam executioni tradidisse, à qua legitime est appellatum, inuocato Regis auxilio, & remittitur processus ad Curiam Regis per modum violentia, super executione, tunc si consideratur clausula, * *Appellatione remota*, * nulla est vis, ut probat, Pontifex, in, c. pastoralis, de appellation. & resoluius in repetitione huius legis, gl. 6. n. 204. Si verò cognoscatur de meritis causae principalis, tunc ex actis processus, constat de grauamine, & iniustitia sententiae. Et cum sit supra resolutum, dictam clausulam, nihil operari, quando constat de iniustitia causae principalis, & de manifesto grauamine, sequitur manifestè, in praedicto casu, posse iudices Regios se intromittere, in cognitione causae principalis, in ordine ad tollendam vim, cum aliter dictus articulus violentiae, & defensionis naturalis, non possit exerceri: pro ut in exemplo proposito aperte demonstratur. Quia si aliter fieret, porta violentiae, & oppressoris, semper remaneret clausa, in damnum legitime appellantis. Undè consequens est, ut clavis magistra defensionis naturalis, & protectionis (hoc est noster Rex, tanquam iudex conseruator suorum subditorum) aperiat eam, tollendo vim, ut aditus pateat, & recursus securus ad Curiam Pontificis, ut pax reipublicae conseruetur, & ut ex contrario factio, non perturbetur. Quod procedit ex eo principio, & nouissima conclusione dictae legis secundae, ff. de iurisdictione omni. iudic. ubi concessa iurisdictione, censentur omnia concessa sine quibus iurisdictione exerceri non potest, & sic concessa defen-

sione, & protectione censentur omnia, concessa sine quibus defensio naturalis, & protectio subditorum exerceri non potest. Cuius rei exemplum tradit, Suar. (licet in alio proposito) lib. 3. de libertate ecclesiastica, c. 22. n. 4. in fin. ubi auctoritatem haec verba, * *Undè facile & iam primò consequentia ostenditur: quia non solum Christus, verus Deus, cuius opera perfecta sunt, sed etiam quilibet prudens gubernator, qui vices suas alicui committit, vel suam potestatem delegat, consequenter dat potestatem ad omnia, quae ad finem salis commissionis necessaria sunt, ut prudens ratio naturalis, & iura civilia, & canonica disponunt.* * Quae verba sunt notatu digna, ponderata ad nostrum casum, & valde singularia, & sic cum de iure naturali, ut in, c. ius naturale, l. distinct. 1. l. ut vim ff. de iust. & iure, vim vi repellendo possint iudices Regijs inter personas ecclesiasticas procedere, & de eorum causis in vim protectionis cognoscere, (ut supra probatum est) fatendum est, etiam, posse dictos iudices, iurisdictionem extraordinariam seu protectionem exercere, ad consequendum finem, & exercitium huius cognitionis quantum necesse est, & praecisè conuenit ad tollendam vim, si alias deficiente illa causae cognitione, subditorum defensio euerteretur, & Regis protectio inutilis, & frustratoria redderetur quod est singulare.

Rursus animaduertendum est, quod haec cognitio non procedit in vim iurisdictionis, sed notionis tantum, & protectionis, ut dicitur de patre erga filios de domino, erga seruū, quae est quaedam economica cognitio, ut tradit, Ioannes Quintinus, in repetitione, c. nouit. de iudicijs, n. 3. quae non repugnat libertati ecclesiasticae, imò est multum consona, & conueniens, quia maior & fortior est potestas iuris naturalis, in qua fundatur cognitio, & defensio economica, per viam violentiae, quam exemptio clericorum introducta,

ducta de iure canonico. Et licet secū
dum aliam opinionem, esset de iure
diuino, nunquam ius diuinum tollit
ius naturale, nec eius effectus, vt do-
cet, S. Thom. 1. 2. q. 100 art. 8. Soto, de
iustitia, & iure, lib. 1. q. 4. art. 5. & lib. 2.
q. 1. art. 1. & Azot, libr. 6. inst. moral. c.
1. de lege naturali, vers. 3. quæritur. In
qua cognitione, & protectione nullo
modo diminuitur iurisdicção ecclesia-
stica, neque infringitur eius libertas,
imò conseruatur, augetur, & coadiu-
uatur, vt in, c. dilecto filio, 6. de senten-
tia excomm. lib. 6. Quia cum hæc cog-
nitio procedat iure naturali suadete,
iam ratione constat, iam religioni cō-
uenit, iā disciplinē congruit, & saluti
populi prodest, & eius paci, & trāqui-
litati consonat. Cabeāt tamen, & pru-
denter attendant consiliarij grauissi-
mi, iudicesque integerrimi, ne prætex-
tu tollendi violentiam, iura Pontifi-
cia, & Canonica transgrediantur, &
ecclesiastici vexentur, excedendo legi-
timum modum protectionis, & defen-
sionis naturalis: quia tunc censuram
Bullæ in cœna Dñi non euitabunt,
vt sepè demonstratum est.

Vltimò ad te conuerto (meritissi-
me fisci patrone) simulque integerrimo
supremi Consilij Senatore. Ad te
inquam Licenciato Garcî Perez de
Araciell, in cuius humeris, huius no-
stri tractatus pondus, subditorumque
Regis nostri protectio pendet; inter
plures, & maximos viros electo; vt
huic mûneri tibi iniuncto, laudabili-
ter satisfaceres: quia vt maiorum no-
bilitas in te elucescit, sic literarū sciē-
tia, floret, clarèque enitit. Exemplum
tibi esto, carissimi, & dilectissimi tui

parentis vita, & mors: fratris tui amā-
tissimi virtus & prudentia. Cabe igitur,
ne hæc omnia, à tuis maioribus, &
iure proprio obtenta, placendo po-
tius Regi nostro, quam totius Gregis
pastori, subuelamēto publicæ iustitiæ,
obumbrentur, æqua enim lance, om-
nibus potest deservire, si ita causas, in
consilio Regis contingentes, tēperes
vt nec de Pontificia, & ecclesiastica
iurisdicção aliquid detrahas, nec de
regia autoritate, & æconomica defen-
sione, & subditorum protectione, mi-
nuas. Hos fines præscribe, vt omnia ti-
bi, & successoribus fisci patronibus
fælicitè contingant.

Hæc enim habui, Senatores in-
tegrissimi, & causarum causi dici;
quæ de cognitione per viam vio-
lentiæ vobis offerrem, & ab alijs mini-
me digesta, nec absolutè scripta, com-
municanda curarem. Nouum profe-
ctò, argumentum ingenij mei, nun-
quam ab alio inuentum, neque ad fi-
nem perductum. Quia cum vniuersa
hæc latèq; dispersa, confusèq; scripta
respiccerem, opere pretium duximus
omnia in hoc tractatu, depromere, at
que ordine cōtextu colligere. In quo
si aliquid non incommode, & erudi-
tè dictum inueniatur, illud non meo
ingenio, sed Deo totius sapientiæ au-
ctori, omninò ad scribēdū putamus.
Si vero è contrario, mēdum, aut erra-
tum inciderit, id nostræ imbecilitati
tribuendum censemus, & sanctæ ma-
tris ecclesiæ correctioni subij-
cimus, vt approbanda,
approbet, & reijcien-
da reijciat.

F I N I S.

Laus Deo.

10
Garcî Perez
de Araciell,
Fisci patro-
nus, Regius,
que Consilia-
rius laudatur
& exhorta-
tur.

INDEX RERVM,

ET VERBORVM SINGV-

LARIVM, QVÆ IN TOTO HOC TRAC-

tatu continentur, per ordinem Alphabeticum. Primus numerus
quæstionem, seu glossam: secundus quæstionis, seu glossæ: nu-
merum indicat, vltra prologum, & capitula proœmialia.

A Aron, quando exercuit iurisdic-
tionem, in lectura, glossa, fin.
num. 13.

Abadengo, tira en los diezmos à
realengo, quæst. 55. nu. 35.

Abraham quædo incipit, in gl. fi. n. 208.

Accessorium non sequitur naturam sui
principalis, ubi militat diuersa ra-
tio, q. 39. nu. 20.

Accessorium in odiosis non sequitur na-
turam sui principalis, q. 39. n. 23.

Actor sequitur forum rei, q. 65. n. 2.

Actoris est electio coram quo iudice, ac-
cusce periturum, q. 83. n. 5.

Adam solus fuit monarcha mundi, in
glo. 18. n. 102.

Adam post culpam de Paradiso fuit
eiectus, glo. 18. ibi.

Alarifes, y quando se ha de pedir
reuisita de su declaracion, q. 160.

Alfonsus. 7. alias, 8. fuit coronatus in ur-
be legionis, & à Papa Innocentio, 2.
confirmatus, in lect. glo. 18. n. 47.

Alius, alia, aliud, repetit similia, q. 61.
nam. 13.

Allegans suam turpitudinem non est
audiendus, q. 4. nu. 28. ubi declara-
tur regula.

Alimentorum causa, quando coram iu-
dice Ecclesiastico tractetur, 2. par.
q. 13. n. 15.

Alimentorum sententia in causa diuor-
tij, quando exsequatur, q. 38.

Alimentorum legata coram, quo iudice
petenda, q. 21.

Angeli reprobj post peccatum fuerunt
eiecti à Paradiso, in glo. 15. n. 5.

Annata qualiter soluantur, & deveatur,
q. pen. per totam, ubi tota materia
explicatur.

Anno transacto in causa appellationis,
sententia desertionis proferri debet,
in lect. glo. 11. n. 10.

Appellatio est licita, super declinatoria
fori, ad utrumque effectum, in lect.
glo. 6. n. 29.

Appellatio est semper permissa, nisi re-
periatur prohibita, sup. n. 30.

Appellatione pendente ad Pontificem,
non potest reus excommunicari, in
lect. glo. 6. n. 32.

Appellatio vnius corei, quando profit
alteri, q. 119.

Appellatio non est interponenda ad Re-
gem, quando protestatur auxilium
violentie, glo. 6. n. 53.

Appellatione non interposita cessat re-
cursus per viam violentie, & deuol-
uitur causa ad Ecclesiasticam, glo. 6.
nu. 54.

Appellatio non valet, de eodem apud
eundem, q. 48. n. 2.

a Appel

I N D E X.

- Appellans à sententia Pontificis, puni-*
nitur, in lect. glo. 6. n. 92.
- Appellatio deuoluit causam ad superio-*
rem, in lectu. glo. 6. n. 94.
- Appellans tenetur prosequere appella-*
tionē interpositā, in lect. glo. 9. n. 99.
- Appellari potest à sentētia arbitrorum*
iuris, quoad utrumque effectum, in
lect. glo. 6. n. 149.
- Appellatio coram iudice ad quem, q.*
118.
- Appellatio est favorabilis, & pro appel-*
lante presumitur, in lect. glo. 7. n. 2.
- Appellationis renuntiatio, quando intel-*
ligatur, q. 109.
- Appellatio habet effectū suspensiuum,*
in lectu. glo. 7. n. 3.
- Appellatio in dubio, debet declarari*
quod non sit deserta, in lect. n. 313.
- Appellatio interponitur de minori ad*
maiores, q. 48. n. 2.
- Appellatio in dubio, admittenda est, in*
lectu. n. 328.
- Appellatio extinguit, vel suspendit in-*
dicatum, in lectu. n. 330.
- Appellatio dicitur titulus permissorius,*
in lectu. n. 331.
- Appellans non censetur in dubio suae ap-*
pellationi renuntiasse, in lect. n. 332.
- Appellatio in via executiua, non retar-*
dat executionem, in lect. n. 333. Ne-
que est audiendus appellans, donec
constiterit de solutione.
- Appellatio admittitur in via executi-*
ua, quando executor excedit modū,
in lectu. n. 334.
- Appellatio à mandato de exequendo,*
quando admittatur, in 2. p. q. 8.
- Appellatio post tres sentētiās cōformes,*
nō impedit executionē, in lec. gl. 7. n. 12.
- Appellatio ad Romanam Ecclesiam,*
licita est in omnibus casibus, glo. 59.
num. 11.
- Appellatio quādo sit reijcienda, q. 107.*
- Appellatio à sententiā Principis, non est*
admittenda, in glo. 9. in lect. n. 43.
- Appellatio ad Pontificem, omisso medio*
est valida, q. 48. n. 14.
- Appellatio de iure canonico, quando sit*
admittenda, glo. 9. n. 16.
- Appellatio quando reijciatur, à substa-*
tionē bonorum, q. 108.
- Appellatione admissa, cessat cognitio*
per viā violentiæ, glo. 9. in lect. n. 19.
- Appellatione, seu relatione pendente,*
nihil est innouandum, in lect. glo. 12.
num. 2.
- Appellatio nulla, seu friuola, non impe-*
dit executionē, in glo. 15. in lect. n. 1.
- Appellatio licet sit deserta, auditur ap-*
pellans in causa principali, in lectur.
glo. 15. nu. 9.
- Appellatio an sit admittenda, vel non*
spectat ad superiorem, in lectur. glo.
15. nu. 14.
- Appellatio fidei iussoris, non suspendit*
executionem contra principalem, q.
70. nu. 3.
- Appellatio quando admittenda, vel*
deneganda, in dubijs, in prolo. n. 138.
- Appellatione interposita, omnia debent*
remanere in suo primo statu, in lect.
glo. 6. nu. 4.
- Appellatio à quibus fuit prius interposi-*
sita, in proæ. c. 11.
- Appellatione pendente nihil est inno-*
uandum, ibi. n. 5.
- Appellatio à sententiā interlocutoria,*
quæ non habet grauamen irrepabile,
non admittitur, in lect. glo. 6. n. 10.

Appel

I N D E X.

- Appellatione remota, quando procedendum sit, in lect. glo. 6. n. 14. & in q. fin. 2. par.*
- Appellatio in dubio, in omnibus casibus, est admittenda, in lect. glo. 6. n. 16.*
- Appellatione remota, quando iudex in iuste procedit, punitur, 300. marauedis, in lect. glo. 6. n. 18.*
- Appellatio ad Metropolitanum à sententia lata ab Episcopo delegato sedis Apostolica, quando sit admittenda, q. 15.*
- Appellatio non admittitur in causis visitationis, & correctionis, secus, si agatur de priuatione, in lect. glo. 6. n. 20. & q. 74. nu. 24.*
- Appellatio est admittenda, quando concurrat causa ordinaria cum executiua, in glo. 6. in lect. n. 26.*
- Appellatio est defensio civilis, ibi, numeri. 27.*
- Appellatio fuit inuenta, ut iniquitas iudicis, vel emperitia corrigatur, in lect. glo. 26.*
- Appellatio cessat, ubi sententia fuit translata in rem iudicatā, q. 66. n. 4.*
- Appellari non potest à pronuntiatione de exequendo, q. 39. n. 6.*
- Appellatio non est permissa, contra instrumentū, quod habet paratam executionem, q. 39. n. 8.*
- Appellatio ubi est prohibita respectu causae principalis est etiam prohibita, respectu accessorij, in q. 39. n. 9.*
- Appellatio in casu dubio, est admittenda, q. 39. n. 11.*
- Appellatio licet, non detur in iudicio possessorio, admittenda est in emergentibus, q. 39. n. 22.*
- Appellatio admittitur de iure canonico à sententia interlocutoria, q. 49. n. 3.*
- Appellatione ab interlocutoria, non obstante proceditur in causa, donec detur inhibitio, q. 49. n. 5.*
- Appellatio ex causa legitima, est admittenda, aliā secus, q. 49. n. 9.*
- Appellationibus friuolis, non est deferendum, q. 49. n. 11.*
- Appellatio est necessaria, ad cognitionē per viam violentiae, in proemio, cap. 14.*
- Appellatio ab interlocutoria, quae non habet grauamen irreparabile, habet effectum deuolutiuum, q. 49. n. 13.*
- Appellans tenetur probare se iuste appellasse, ibi, n. 15.*
- Appellatio in causis decimarum, non habet effectum suspensiuum, q. 55. n. 3. ubi declaratur.*
- Appellatio an coram iudice, ad quem possit interponi, q. 118.*
- Appellari potest quando iudex procedit ad vltiora, non obstante declaratione fori, q. 63. n. 3.*
- Appellatio in causa mercedis, non admittitur, q. 112.*
- Appellatio est magis favorabilis, quam sententia, in glo. 14. in lect. n. 15.*
- Appellatio admittitur in taxatione expensarum, in lect. glo. 6. n. 50.*
- Appellatio in iudicio possessorio, non admittitur, q. 113.*
- Appellationi potest quis tacite & expresse renunciare, q. 2. n. 3.*
- Appellatio à sententia iudicis conseruatoris, est interponenda ad Pontificem, & non ad consilium Archiepiscopi, q. 20. n. fin.*
- Appellatio semper est admittenda, ibi, num. 9.*

I N D E X.

- Appellari potest ab omni sententia, ex qua oritur actio, seu exceptio, 2. par. quæst. 2. nu. 10.*
- Appellatio non suspendit executionem præstationis alimentorum, q. 4. nu. 90.*
- Appellatio nõ admittitur in iudicio posessorio, legis finalis. C. de edito diui Adriani, in 2. par. q. 12. nu. 2.*
- Appellationis prohibitio intelligitur, quoad effectum suspensiuum, non deuolutiuum, 2. par. q. 12. nu. 4.*
- Appellatio quo iure fuit introducta in præmio, c. 11.*
- Appellatio, non admittitur in datione possessionis, ex lege Sorie, 2. pa. q. 12. num. 6.*
- Appellationis iudices Archiepisc. Tolet. qualiter procedant, q. 120.*
- Appellatio non admittitur de iure canonico, in iudicio posserio, q. 12. nu. 8.*
- Appellatio est permessa, quando alimenta petuntur iure actionis, q. 38. n. 3.*
- Appellatio est permessa à sententia alimentorum, quoad effectum deuolutiuum, q. 38. nu. 4.*
- Appellatio quando causa est communis, et quando alijs proffit, q. 119.*
- Appellatio est in omnibus casibus permessa, q. 38. nu. 5.*
- Appellatio non suspendit præstationem alimentorum, q. 38. nu. 9.*
- Appellatione pendente, ea fieri possunt, quæ litependente, q. 38. nu. 15.*
- Appellatio non est admittenda à sententia quæ reducit laudum ad arbitrium boni viri, q. 73. nu. 1.*
- Appellare non licet à sententia arbitri, q. 73. nu. 4.*
- Appellatio semper est permessa, nisi reperiatur prohibita, q. 73. nu. 6.*
- Appellatione pendente nihil est innouandum, q. 80. nu. 1.*
- Appellatione interposita, non ligat inhibito, q. 91. nu. 9.*
- Appellans intra terminum præfixum, si appellationem non sit prosecutus, potest iudex ad executionem procedere, sine metu attentatorum, quæst. 91. in fin.*
- Apostolica diplomata retineri possunt in consilio Regis, quousque de vera relatione constiterit, in lect. nu. 197.*
- Arbitrorum autoritas, ex sola pæna fundatur, in lectur. glo. 6. nu. 62.*
- Articulus per viam violentiæ in causis Ecclesiasticis, consistit in executione sententiæ appellatione remota, in prologo, nu. 65.*
- Articulus violentiæ, in fauorem iurisdictionis Ecclesiastica dirigitur, et traditur ratio, in prologo, nu. 66.*
- Articuli violentiæ discernuntur sine ordine iudiciali, in prologo, nu. 149.*
- Articulus, etiam incidens, si fuerit Ecclesiasticus est remittendus, in lectura, glossa, 6. nu. 125.*
- Articulus violentiæ est alterare voluntatem testatoris, 2. par. q. 3. nu. 18.*
- Assessor quando recusari potest, q. 14. num. 41.*
- Attentata appellatione pendente, quando sunt reuocanda, q. 80. nu. 7.*
- Attentata reuocantur appellatione pendente, in lect. glo. 6. nu. 8.*
- Attentatis litependente offendit iudicem, q. 80. nu. 2.*
- Attenta sunt reuocanda, non seruato iuris ordine, q. 80. nu. 4.*
- Attentata non causantur, quando iudex nulliter procedit, q. 8. nu. 6.*

Aun-

I N D E X.

Aunque el lego no apele, ni decline jurisdiccion en la causa temporal, se oye por via de fuerza, in lect. glosa, 15. nu. 20.

B.

Beneficios patrimoniales se han de proueer a los naturales, in lectura, glosa, 8. nu. 6.

Beneficij definitio traditur, et in quo differat a pensione, q. 62. nu. 14.

Beneficia curata per concursum, q. 116.

Beneficij appellatione, non venit pensio, q. 62. nu. 16.

Beneficij fructus, sapiunt temporalitatem, q. 62. nu. 26.

Beneficium ad nutum, non potest sine causa remoueri, q. 62. nu. 52.

Beneficia unita, conseruant primam naturam, q. penul. nu. 33.

Biennium habet index, ad proferendam sententiam de iure canonico, in lect. glosa, 14. nu. 9.

Bigamus non gaudet fori Ecclesiastici priuilegio, q. 79. nu. 12.

Blasphemia hereticalis non est mixti fori, sed priuatiue cognitio pertinet ad Inquisitores, q. 85. nu. 1.

Blasphemia non hereticalis est mixti fori, q. 85. nu. 2.

Blasphemus punitus, pena pecuniaria, potest postea a iudice Ecclesiastico corporaliter puniri, q. 85. nu. 5.

Bobadilla opinio defenditur, q. 61. n. 34.

Bona Ecclesiarum sunt libera a collatione, in lectura, glosa, 1.

Bona Ecclesiastica, mutatione efficiuntur temporalia, q. 78. nu. 10.

Boz de Rey tienen los juezes, y es graue delito hazer cō ella agravios, y fuerças, in lect. glos. 5. n. 18.

Brachij secularis, inuocatio est necessaria pro captura laici, ubi Ecclesiasticus potest procedere, q. 93.

Bulla in cena Domini, non includit articulos violentie, si appellatio iusta interponatur, in prologo, nu. 168.

Bulla in Cena Domini, solum est lata contra impediētes iurisdictionē Ecclesiasticam, in prologo, nu. 170.

Bulla in Cena Domini, appellationes friuolas comprehendit, in prologo, nu. 172. et in lectura, nu. 180.

Bulla Leonis, X. declaratur, in lectura circa terciarios, in q. 61. nu. 25.

Bulla collegiata villa de Escalona, declaratur, q. 71. nu. 27.

Bullarum retentio potest fieri per Regium consilium, in lect. glos. 6. nu. 62.

Bulle Pontificis, quibus de causis detineri possint in consilio supremo, in prologo, nu. 157. et 162. et d. glos. 6.

Bulla in Cena Domini declaratio, per singula verba, in prologo, nu. 171.

C.

Canonica inhibitiō datur cū causis cognitione, et parte citata, q. 61. nu. 11.

Canonicus pœnitentiarius non lucratur distributiones quotidianas, q. penul. n. 42.

Canonici collegiata villa de Escalona, nō habet exemptionē ab ordinario, in visitatione capellaniarū, q. 71. n. 28.

Canonici Toletana Ecclesie, nō soluent dimidiam annatam, q. penul. nu. 54.

Cain primus, defensionem machinatus, adificauit ciuitatem, in prolog. n. 147.

Cain primus Rex in mūdo, in prolog. n. 148.

Capellania est visitada ab ordinario nō obstante testatoris prohibitione, q. 78. n. 17.

Capellania, quando detur in titulum, quæst. 62. nu. 58.

A 3

Capel

I N D E X.

- Capellania* que non fuit assignata pro titulo perpetuo, non dicitur beneficium Ecclesiasticum, neque potest quis ordinari ad eius titulum, q. 62. nu. 55.
- Capellania* colatio, non probatur testibus, q. 41. nu. 23.
- Capellanus*, non tenetur ad residentiam personalem, quando capellania non habet sufficientes redditus, pro alimentis capellani, & quando obliget residentia, q. 3. nu. 21.
- Capellanus* ad nutum, non potest remoueri sine causa, q. 62. nu. 34.
- Capellanie* collatio est facienda appellatione remota, & quando, q. 24.
- Capellanus* ad nutum, non gaudet privilegio fori, q. 62. nu. 55.
- Caro* subiacet spiritui, spiritus non ita, carni, in prologo, nu. 23.
- Causa iuris patronatus* potest committi in laicum, q. 24. nu. 15.
- Causa spoli* Ecclesiastici, quando pertineat ad iudicem secularem, q. 65. numer. 1. ubi late declaratur.
- Causa commissa Cardinali*, intelligitur appellatione remota, glossa, 6. in lect. num. 80.
- Causa rei* prophane, pertinet ad iudicem secularem, in lect. glossa, 8. nu. 10.
- Causa iure iurando decissa*, rescindi non potest per transactionem, nec prae textu novi instrumenti, q. 1. nu. 7.
- Causa iudicatur ordinaria*, ubi datur libellus, q. 39. nu. 16.
- Causa legitima* est exprimenda in appellatione, q. 49. nu. 7.
- Causa decimarum*, est summaria contra debitorem, q. 55. nu. 4.
- Causa spoli* Ecclesiastici, pertinet ad iudicem secularem, q. 65. nu. 1.
- Causa iuris patronatus*, est anexa rebus spiritualibus, q. 49. nu. 2.
- Causa omnes* debent tractari coram iudice ordinario in prima instantia, q. 66. nu. 1. & 10.
- Causa continentia* non est diuidenda, q. 69. nu. 5. & q. 72. nu. 7.
- Causa per viam violentiae*, sine retardatione sunt videnda, in lect. glossa, 15. nu. 10.
- Causa omnes* coram ordinarijs locorum tractari debet, glossa, 6. in lect. n. 62.
- Casos* que succedieron en los estados de Milan, en tiempo del Condestable, sobre competencia de jurisdiccion con el Ecclesiastico, y carta del Rey al Conde, q. 50.
- Cedula real* para tomar las Bullas Apostolicas, y llevarlas al real Consejo, in lect. glossa, 8. nu. 1.
- Christus inuasus à Iudaeis*, noluit se defendere, in lect. glossa, 5. nu. 68.
- Christus Dominus* in hoc mundo temporalem respuit iurisdictionem: quia regnum eius non erat de hoc mundo, in prologo, nu. 11.
- Christus iurisdictionem* dedit Apostolis, in edificationem, non in destructionem, in prologo, nu. 127.
- Christus quare vocatur Rex*, in lectur. glossa, 18. nu. 62.
- Citatio* est duplex, realis, & personalis, quest. 81. nu. 2.
- Citatio* praeuenit iurisdictionem, ibi. n. 6.
- Citatio* est actus iudicialis, & debet de ea constare in actis processus, ibi. n. 7.
- Citatus inutiliter*, si compareat non potest allegare actus nullitatem, ibi. nu. 8.
- Citatio* non praeuenit iurisdictionem, ubi pars habet electionem, ibi. nu. 10.

Cita

I N D E X!

- Citatio nulla, non inducit litis contestationem, q. 8. nu. 9.*
- Citatio nulla non interruptit prescriptionem, ibi, nu. 10.*
- Citatio partis requiritur in taxatione expensarum, in lect. glossa, 16. nu. 12.*
- Citatio est principium iudicii, q. 11. n. 16.*
- Citatio non est necessaria in relaxatione iuramenti, q. 97. nn. 2.*
- Clausula, appellatione remota, quid operatur in cognitione per viam violentie, in lectur. glossa, 6. nu. 70.*
- Clausula, alienatione prohibita, quid operetur, in lectur. glossa, 6. nu. 81.*
- Clausula, appellatione remota, non excludit effectum deuelutium, in lect. glossa, 6. nu. 86.*
- Clausula, appellatione remota, non solum intelligitur de causa principali, sed in accessorijs, in lect. glossa, 6. nu. 93.*
- Clausula, appellatione remota, nihil operatur, quando sententia est iniusta, q. fin. nu. 1.*
- Clausula, appellatione remota, nihil operatur in accessorijs, in quibus, via ordinaria agendum est, q. fin. nu. 10.*
- Clericus pro quo laicus fidei iussit, potest in foro seculari conueniri, quaest. 54. in fin.*
- Clericus beneficiatus, gaudet privilegio fori, licet non habeat apertam tonsuram, neque habitum, in proemio, q. 8. num. 17.*
- Clericus coniugatus, quando gaudeat privilegio clericali, in proemio, c. 8. n. 20.*
- Clericus primae tonsurae, in civilibus non gaudet privilegio exemptionis, quoad tributa, et vectigalia, et reliqua, in proemio, q. 8. nu. 21.*
- Clerici primae tonsurae, qui non habent qualitates concilij, alternativè, non gaudent in privilegio fori, in proemio, q. 8. num. 23.*
- Clericus habens pensionem, non comprehenditur sub dispositione Concilij, in proemio, cap. 8. nu. 24.*
- Clericus, est persona publica Deo sacra, in lectu. glossa, 1. nu. 42.*
- Clericus iniuriatus ab alio clerico, potest Regis auxilium implorare, in lectur. glossa, 1. num. 15.*
- Clerici sunt Regi subditi, in ordine ad bonum publicum communis, in lectur. glossa, 1. nu. 43.*
- Clericis non est permissum alium occidere nisi pro defensione, in gloss. 3. in lect. num. 66.*
- Clericus potest in bonis multari per iudicem saecularem, in lect. gloss. 16. n. 9.*
- Clerici pro damni animalium sunt conueniendi coram iudice Ecclesiastico, et quomodo, q. 11. nu. 43.*
- Clerici non potest uti pastus alienis invito domino, q. 11. nu. 45.*
- Clerici habent privilegium miserabilium personarum, q. 59. nu. 3.*
- Clericus est persona publica, ibi, nu. 1.*
- Clerici in minoribus, qui non habent beneficium Ecclesiasticum, tenentur soluere Gabellam, et contribuere, ut laici, q. 62. nu. 57.*
- Clericus habens pensionem, non gaudet privilegio fori, q. 62. nu. 59. et soluet Gabellam.*
- Clericus debet in eo loco puniri, in quo delinquit, q. 63. nu. 1.*
- Clericus negotiator, perdit privilegium fori, q. 64. nu. 8.*
- Clericus, ratione officij saecularis, conuenitur coram iudice saeculari, ibid. n. 13.*

I N D E X.

- Clericus medicus, vel aduocatus, qui delinquit in suo officio, conuenitur realiter coram iudice seculari, ibide, num. 14.*
- Clericus consiliarius Regis, ratione officij conuenitur coram iudice seculari, ibidem, num. 15.*
- Clerici, & Ecclesiasticae personae, sunt ciues temporalis iurisdictionis, in prologo, nu. 72.*
- Clericus in temporalibus subditus est Principi temporali, in prologo, nu. 97.*
- Clericum ledens grauius peccat, quam laicum, in prologo, nu. 167.*
- Clerici sunt de familia Christi, & deputati ad diuinum cultum, in proæmio cap. 8. nu. 4.*
- Clerici omnes sunt immunes à tributis, in proæmio, cap. 8. nu. 7.*
- Clerici debent permanere in statu clericali, ut patiantur suo priuilegio, in proæmio, cap. 8. nu. 8.*
- Clerici in sacris tenentur perseuerare in statu clericali, aliàs sunt apostatae, in proæmio, cap. 8. nu. 9.*
- Clerici in sacris, ex vi sui ordinis, gaudent priuilegio clericorū, in proæmio, cap. 8. nu. 10.*
- Clericus in minoribus, qui habet beneficium Ecclesiasticum gaudet priuilegio fori, licet non deferat habitum, sup. nu. 14.*
- Clerici inuentarium, qui ab intestato decessit relicto hærede laico, coram iudice laico est faciendum, q. 78. nu. 14.*
- Clericus coniugatus coram iudice Ecclesiastico qualiter conueniatur, quaest. 79. nu. 1.*
- Clericus citatus coram iudice seculari, non dicitur contumax in non comparendo, cū citatio sit nulla, q. 80. nu. 8.*
- Clericus Sodomita punitur à iudice seculari, q. 87. nu. 2.*
- Clericus Sodomita dicitur, qui exercuit plures actus, q. 87. nu. 4.*
- Clericus pro delicto enormi, quando tradatur curiae seculari, non data incorrigibilitate, quaest. 43. nu. 1.*
- Clericus, qui adulterium commisit, punitur à iudice Ecclesiastico, q. 88. numer. 14.*
- Clericus, qui contra laicum preduxit falsos testes, & accusatur de falso coram Episcopo, non potest petere inhibitionem contra iudicem seculare, quaest. 96. nu. 3.*
- Clerici Assassini perdunt fori priuilegiū, quaest. 102. nu. 1.*
- Clericus de licentia Ordinarij, debet deponere coram iudice laico, q. 74. n. 2.*
- Clericus non potest condemnari à iudice seculari, ibidem, nu. 8.*
- Clericus hares laici coram iudice laico conuenitur, q. 40. nu. 1.*
- Clericus facinorosus perdit fori priuilegium, quaest. 75. nu. 1.*
- Clericus depositarius, ad reddendū depositum conueniendus est coram iudice seculari, q. 76. nu. 1.*
- Clericus depositarius, ut reus conuentus debet conueniri coram iudice Ecclesiastico, q. 75. nu. 7.*
- Clericus non solum ratione personae, sed etiam bonorum, conuenitur coram iudice Ecclesiastico, q. 76. nu. 14.*
- Clericus recipiendorem depositam, non potest tacite, neque expresse se submittere iurisdictioni seculari, ibide, num. 15.*
- Clericus constitutus sequester, coram iudice*

I N D E X.

- dice seculari, potest coram ipso conueniri: sed executio est facienda per iudicem Ecclesiasticum, ad requisitionem secularis, ibidem, nu. fin.
- Clerici citari possunt in confectione inuentarij, coram iudice seculari, q. 38. num. 2.
- Clerici citatio est facienda, cum ea qualitate, si sua putauerit interesse, q. 78. num. 7.
- Clerici inuentarium, coram quo iudice est faciendum, q. 78. nu. 13.
- Clericus potest conueniri coram iudice seculari, pro contributione languistæ, quæst. 64. nu. 20.
- Clericus negotiator quis dicatur, & quæ requirantur, q. 64. nu. 21.
- Clericus, ut dicatur negotiator debet ter moneri, ibidem, nu. fin.
- Clericus licet velet, non potest consentire in iurisdictione laici iudicis, q. 65. num. 6.
- Clericus deponens falsum, coram iudice laico, non punitur ab eo, q. 67. nu. 7.
- Clericus, & laicus, qui simul delinquerunt, possunt puniri coram iudice Ecclesiastico, secundum plures, quæst. 69. numer. 1.
- Clericus exemptus, tenetur rationem reddere Episcopo, ratione beneficij, q. 71. numer. 31.
- Clericus tutor, vel testamentarius non potest personaliter conueniri ratione officij coram laico, sed coram iudice Ecclesiastico, q. 71. nu. 32. & q. 23. quando in realibus ratione officij conueniatur coram seculari.
- Clericus in concursu creditorum potest citari coram iudice laico, q. 72. nu. 1. & quid in realibus, q. 28.
- Clericus potest citari coram iudice laico, quando debitor petit dilationem adsoluendum, q. 72. nu. 8.
- Clericus conuenitur ut reus, sed prouocatur ut actor, ut ostendat iura sua, quæst. 72. nu. 10.
- Cognitio adulterij ad penam legis pertinet ad laicum iudicem, q. 88. nu. 11.
- Cognitio per viam violentiæ non habet originem, in glossa, 3. nu. 2.
- Cognitio per viam violentiæ, est introducta fauore iurisdictionis Ecclesiasticæ, in lectura, glossa, 3. n. 4. & 168.
- Cognitio per viam violentiæ, solum procedit in curia Regis, in lectura, glossa, 2. nu. 1.
- Cognitio per viam violentiæ est politica administratio, in lectura, glossa, 1. numer. 1.
- Cognitio per viam violentiæ, est desensio charitatis, ibidem, nu. 42.
- Cognitio per viam violentiæ, satis conuenit vitæ politicæ, in lectura, glossa, 1. nu. 7.
- Cognitio per viam violentiæ, habuit originem ab origine mundi: cum sit iuris naturalis, & diuini, in lectura, glossa, 1. nu. 8.
- Cognitio per viam violentiæ obseruatur in omnibus provincijs Christianorum, in lectura, glossa, 1. nu. 21.
- Cognitio per viam violentiæ præsumitur de fluxisse à titulo precedenti, in lectura, glossa, 3. num. 6.
- Cognitio naturalis, inter homines constituitur, in lectura, glossa, 3. nu. 40.
- Cognitio per viam violentiæ, non procedit sine præambula appellatione ad Pontificem, in lectura, glossa, 6. numer. 52.

INDEX.

- Cognitio per viam violentiæ, non fundantur in privilegio Pontificis, in lect. glossa, c. n. 57. quia est ius regale, ibi. num. 43.*
- Cognitio per viam violentiæ, procedit de iure, et consuetudine, in lect. glossa, c. n. 1.*
- Cognitio per viam violentiæ cessat, ubi iudex admittit appellationem, in lectura, glossa, 10. nu. 1.*
- Cognitio per viam violentiæ, non est præcisa, sed causativa, in lectu. glossa, 10. nu. 3.*
- Cognitio clericatus, quando sit mixti fori, et quando pertineat ad iudicem Ecclesiasticum, in proæmio, cap. 8. numer. 25. et 30.*
- Cognitio iuris funerandi, pertinet ad Ecclesiasticum, q. 94. nu. 6.*
- Cognitio per viam violentiæ magnam affert utilitatem subditis, in prolog. num. 202.*
- Cognitio per viam violentiæ, est æconomica administratio, et non cognitio iudicialis, in prologo, nu. 49.*
- Cognitio per viam violentiæ, non procedit ex privilegio Pontificis, sed ex merito iure, in prolog. nu. 83.*
- Cognitio per viam violentiæ, non debet à fictione proficisci, in prolog. nu. 177.*
- Cognitio per viam violentiæ, non est nova introductio in Hispaniæ, in prologo, nu. 185.*
- Coloni Ecclesiæ non debent duplici onere gravari, q. 50. nu. 7.*
- Coloni Ecclesiæ, sortiuntur foro laicale, q. 52. nu. 10.*
- Coloni Monachorum, et Ecclesiarum, non sunt immunes attributis, ibi, numer. 11.*
- Collationis capellaniæ sententia, quando sit exequenda appellatione remota, q. 24. per totam.*
- Coloni Ecclesiæ, tenentur soluere decimas, q. 50. nu. 33.*
- Coloni religiosorum, quando solvant decimas, ibi, nu. 34.*
- Coloni Ecclesiarum, an gaudeant privilegio fori, q. 52. nu. 1.*
- Communitas hominum, non potest esse sine iustitia, in proæmio, c. 7. nu. 7.*
- Comendatores coram quo conveniantur, quæst. 149. nu. 1.*
- Compensatio non admittitur adversus iuramentum, 2. par. q. 1. nu. 1.*
- Compensatio non admittitur, nisi de quantitate, ad quantitatem, ibi. nu. 2.*
- Compensatio non admittitur, in causa depositi, q. 1. nu. 10.*
- Compensatio est ficta solutio, ibidem, numer. 12.*
- Compensatio liberat debitorem, ibidem, num. 17.*
- Compensatio admittitur contra sententiam, ibi, nu. 18.*
- Compensatio habet locum in omni debito, ibi, nu. 25.*
- Compensatio admittitur contra instrumentum iuratum, q. 1. nu. 30.*
- Compensatio, est opponenda intra decem dies, ibi, nu. 34.*
- Compensatio non admittitur, in debito decimali, q. 1. nu. 37.*
- Compensatio non admittitur in debitis fiscalibus, ibi, nu. 38.*
- Compensatio depositi, admittitur, quando est confessatum, et non reale, ibi, num. 39.*
- Concordia de los oficiales de la Inquisicion, *in lect. glossa, 15. nu. 16.*
- Concu-*

I N D E X.

Concubina clerici, gaudet fori privilegio, quæst. 52. nu. 7.

Conditiones sunt adimplendæ, in formâ specifica, q. 1. nu. 23.

Conditio verificatur per momentum, in lect. glossa, 6. nu. 152.

Confessio patris, non prodest filio, contra matrem negantem, q. 4. nu.

Confessio solum nocet confitenti, & non tertio, q. 4. nu. 37.

Confusio iurisdictionis, non est faciendâ, q. 54. nu. 6.

Confraternitates coram quo iudice conveniantur, 2. p. q. 32.

Congrua sustentatio dâda est parrocho, q. 158. num.

Conseruatoriæ Pontificis, non eximunt laicos à iurisdictione Regis, quæst. 52. numer. 14.

Conseruatoria Universitatis Toletanæ, non est confirmata à Rege, & sic nō procedit cōtra laicos, ut in quæst. 52. num. fin.

Conseruatorum officium, non debet esse illisforium, q. 11. nu. 34.

Consiliarij domini Archiepiscopi, non possunt causâ aduocare à suis vicarijs, & traditur ratio, q. 81. nu. 5.

Conseruatores an possint cognoscere de nullitate suæ sententiæ, q. 26. nu.

Conseruatorum iurisdictionis explicatur, q. 11. nu. 1. & q. 20. ubi agitur de ipsorum iurisdictione, & violentijs.

Conseruatoria non loquitur contra iudicem, q. 11. nu. 5.

Consejo de Camara, conoce de tercias, q. 17. nu. 39.

Consilium Archiepiscopi Toletani, non potest cognoscere per appellat. à sent. conseruatorum, q. 15. num. fin. & in

q. 120. per totum. ubi mutauit sententiam ad instantiam authoris, q. 91. num. 15.

Consuetudo immemorialis, est quasi quoddam ius naturale, q. 55. nu. 36.

Consuetudo tribuit ius Principi, conferendi beneficia, in lect. glossa, 5. nu. 24.

Consuetudo cognoscendi per viam violentiæ seruatur apud omnes, in lect. glossa, 4. nu. 8.

Consuetudo immemorialis, suscepit cognitionem per viam violentiæ, in prologo, num. 82.

Consuetudo retinendi Bullas in Consilio Regis, in lect. glossa, 8. nu. 62.

Consuetudo exequendi sententiam appellatione remota, & valida est, in lect. glossa, 15. nu. 12.

Contrariorum eandem est disciplina, 2. par. q. 4. nu. 69.

Contributio pro reparatione Ecclesiæ, pertinet ad Ecclesiasticos, q. 99.

Controversiæ iudiciales, sine retardatione sunt dirimendæ, in lect. glossa, 15. num. 10.

Corpus humanum sine capite conseruari non potest, in proœmio, cap. 7. numer. 14.

Crimen Sodomia, est mixti fori, quæst. 87. num. 1.

Crimen adulterij, est Ecclesiasticum, quando agitur de separatione thori, q. 88. nu. 8.

Cui est data iurisdictionis, omnia censentur data, sine quibus iurisdictionis exerceri non potest, q. fin. nu. 7.

Culpa delicti, de cuius punitione agitur, videnda est per processum, & non per relationem aliorum, quæst. 88. num. 15.

David

I N D E X.

D.

- D**avid quando capit Regnare, glossa
18. in lectu. nu. 119.
- Debitum conditionale compensatur, in
2. par. quest. 1. nu. 22.
- Debitum iuratum compensari potest cū
alio debito iurato, q. 1. nu. 31.
- Debitor siue detineatur in carcere ad pe-
titionem clerici, siue laici. potest cita-
re clericum, in cessione bonorum, & di-
latione petenda, q. 72. nu. 9.
- Decimarum cognitio, ad quem, q. 25.
- Decimam tenetur soluere emphytheote
Ecclesie, vel monasterij, q. 50. n. 13.
- Decima praefertur tributo Regis, & Ga-
bellario, & locatoribus, de la 8. parte
del vino, y azeite, q. 55. nu. 11.
- Decima animalium debetur ubi pascū-
tur, ibi. nu. 18.
- Decima diuiditur, si pasta diuidantur,
ibidem, nu. 19.
- Decima di ius est reale, & sequitur rem,
non personam, q. 55. nu. 29.
- Decima, est ius reale, & transit cum fru-
ctibus, q. 55. nu. 10.
- Decima sunt in dominio Ecclesie, &
gaudent privilegio fori, q. 55. un. 8.
- Decima debentur Ecclesie, ubi sacra-
menta ministrantur, & praedia sunt
sita, q. 55. nu. 13.
- Decima debentur ex semine furto, q.
55. nu. 16.
- Decima praediales, si possideantur ab a-
lio, quam suo parrocho ubi praedia si-
ta sunt, iniuste possedisse creditur, q.
55. nu. 26.
- Decima sunt realissima praestationes, q.
55. num. 28.
- Defensio, & iniuriarum repulsio, est de
iure naturali, in proemio, c. 1. nu. 3.
- Defensio pertinet ad Reges, etiam si op-
pressus, non adierit iudicem, glossa, 1.
in lect. nu. 12.
- Defensio est inducta de iure naturali,
glossa, 4. nu. 11.
- Defensio in foro conscientiae, est licita, in
lect. glossa, 4. nu. 38.
- Defensio naturalis, quomodo intelliga-
tur, in lect. glossa, 4. nu. 59.
- Defensio bonorum, est permissa, glossa, 4.
in lect. nu. 65.
- Defensio de iure diuino, an sit permissa,
in lect. glossa, 4. nu. 67.
- Defensio potest considerari de iure natu-
rali, de iure gentium, & de iure diui-
no, in lect. glossa, 4. nu. 69.
- Defensio potest esse propria, vel aliena,
& in quo differant, in lectu. glos. 4.
num. 70.
- Defensio publica, pertinet ad Reges, in
lect. glossa, 4. nu. 71.
- Defensio clericorum ab iniurijs est cau-
sa publica, q. 59. nu. 2.
- Deficiente laesione, cessat defensio, in pro-
logo, num. 140.
- Delegatus iudex, nō potest punire testes
falso deponētes coram eo, q. 74. n. 15.
- Delegatus non potest excedere terminos
suae iurisdictionis, q. 74. nu. 15.
- De los bienes donados, no deuen
diezmos los religiosos de la Cō-
pañia de Iesus, pero de los com-
prados deuen la veintena, in q.
50. num. 37.
- Deo dedicatum, amplius ad usus huma-
nos transferri, non potest, in proemio,
cap. 6. nu. 9.
- Depositorum per confessionem depositarij,
non gaudet privilegio depositi, q. 1.
num. 40.

Depo

I N D E X.

- Depositarius vendendo re deposita non punitur, si eam reddimat, in 2. part. q. 1. et q. 76. nu. 13.*
- Depositum contrahitur re, et non per confessionem, q. 1. nu. 41.*
- Depositarius potest opponere exceptionem, quod depositum fuit subrogatum, loco alterius contractus, quæst. 76. nu. 11.*
- Depositarius potest opponere, quod depositum fuit perditum sine dolo, et culpa, q. 76. nu. 12.*
- Depositarius, qui utitur re deposita, furtum committit, ibi, nu. 13.*
- Depositi cognitio: contra clericum, pertinet ad iudicem secularem, et executio ad Ecclesiasticum, q. 76. n. 17.*
- Desertio appellationis, in glo. 15. n. 7. et q. 9. per totam.*
- Deus dat Regnum, et Imperium, in proæmio, c. 7. nu. 18.*
- Deus author naturæ est, ibi, nu. 20.*
- Deus solus est dominus vitæ, et qui illius vicem gerit, in proæ. c. 7. nu. 23.*
- Deus voluit, quod Adam et Eua, in iustitia viuerent, in lectur. glos. 17. num. 5.*
- Deus arguet mundum de peccato, de iudicio, et iustitia, in lectura. glo. 17. nu. 12.*
- Deus regit populum suum, post Patriarchas, in lect. glo. 18. nu. 118.*
- Dictio, filius, verificatur, in filio bastardo, q. 4. nu. 49.*
- Dictio, nisi, facit dispositionem conditionalem, in lect. nu. 242.*
- Dictum Ciceronis refertur, circa defensionem, in lect. glo. 5. n. 44.*
- Diluvium quando fuit, et quanto tempore duravit, in lect. glo. 18. n. 107.*
- Diezmos de huertos, quando se deuen, por los religiosos, q. 50. num. fin.*
- Dietæ, quæ sit, q. 20. nu. 36.*
- Dispensatio ordinarij, in qualitatibus capellani, repugnat Concilio Tridentino, q. 3. nu. 14.*
- Dispensatio qualitas requisitæ, non est admittenda, in præiudicium tertij, q. 3. n. 7.*
- Dispositio quæ denotat liberum arbitrium, restringitur ad arbitrium boni viri, q. 62. n. 49.*
- Distinctio est cognitionum, in causis per viam violentiæ, in prolog. nu. 63.*
- Distributiones quotidiana, non computantur in fructibus, q. pen. n. 34.*
- Diuersum est, quod aliquid sit liquidum per instrumentum, vel per probationes, q. 39. n. 21.*
- Diuisio bonorum communium, est facienda ante quam fiat executio in re communi, q. 18. nu. 24.*
- Diuina lex, non tollit ius naturale, in discursu, nu. 11.*
- Dozauo, y onzauo, se deuen al señor, mutatione personæ, vel fructuum, q. 55. nu. 52.*
- Doctor Pichardus de Binuesa, laudatur, glo. 17. n. 64.*
- Doctoris Roæ opinio, reprobatur, in lect. glo. 6. nu. 61.*
- Doctori asserenti, aliquid seruari de consuetudine, est credendum, in lectur. glo. 4. nu. fin.*
- Doctor Antonius Bonal Magister authoris, laudatur, glo. 18. nu. 165.*
- Doctores, qui confirmant iusticiam Regis Hispaniæ, quod non sit subditus Imperio, in glo. 18. nu. 33.*

Doctor

I N D E X.

- Doct̃or Campo Redondo*, fuit magister
authoris, in glo. 18. nu. 15.
- Doct̃or Didacus Ortiz de Zaias*, Cano-
nicus, & Vicarius Complutensis, lau-
dantur, q. pen. n. 52.
- Doct̃or Ioannes Narbona* laudantur,
q. 48. n. 9. & increpatur, q. 20. n. fin.
& q. 120.
- Dolo* facit creditor, qui petit, quod est re-
stiturus, in q. 1. n. 28.
- Dolus* maxime inimicatur iustitia, in
prologo, n. 15.
- Domini temporales*, qui recognoscunt su-
periore in temporalibus, nō possunt
cognoscere per viam violentia, in
glo. 18. in lect. n. 26.
- Dominus gregis*, tenetur de damno pa-
storis, q. 11. n. 50.
- Domestici*, & familiares, qui dicantur,
q. 50. n. 16.
- Donatio ob causam* reuocari non potest,
in proæ. c. 6. n. 8.
- Donatio Ecclesie facta per Constanti-
num*, non potest reuocari, ibi. n. 9.
- Dotis restitutio*, non potest peti propter
adulterium, nisi de eo constiterit, q.
88. n. 9.
- Dotis causa*, quando coram iudice secu-
lari, vel Ecclesiastico sit tractanda,
2. par. q. 13.
- Ducatus Burgundia* cognoscit per viā
violentia, in prolog. n. 188.
- Ducatus Mediolanensis*, ibi. n. 190.
- Ducatus Pedemontanus*, ibi. n. 191.
- Dux Ferraria*, expulit Episcopum Fe-
raria, à ciuitate, propter inobedi-
entiam, in lect. glo. 5. n. 69.
- Due obligationes* oriuntur in fidei ius-
sione de iudicato soluendo, q. 70.
num. 5.
- Due presumptiones* sufficiunt, ad in-
ducendam falsitatem, q. 12. n. 18.
- Duo gladij*, unus extra, alter intra va-
gunam, duplicem ferunt iurisdictionem,
in prologo, n. 10.
- Duo sunt orbis moderatores*, Pontifex,
in spiritualibus, Rex in temporalibus,
in prologo, n. 154.
- Duo specialia*, non possunt concurrere
in eodem subiecto, q. 4. n. 67.

E.

- E**ccl̃iasticus Regibus fidem iureiu-
rando obtestantur, & ut capiti re-
uerentur, in prologo, n. 29.
- Ecclesiastici* tenentur ad obseruationem
legis iustæ: quæ bonum publicum sta-
tuit, & iure canonico non contraria-
tur, in prologo, n. 30.
- Ecclesiastici* non sunt obcludendi in car-
cerem secularium, in prologo, n. 33.
- Ecclesiastici* subduntur Regi, in ordine
ad bonum publicum, in prolog. n. 37.
- Ecclesiasticis* licita est appellatio per
viā violentia, absque nota censu-
re bulla, in prologo, n. 87.
- Ecclesia de populata* fructus pertinens
portionarijs sanctæ Ecclesie Tolet.
q. pen. num. 19.
- Ecclesiastici*, & seculares, suo subiaccēt
Regi, ut capiti temporali, in ordine
ad bonum publicum, in prologo, n. 76.
- Ecclesiastici superiores*, ut vassalli, te-
nentur iurare fidelitatem Regibus,
in prologo, n. 99.
- Ecclesiasticus*, cui violentia ingeritur,
potest ad Regios magistratus recur-
rere, in prologo, n. 144.
- Ecclesiasticorum* exceptio, non est retor-
quenda aduersus eos, in prolog. n. 164.
- Eccle-

I N D E X.

Ecclesiastici, potiori titulo sunt, defendendi, quia sunt persona publica Deo consecrata, in prologo, n. 165.

Ecclesiastici iudices, & saculares, hoc ius, & cognitionem per viam violentie, comprobauerunt, in prolog. n. 200.

Ecclesiasticus, quia ratione fuit exemptus à foro seculari, q. 52. n. 6.

Ecclesiæ immunitate gaudet reus, licet grauissimum perpetraverit delictum, q. num. 1.

El Consejo real despacha provision, para que los Prelados Ecclesiasticos contribuyan en las obras de las Iglesias, q. 99. n. 17. y oye à los que se agrauian, num. 19.

Electio populi, per septuaginta viros de senioribus Israel, in glo. 18. in lectur. num. 115.

El juez seglar de oficio, no puede conocer de los expolios de los clerigos, en las causas Ecclesiasticas, q. 65. n. 13.

El mundo se gouierna por dos potestades, Ecclesiastica y temporal, in prologo, n. 1. & in proæ. c. 2. num. 8.

Emphyteota alienans rem, contra legem emphyteosim, si venditio fuerit nulla, non inturritur pœna, in lect. glo. 6. num. 139.

Emphyteota non tenetur soluere collectam domino temporalis, q. 50. n. 1.

Emphyteota fisci, non tenetur soluere collectas, q. 50. n. 2.

Emphyteota debet viuere suis expensis, & de per se, ut teneatur soluere collectas, q. 50. n. 15.

Emphyteota religiosorum non habent

privilegium, de non soluendis decimis, q. 50. n. 35.

Episcopi sunt executores ultimarum voluntatum, q. 84. n. 4.

Episcopi tanquàm delegati sedis Apostolicae, habent facultatem commutandi ultimas voluntates, quæst. 84. num. 6.

Episcopus potest dispensare cum illegitimo, ad obtinendam pensionem, q. 62. n. 81. Et ad obtinendum unum beneficium, n. 72.

Episcopus potest punire suos officiales laicos, qui suo officio delinquerunt, q. 64. n. 16.

Episcopus non potest punire regulares, q. 71. n. 4.

Eremita quoram quo iudice conueniatur, in 2. par. q. 33.

Euictio est faciendâ, coram iudice rei licet clericus teneatur, q. 45.

Exceptio, quod res est tertia, non concernit iustitiam (cause, &) ampliatur regula ad quoscumque iudices, q. 16. num. 46.

Exceptio, quod res non est debitoris, sed propria, proponi potest coram iudice executore, ad impediendam requisitoriam, q. 16. n. 44.

Exceptio falsitatis potest opponi coram iudice executore, sed eam debet remittere ad iudicem ordinarium, q. 16. n. 50.

Exceptio excommunicationis potest opponi coram iudice laico, in questione facti, glo. 5. in lect. n. 123.

Exceptio declinatoria fori, potest ex officio admitti, in rebus Ecclesiasticis, in lect. glo. 258.

Exceptio facti in rebus Ecclesiasticis, potest

I N D E X.

- potest opponi coram iudice laico, in lect. glo. 5. n. 123.
- Exceptio iuris, per modum exceptionis, potest opponi coram iudice laico, ut in delicto usura, in lect. glo. 5. n. 132.*
- Exceptio non admittitur in via executiva: quando per actionem fuit proposita in via ordinaria, in quaest. 1. num. 35.*
- Exceptio, quod instrumentum non est liquidum, impedit viam executivam, q. 39. n. 14.*
- Exceptio declinatoria, examinanda est ante litis contestationem, q. 63. n. 5.*
- Exceptio perplexitatis, impedit processum, q. 69. n. 4.*
- Excommunicatio, quando per appellationem suspendatur, q. 35.*
- Executionem sententiae, impedit appellatio, interposita à tertio possessore, q. 16. n. 24.*
- Executio impediri potest, si in alia re fiat, quam in contenta in mandato executorio, ibi, n. 17.*
- Executio sententiae, facienda est quando appellationi fuit renunciatum, Executio per literas requisitorias, qualiter sit petenda, ibi, n. 53.*
- Executio non habet locum, contra tertium possessorem, ibi, n. 1. et 43.*
- Executio procedit, quando est identitas causae, et personae, ibi, n. 2.*
- Executor bullarum Apostolicarum, quando faciat vim exequendo, q. 27. per totam.*
- Executio est facienda post liquidationem, q. 39. n. 2.*
- Executio est facienda per requisitoriam contra clericum reconuentum, in 2. par. q. 54. n. 12.*
- Executio ultimarum voluntatum, est mixti fori, q. 84. n. 7.*
- Executor tenetur exequi sententiam iudicis, etiam iniustam, in lectu. glo. 6. num. 137.*
- Executoriales Romanae curiae, non possunt executioni mandari: donec post intimationem revertantur ad curiam, secundum illius stylum, in lect. glo. 9. nu. 19. et quando appellatio suspendat eius executionem, q. 36.*
- Exequi non potest sententia contra tertium, qui possidet rem debitoris litigante, q. 16. n. 42.*
- Exemptio Ecclesiasticorum, fuit introducta in eorum favorem, non impernitiam, in prolog. n. 128.*
- Exemptio clericorum est de iure positivo, secundum plures, alij tenent quod est de iure diuino, in proae. c. 5. n. 1. et traditur concordia, nu. 3.*
- Exempta persona, censetur etiam exempta tota familia, q. 52. n. 5.*
- Exemptus est subditus ratione officij, q. 71. n. 10.*
- Exemplum Piratae, contra Alexandrum, traditur in lectu. n. 578.*
- Exhortatio ad Christianos Principes, ut de articulis violentiae conveniant, in prolog. n. 214.*
- Expedit reipublicae, ut à Rege Catholico, et Pontifice, causae violentiae, viris doctissimis committantur, ut dubia absoluant, in prolog. n. 215.*
- Expensarum condemnatio, potest fieri per Regios iudices, in articulis per viam violentiae, in lect. n. 10.*
- Expensarum condemnatio, quando sit facienda, et de quibus expensis intelligatur, in lect. n. 410.*

Expen

I N D E X.

Expensarum cōdemnatio, est quid con-
secutuum ad causam principalem,
in lect. glo. 15. n. 8.

Expensarum nomine, quæ veniant, an
processales, vel personales, vel u-
trumque, in lect. glo. 15. n. 11.

Expensæ factæ in hospitio, & in itinere
consideranda sunt, in lect. glo. 15.
num. 12.

Expensæ quando sunt taxandæ, q. 158.

Expensarum cōdemnatio, non fit ad-
uersus eum, qui habuit pro se unam
sententiam, licet postea reuocetur,
glo. 15. in lect. n. 15.

Extra territorium ius dicenti, non pare-
tur impune. q. 63. n. 10.

F.

F *Acti quæstio concernit ius spiritale,*
q. 4. n. 2.

Factum requiritur, id est, manus inie-
ctio, ut procedat dispositio, capitulis
si quis suadente diabolo, q. 59. n. fin.

Facultas arbitrandi, intelligitur de ius-
ta, q. 62. n. 37.

Falsitas iuris, vel facti, non admittitur
ad impediendam possessionem testa-
menti, q. 12. n. 34.

Falsitas duobus modis potest considera-
ri, ciuilitè, & criminaliter, q. 12. n.
12. & qualiter inducatur, n. 18.

Falsitas est difficilimæ probationis, ibi.
num. 20.

Falsitas inducitur ex mutatione sigilli,
ibi. n. 24.

Falsitas inducitur, ex non vero simili,
ibi. n. 25.

Falsitatis crimē grauissimū est. q. 92. n. 1.

Falsitas circa substantiam actus, puni-
tur, q. 92. n. 3.

Falsitas commissæ in literis Apostolicis,
licet in re minima, punitur, q. 62. n. 4.

Falsitas committitur duobus modis, fa-
bricatione, vel utendo instrumen-
to falso, ibi. n. 5.

Falsi pœna, quæ sit utroque iure, q. 92.
num. 6.

Fama prima, vel secunda in probatio-
ne filiationis quæ sit attendenda, q.
4. nu. 24.

Fama filiationis, sine alijs adminiculis,
non inducit quasi possessionem filia-
tionis, q. 4. n. 75.

Familia clerici, an gaudeat priuilegio,
fori, q. 52. n. 8.

Famuli Episcopi gaudet priuilegio Epif-
copi, q. 50. n. 19.

Fatalia, quando habeant locum, q. 46.

Fidei iusio, non inducit actum volun-
tatis, q. 11. n. 23.

Fidei iusio data per religiosos, coram iu-
dice seculari, sufficit pro illata vio-
lencia, ibi. n. 27.

Fidei iusor censetur cōdemnatus tan-
quam persona accessoria, & coheres
principalis, q. 70. n. 8.

Fidei iusor de iudicato soluendo, tene-
tur, in prima, & secunda instantia,
q. 70. n. 9.

Fidei iusio facta, coram iudice arbitros
non extenditur ad iudicem arbitra-
torem, neque ordinariū, q. 70. in fin.

Filiatio, ex similitudine probatur, q. 4.
num. 78.

Filiatio ex parte patris, est impossibilis
per rerum naturam, nisi per indicia,
& coniecturas, q. 4. n. 8.

Filiorum præcreatio ex parte patris, ca-
dit in certum hominis sensum, ibid.
num. 13.

b

Filius

I N D E X:

- Filius potest consentire, quod sit adulterinus, & non legitimus, ibi. n. 16.*
- Filiationis probatio est præsumptua, ex parte patris, ibi. n. 14.*
- Filiatio requirit duo extrema, ibi. n. 35.*
- Filiatio probatur per scripturam primatam, ibi. n. 37.*
- Filius bastardus, venit appellatione filiorum, ibi. n. 49. Et est capax pensionis, q. 62. n. 61.*
- Filius natus ex matrimonio clandestino nullo, non succedit patri, q. 4. n. 55.*
- Filiatio ex parte matris, contra eius voluntatem, qualiter probetur, ibi. n. 56.*
- Filiationis probatio, ex parte matris, debet esse concludens, neque sufficiunt coniectura, ibi. n. 57.*
- Filiationis probatio, ex parte matris est causa gravissima, ipsa negante, ibi. num. 60.*
- Filiationis causa, dicitur gravis, ibidem, num. 61.*
- Filiatio probatur duobus modis scilicet, & vere, ibi. n. 65.*
- Filiatio, non præsumitur, ad vitandum delictum, ibi. n. 71.*
- Filius illegitimus dispensatus ad beneficium, potest obtinere pensionem, q. 62. n. 61. & 63. & 69.*
- Firmius est ius naturale in oppressorū defensione, quam Pontificium, in clericorum exemptione, in proæ. n. 129.*
- Fiscalis Regius deberet creari, in tribunalibus ecclesiasticis, q. 78. n. 21.*
- Fiscalis Regius, non condemnatur in expensis, quia litigat necessitate officij in lect. glo. 16. n. 14.*
- Fiscalis ecclesiasticus, potest quærelare contra laicum, qui commisit sacrilegium contra clericum, q. 59. n. 12.*
- Forma priuilegij religionum societatis Iesu, circa decimas refertur, q. 50. n. 36.*
- Forma iudicandi in rebus ecclesiasticis, in ordine ad tollendam vim, in lec. glo. 17. n. 28.*
- Forma de los autos de la real audiencia, en los articulos de fuerza, in lect. glo. 13. n. 2.*
- Fratres tertij ordinis sancti Francisci, non gaudent priuilegio clericorum, q. 61. n. 10.*
- Fratres tertij ordinis, non debent vexari per iudices laicos, ibi. n. 14.*
- Fratres tertij ordinis, non profitentur vota solemnia religionis, quæst. 61. num. 16.*
- Fratres tertij ordinis, habent particularem modum viuendi, q. 61. n. 17.*
- Fratres tertij ordinis, neque sunt religiosi, neque personæ ecclesiasticæ, ibi. numer. 19.*
- Fratres tertij ordinis, sunt sine Rege, sicut lacustæ, ibi. n. 21.*
- Fratres dicti, solum habent appariencia, religionis, sed non essentiam, ibi. n. 22.*
- Frustra precibus impetratur, quod à iure communi est concensum, in lectu. num. 192.*
- Fructus beneficij, sapiunt temporalitatem, q. 62. n. 26. & coram quo iudicantur, q. 34.*
- Fulvi Panciani verba, in consilio fin. n. 44. referuntur, & retorquentur contra eum, pro iurisdictione Regis, in his cognitionibus, in lec. glo. 8. n. 8.*
- Fructus liquidatio, qualiter exequatur, q. 153.*
- Furtum faciens, non liberatur à pœna, si rem furtiuam, restituat domino, in lect. glo. 6. n. 155.*

Gabella

I N D E X.

G.

- G**abella quæ debetur à clerico petenda est coram iudice seculari, q. 64. n. 2.
- Gabellam tenetur soluere Regi clericus negotiator, ibid. n. 3.
- Gallia obseruat practicam de qua in nostro regno contra clericum depositarium, q. 75. n. 5.
- Genuenses Episcopum ab Alua expellerunt à suo regno, quia fuit rebellis, in lect. glo. 5. n. 68.
- Genuenses non recognoscunt superiorem in temporalibus, ibi. n. n. 42.
- Gratia Pontificis solo Verbo perficitur, q. 41. n. 1.
- Gratia est conditionalis non impleta conditione, q. 94. n. 36. & q. 41. n. 14.
- Gratia beneficalis requirit expeditionem literarum, q. 41. n. 15.
- Gratia non iustificata, nullum habet effectum, q. 94. n. 57. & q. 41. n. 18.
- Gregorij, XIII. Pontificis Maximi constitutio circa immunitatem Ecclesie declaratur, 2. p. q. 5. n. 9.

H.

- H**abens capellaniam ad nutum, non potest ordinari ad titulum ipsius, q. 62. n. 32.
- Habitus clerico conueniens, qualis debet esse, & à quò probetur, ut iudicetur. Referuntur opiniones contrarie, in proæ. c. 8. n. 40. & in 2. par. q. 44.
- Heredes ab intestato, habet de iure fundatam suam intentionem, 2. par. q. 4 num. 59.
- Hereditas relicta laico, licet non sit addita, debet per iudicem secularem secretari, & inuentari coram eo est faciendum, q. 78. n. 12.

Heres pensionarij, potest exigere pensiones præteritas, q. 62. n. 8.

Herir a traiciõ, tiene la misma naturaliza que matar a traicion, para la inmunidad, q. 5. n. 25.

Hieronymus de Zenallos, senator in re publica Lucesi, est montanus, & authoris consanguineus, in. q. 69. n. 3.

Hispaniarum Reges, semper sunt sedis Apostolicæ obediens, in prol. n. 183.

Hispaniarum Reges, regna à Mauris vendicarunt, & demolitis eorum mezquitis, templa Deo erexerunt, in prolo. n. 199.

Hispaniarum Reges, ceteris Regibus præferantur, quia pluribus locupletatur regnis, ibi. n. 286.

Hispaniarum Reges, non recognoscunt superiorem in temporalibus, ibi. n. 213.

Hispaniarum Reges vocari possunt Imperatores in suo regno Hispaniæ, in lect. glo. 18. n. 3.

Hispaniarum Reges, quare non cognominantur Imperatores, ibi. n. 4.

Hoja de las viñas no se puede vender, en auiendo quien lo cõtra diga, 2. par. q. 11. n. 53.

Homicida voluntarius, nõ est incapax pensionis, q. 62. n. 68.

Homines leuius reguntur, quàm imperantur, in lect. glo. 10. n. 58.

Horrea priuata, & pia, potest Episcopus visitare, q. 71. n. 20.

Humanum genus, duobus regitur, naturali iure, & moribus, in proæ. c. 1. n. 1.

Humana natura non potest esse destituta medijs ad suam conseruationem necessarijs, in proæ. c. 7. n. 12,

I.

Illatio non fit ex separatis, q. 4. n. 41.

b 2

Ille-

I N D E X.

- Illegitimi non sunt capaces pensionis de iure, secus de stylo curiæ, q. 62. n. 63.*
- Illegitimi habet de iure fundatam suam intentionem, ad obtinendam pensionem, q. 63. n. 65.*
- Illegitimus dispensatus ad beneficium, potest obtinere pensionem, ibi. n. 69.*
- Illegitimus, qui acceptavit pensionem, non potest obtinere beneficium, ibi. n. 70.*
- Immemoralis habet vim tituli, et privilegij, in lect. glo. 41. n. 1. Et supponit omnia solemniter acta, ibid.*
- Immemoralis est potentior privilegio, q. 55. n. 37.*
- Immemoralis, difficilius tollitur, quam privilegium, ibi. n. 38.*
- Immemoralis, supponit tempus infinitum, ibi. n. 39.*
- Immemoralis, nunquam censetur exclusa, ibi. n. 41.*
- Immemoralis habet vim legis, ibi. n. 42.*
- Immemoralis præscriptio, qualiter probetur, ibi. n. fin.*
- Imperatores Romani liberarunt Hispaniam ab Imperio, in lectur. glos. 18. num. 40.*
- Imperator tollit vim subditis factam, in lect. glo. 18. n. 45.*
- Imperia quatuor per usurpationem acquisita, ibi. n. 101.*
- Imperia fuerunt Asiriorum, Medorum, Græcorum, et Romanorum, in lect. glo. 18. n. 120.*
- Imperia fuerunt illegitima, in lect. glo. 18. n. 126.*
- Imperia per vim habuerunt principum, ibi. n. 131.*
- Imperia per tyrannidem occupata, non potuerunt dare Imperatori veram iurisdictionem, ibi. n. 134.*
- Imperium translatum fuit ad Reges Castellæ, propter iniustitias, et violentias Romanorum, ibi. 135.*
- Imperator est Dei Vicarius in suo imperio, ut iustitiam exequatur in temporalibus, in prolo. n. 16.*
- In articulis per viam violentiæ proceditur, via extraordinariæ cognitionis, in prolo. n. 110.*
- In casu necessitatis extraneæ, omnia sunt communia, in prolo. n. 123.*
- In casibus reservatis proceditur urgente necessitate, ibi. n. 24.*
- In casu lisionis, iurisdictione devoluitur rempublicam temporalem, ad effectum auferendæ violentiæ, et non plus, ibi. n. 130.*
- In causis Inquisitionis, et iudicis bonorum confiscatorum, non cognoscitur per viam violentiæ, ibi. n. 203. et 204.*
- In causis subsidij, et visitationis, non cognoscitur per viam violentiæ, ibi. n. 205. et 206.*
- In dubijs, iurisdictioni ecclesiasticæ fabendum est, ibi. n. 216.*
- Informacion ha de preceder, para sacar a vn retraido de la Iglesia, q. 5. n. 33.*
- In foro ecclesiastico servanda est lex Regia, quæ à sacris canonis, non deuiat, in prolo. n. 35.*
- Inhibitio non est obedienda per iudicem ecclesiasticum, contra sacularem, quando cognoscit de questione facti excommunicationis, in lect. glo. 5. n. 135.*
- Inhibitione non intimata, iudex potest procedere, non obstante appellacione, q. 49. n. 14.*
- Inhibitio superioris, non suspendit præstationem alimentorum, q. 12. n. fin.*

Inhi-

I N D E X.

- Inhibitio ecclesiastica, non valet ad impediendam executionem coram laico, q. 96. n. 6.*
- Inhibitio non est valida, sine causæ cognitione, q. 91. n. 10.*
- Inhibitio canonica datur parte citata, ibi. n. 12.*
- Inhibitio non est timenda, quando non est canonicè prolata, ibi. n. 13. Neq; inducit actus nullitatem, n. 14.*
- Inhibitio non comprehendit actus possessionis immediatos, q. 18. n. 13.*
- Inhibitio iudicis ecclesiastici, non est obtemperanda, quando iudex secularis procedit inter laicos, q. 81. n. 11.*
- Inhibitio non comprehendit existentem in possessione, q. 91. n. 8.*
- Iniquitas solet induere personam iustitiae, in prolog. n. 141.*
- Iniuria causatur de solo mandato de secrestandis fructibus religiosorum, q. 11. n. 13.*
- Iniuria illata clerico, Deo infertur: quia ab eo bonum spirituale dependet, in prol. n. 166. et in lect. glo. 5. n. 50.*
- Iniuria sociorum, armis est propulsanda, in lect. glo. 5. n. 36.*
- Iniuriam facit iudex, qui non defert appellationi, in lect. glo. 12. n. 3.*
- Iniuriam repellere est opus virtutis, et obligationis, in lect. glo. 5. n. 45.*
- Iniuriosum fit, quod iure non fit, in lect. glo. 5. n. 10.*
- Iniuria deficiente, causa deboluitur ad iudicem, q. 11. n. 33.*
- Iniuste damnato, licita est fuga à carcere, in prolog. n. 118.*
- Iniuste in bonis damnato, licitum est bona recondere, ibi. n. 119.*
- Iniustitia genera duo sunt, in lec. glo. 5. n. 43.*
- Iniusto mandato iudicis, non est parendum, in lect. glo. 12. n. 9.*
- In lege naturæ, temporales magis firatus, de causis ecclesiasticis, et secularibus indicabant, et post diluvium, utraque iurisdictio fuit in Moyse, in prolog. n. 145.*
- Inmunitate Ecclesiastica, gaudet qui confugit ad corpus Christi, q. 42.*
- In mundi principio, iurisdictio collata fuit à Deo reipublicæ, in prol. n. 126.*
- Innovandum non est per iudicem ecclesiasticum durante lite super competentia iurisditionis, q. 80. n. 30.*
- Inopia, appellantis excusat, q. 111.*
- In republica Christiana duæ sunt potestates distinctæ, quibus mundus gubernatur in spiritualibus, et temporalibus, in prolog. n. 1.*
- In re communi quilibet est dominus iure proprio singulari, q. 11. n. 54.*
- In re dubia admittenda est appellatio, in prolog. n. 139.*
- Instrumentum non liquidum, non meretur executionem, q. 39. n. 12.*
- Instrumentum non liquidum, non est probatio probata, ibi. n. 15.*
- Instrumentum antiquitus confectum, et noviter registratū falsum præsumitur, q. 12. n. 29.*
- Instrumentum quod nunquam fuit observatum, præsumitur falsum, ibid. num. 30.*
- Institutum est à natura, ut quilibet corpus suum defendat, in lect. glo. 5. n. 12.*
- Interdictū retinenda, del interim, quando exequatur, q. 29.*
- Inventarium bonorum clerici, qui relinquit heredem laicum, faciendū est, coram iudice laico, q. 78. n. 7.*

I N D E X.

Inuentarium clerici, qui relinquit heredem laicum, coram seculari est faciendum. Si vero anima est haeres coram ecclesiastico, q. 78. n. 11.

Inuentario se ha de hazer por la justicia real, quando muere el Prelado, ibi. n. 13.

Iosue quando cepit regnare, in lect. glo. 18. u. 118.

Iudex contra contentum in sententia quando procedere possit, non vero contra tertium, q. 16. n. 9.

Iudex non intendit tertio pra iudicare, ibi. n. 10.

Iudex secularis respectu clerici habetur sicut priuatus, q. 80. n. 11.

Iudex secularis potest cognoscere de questione facti rerum ecclesiasticarum, q. 65. n. 38. 39. n. 10. in lect. glo. +

tra s. n. 133.

Iudex conseruator militum Calatraue es Alcantara, & aliarum ordinum, q. 149.

Iudex non debet in sua causa, ius sibi dicere, ibi. n. fin.

Iudex inferior nunquam pra uenit in causa, q. 81. n. 4.

Iudex per citationem pra uenit causam ibi. n. 3.

Iudex Regius in ordine ad tollendam vim, potest cognoscere incidetèr de meritis cause principalis, q. fin. n. 6.

Iudex executor cõpetens est ad admittendam exceptionem, quod bona in quibus fit executio sunt sua, & non debitoris, q. 16. n. 43.

Iudex inferior, non potest tollere legem superioris, uel æqualis, ibi.

Iudex executor, vim facit exequendo sententiam contra tertium non citatum, q. 16. n. 10.

Iudex Ecclesiasticus, non debet impedire seculari, ut nō procedat in causa executiua contra debitorem, propter allegationem, quod contractus sit Usurarius, q. 69. n. 1.

Iudex ecclesiasticus si pra ueniat in causa circa cognitionem Usura potest inhiberi laico iudici, q. 69. n. 11.

Iudex secularis, nō potest cognoscere de causa spiritali, q. 4. n. 1.

Iudices conseruatores, qualiter debeant procedere, 2. p. q. 20.

Iudex non dicitur attentare exequendo sententiam alimentorum, uel litis expensarum, d. q. 4. n. 9.

Iudex potest etiam facere violentiam, q. 11. num. 7.

Iudex qui procedit contra ius, tenetur actione iniuriarum, ibi. n. 10.

Iudex conseruator, debet religiosos defendere à manifestis iniurijs, ibid. num. 28.

Iudex conseruator, qualiter procedat contra iudicem secularem, ibi. n. 40.

Iudex laicus est competens, quando agitur de priuando aliquem iuris patronatus, q. 94. n. 11.

Iudex laicus potest cognoscere de iure patronatus, quando transit cum bonis, ibi. n. 12.

Iudex Ecclesiasticus, non potest dare licentiam clerico, ad testificandū coram seculari, q. 74. n. 24.

Iudex secularis potest punire clericum in bonis, extra iudicialiter, ibidem, num. 11.

Iudex reductionis, non est arbiter, sed ordinarius, q. 73. n. 7.

Iudex debet boni viri officio fungi, ibi. num. 9.

Iudex

I N D E X.

- Iudex laicus, non potest punire clericum; qui falsum deposuit coram eo, q. 74. n. 1.*
- Iudex potest punire partem qui in actu iudiciali delinquit, ibi, n. 5.*
- Iudex Ecclesiasticus, non potest cognoscere de litibus creditorum, q. 78. n. 20.*
- Iudex laicus potest cognoscere de donatione iuris patronatus, ut impleatur q. 94. n. 14.*
- Iudex Ecclesiasticus cognoscit de expulsiōe violenta sepultura, ibi, n. 16.*
- Iudex Ecclesiasticus cognoscit de iure sepeliendi, ibi, n. 17.*
- Iudex Ecclesiasticus cognoscit de teste periuro, q. 67. n. 6.*
- Iudex in causa propria. Iudex potest procedere contra subditum, pro iniuria sibi ab eo facta, neque tunc potest dici iudex in causa propria, q. 63. n. 19.*
- Iudex ordinarius, et appellatiōis possunt agere de nullitate sententiæ, q. 66. n. 6.*
- Iudex originis potest procedere contra clericum, qui extra territorium delictum commisit, q. 63. n. 2.*
- Iudex metropolitanus, habet limitatam iurisdictionem, q. 66. n. 7.*
- Iudex laicus est cōpetens ratione delicti ad pœnam corporalem: ecclesiasticus ad pœnam sacrilegij, q. 59. n. 8.*
- Iudex non debet esse dubius de sua iurisdictione, q. 63. n. 4.*
- Iudex de cuius iurisdictione dubitatur, non est iudex in propria causa, ibi, num. 7.*
- Iudex Ecclesiasticus nō potest proferre sententiam sanguinis, q. 88. n. 13.*
- Iudex debet esse circumspectus in procedendo contra mulieres coniugatas, ibi, n. 22.*
- Iudex laicus, nihil potest facere contra ius canonicum, q. 98. n. 8.*
- Iudex qui prœuenit iurisdictionem, potest cognoscere an sua sit iurdictio; q. 81. n. 12.*
- Iudex laicus potest cognoscere de crimine periurij, etiam per viam punitiōnis, q. 82. n. 2.*
- Iudex laicus potest relaxare iuramentum, quod cōtinet iniquitatem, vel est contra bonos mores, q. 83. n. 6.*
- Iudex laicus potest compellere laicum, ad observationem iuramenti, ibi, numer. 7.*
- Iudex laicus potest cognoscere de nullitate absolutiōis censuræ, ibi, n. 8.*
- Iudex secularis potest declarare quem esse periurum, q. 83. n. 9.*
- Iudex Ecclesiasticus, non potest unum opus pium, in alterum conuertere, q. 84. n. 13.*
- Iudex secularis potest condigne castigare blasphemum, qui fuit punitus a iudice ecclesiastico, q. 85. n. 3.*
- Iudex Ecclesiasticus, licet prœueniat in causa blasphemæ, non potest inhiberi iudici seculari, ibi, n. 6.*
- Iudex Ecclesiasticus cognoscit de separatione matrimonij, quo ad thronum, q. 88. n. 7.*
- Iudex laicus est competens ad compellendos Ecclesiasticos, ad contribuendum pro reparatione Ecclesiæ, q. 99. nu. 12.*
- Iudex secularis, de quæstione facti rei Ecclesiasticæ, potest cognoscere, in lect. glo. 5. n. 133. q. 65. n. 38 y 39.*
- Iudex secularis tenetur impartiri auxilium iudici Ecclesiastico, in lect. glo. 5. n. 270.*

I N D E X.

- Iudex secularis est incapax iurisdictionis Ecclesiasticae, in prolog. n. 93.*
- Iudex laicus potest examinare testes super clericatu, in proem. c. 8. n. 38.*
- Iudex laicus debet citari, quando ecclesiasticus dicit, causam ad se pertinere, in proem. c. 8. n. 35.*
- Iudex Regius non potest se intromittere in articulis Violentiae in causa principali, in lect. glo. 1.*
- Iudex facit vim male procedendo in causa sibi commissa, in lectur. glo. 5. num. 8.*
- Iudex facit vim, non admittendo appellationem legitime interpositam, in lect. glo. 5. n. 12. & glo. 7. n. 5.*
- Iudex tenetur subditos defendere, in lect. glo. 5. n. 38.*
- Iudex Ecclesiasticus an cognoscat de damno, ex interesse contra laicos ob fidem violatam, q. 30.*
- Iudex qui cognoscit de iniustitia sententiae, potest etiam de nullitate, ibi. numer. 272.*
- Iudex non reputatur priuata persona, quando ponit manum in aliena iurisdictione, ibi. n. 324.*
- Iudices consilij Archiepiscopi Toletani, cognoscunt in gradu appellationis a sententia Vicarij, q. 48. n. 8.*
- Iudex, qui iniuste exequitur suam sententiam, non est iudex, sed persona priuata, ibi. n. 372.*
- Iudex qui exequitur sententiam appellatione remota, tenetur lege publica, de tri publica, ibi. n. 389.*
- Iudex Ecclesiasticus condemnari potest in expensis, ibi. glo. 16.*
- Iudex Ecclesiasticus non potest commutare ultimas voluntates, q. 2. n. 3.*
- Iudex Regius potest partem iniuste vexantem in expensis condemnare, in lect. glo. 16. n. 4.*
- Iudex Regius potest partem, qui contra iustitiam bullas obtinuit, in expensis condemnare, ibi. glo. 16. n. 5.*
- Iudex compulsorialis non potest recusari alij contra, q. 14. n. 41.*
- Iudex Regius non habet iurisdictionem in personas ecclesiasticas, ibi. glo. 16. num. 7.*
- Iudex Ecclesiasticus rebellis, inobedientis mandatis Regis, potest priuari temporalitatibus, ibi. glo. 16. n. 10.*
- Iudex a quo, qui admittit appellationem, non potest postea procedere in causa, q. 49. n. 4.*
- Iudex Ecclesiasticus, legitimam denegans appellationem, iniuriam facit: & tunc Regius iudex reparat iniuriam per viam recursus, in prologo, num. 131.*
- Iudex Ecclesiasticus agens ex opinione probabili, nullam infert Violentiam ibi. n. 138.*
- Iudex Ecclesiasticus, facit vim, non admittendo appellationem, ibi. num. 135.*
- Iudex Ecclesiasticus facit vim exequendo appellatione remota, in lect. glo. 6. n. 3.*
- Iudex secularis an sit competes, ad cognoscendum, de nullitate censurarum, ibi. n. 135.*
- Iudex secularis quando teneatur impartiri auxilium, q. 150.*
- Iudex secularis quando sit competens, ad declarandam excommunicationem nullam, in lect. glo. 5. n. 111.*
- Iudex secularis non habet cognitionem*

in

I N D E X.

- in rebus spiritualibus, in lectu. glo. 5. num. 113.*
- Iudex secularis, non habet potestatem excommunicandi, neque absolvendi, in lect. glo. 5. n. 98.*
- Iudex secularis incidenter potest cognoscere de nullitate excommunicationis, in lect. glo. 5. n. 126.*
- Iudex secularis potest incidenter cognoscere de rebus ecclesiasticis, ibi. num. 128.*
- Iudices Regij, neque principaliter, neque accessorie habent iurisdictionem in causis ecclesiasticis, in prolo. n. 47.*
- Iudices Ecclesiastici sunt qui subtrahunt iurisdictionem, exequendo sententiã appellatione repulsa, ibi. n. 68.*
- Iudices hypocrite, quãta iniungant mala, in discurs. n. 116.*
- Iudices supremi senatus, nullam habent iurisdictionem in causis ecclesiasticis: neque fabere illis potest consuetudo, aut præscriptio, in prolog. n. 208.*
- recusatus = Iudex recusatus quando procedat, q. 14.*
- Iudices antiquitus ad portas indicabãt, ut partes accederent sine difficultate, in lect. glo. 5. n. 58.*
- Iudices conservatores, non habent tribunal, neque causæ cognitionem, q. 11. num. 29.*
- Iudices possunt inobedientes coram ipsis punire, q. 74. n. 4.*
- Iudicatum non dicitur, quando aliquid superest, iudicandum, in lect. glo. 14. num. 7.*
- Iudicium iniustum, duobus claudicat, dolo, & fraude, in prolog. n. 114.*
- Iudicium possessorium habens ad mixtã causam proprietatis, q. 118.*
- Iudici procedenti de facto, potest resisti, in lect. n. 71.*
- Iudicis boni quatuor partes referuntur, in lect. glo. 14. n. 7.*
- Iudicium in quo aliquis condemnatur iniuste, simile est violentiæ latronum, ibi. glo. 5. n. 16.*
- Iudici iniuste de facto procedenti, potest resisti, ibi. glo. 8. n. 8.*
- Iudicium non debet incipere à secreto, q. 11. n. 15.*
- Iuramentum, auctoritate propria, nullus potest commutare, 2. p. q. 1. n. 9.*
- Iuramentum est servandũ, sine dispendio salutis æternæ, ibi. n. 9.*
- Iuramentum inducit formam, & forma non potest mutari, q. 9. n. 1.*
- Iuramentum venit accessorie ad contractum, ibi. n. 26.*
- Iuramentum sortitur naturam contractus super quo interponitur, quasi. 9. num. 24.*
- Iuramentum parrochi, non est necessarium pro validitate libri baptismi, q. 4. n. 83.*
- Iurisdicção iudicis originis, non fit offensa, propter delictum alibi commissũ, q. 63. n. 12.*
- Iurisdicção defecit, ubi appellatio, non admittitur, q. 66. n. 8.*
- Iurisdicção Ecclesiastica, non violatur, quando in concursu creditorum clericus convenitur coram seculari, q. 72. num. 6.*
- Iuris patronatus cognitio, dicitur mixta, ratione spiritualitatis, & temporalitatis, q. 94. n. 1.*
- Iurisdictiones in populo Dei à quo tempore habuerunt originem, in lectur. glo. 18. n. 112.*

I N D E X.

- Iurisdictio conseruatoris nō spirat, si du-
ret causā violentiæ, q. 11. n. 25.*
- Iurisdictiois quæstio inter ecclesiasticū
& secularē, est tractanda coram
iudice ecclesiastico, in proæm. cap. 8.
num. 34.*
- Iurisdictio Ecclesiastica, non impeditur
in cognitione per viam violentiæ,
sed ampliatur, & conseruatur, in
lect. n. 21.*
- Iurisdictio Ecclesiastica, non violatur,
sed ampliatur in his cognitionibus
per viam violentiæ, ibi. n. 310.*
- Iurisdictio à iurisdicendi dicitur, in lec-
t. glo. 7. n. 10.*
- Iurisdictiones licet sint distinctæ, una
sola est Ecclesia Catholica, ibi. nu-
mer. 533.*
- Iurisdictiones gubernantur à diuersis po-
testatibus, ibi. n. 535.*
- Iurisdictio politica, non fuit à Pontifice
Regibus data, ibi. n. 537.*
- Iurisdictiones, quo iure fuerūt inductæ,
ibi. n. 538.*
- Iurisdictio à Deo fuit data, ibi. n. 540.*
- Iurisdictio continuatur, non ob stante ap-
pellatione ab interlocutoria, q. 49.
num. 5.*
- Iurisdictio temporalis prior fuit spiri-
tualis, à principio mundi, in prologo,
num. 22.*
- Iurisdictio in duobus attenditur: in cog-
nitione causæ principalis, & articuli
per viam violentiæ, in prolog. n. 58.*
- Iurisdictio Ecclesiastica protenditur,
media cognitione per viam violentiæ,
quādo appellatio iuuetur admit-
ti, in prolog. n. 62. & 211.*
- Iurisdictionem impedire ecclesiasticā,
longè diuersum est à cognitione per
viam violentiæ, prolog. n. 175.*
- Iurisdictio Ecclesiastica, non violatur
in cognitione per viam violentiæ,
in prolog. n. 179.*
- Iurisdictio primaui reuertitur ad suū
proprium propter iniustitias, in proæ.
cap. 4. n. 16.*
- Iuris diuini est, fideles infidelibus prin-
cipibus subijci, in prolog. n. 69.*
- Iuris diuini est Reges iniurias repellere,
ibi. n. 109.*
- Ius percipiendi decimas, non mutatur
mutatione personæ, neque fructuum
q. 55 n. 44.*
- Ius retractus habet locū contra emphy-
theotam Ecclesiæ, q. 50. n. 12.*
- Ius patronatus in cathedralibus, non ha-
bent Reges, qui non habent iura im-
perij, in lect. glo. 18. & 8. nu. 4.*
- Ius patronatus Regale, non derogatur,
ibidem.*
- Ius canonicum non innouat dispositionē
iuris ciuilis, circa possessionem legis,
fin. C. de edicto diui Adriani, q. 12.
num. 7.*
- Ius naturale est, quod in lege, & in E-
uangelio continetur, in proæm. cap. 1.
num. 2.*
- Ius canonicum seruandum est, in mate-
ria iuramenti, q. 9. n. 14.*
- Iustitiæ diffinitio elegans, & eius effe-
ctus, in lect. glo. 17. n. 6. & 24.*
- Iustitiæ laudes & proprietates, ibi. glo.
17. n. 17.*
- Iustitia est virtus perfectæ, ibi.*
- Iustitiā faciens, acquirit bonum nomē,
ibidem.*
- Iustitiam facere, est initium bonæ vitæ,
in lect. glo. 17. n. 19.*
- Iustitia habet tres angulos, honeste vi-
uere*

I N D E X.

- uere, alterum non ledere, ius suum unicuique tribuere, ibi. n. 23.*
Iustitiæ elegans descriptio, glo. 17. ibid. num. 24.
Iusta est oppressorum defensio per sententias, rapinas, & violentias inflictas, prolog. n. 109.
Iustitia respicit medium rei, & sententia quæ est contra medium est iniusta, in lect. glo. 12. n. 12.
Ius canonicum, non habet tempus limitatum, post conclusum in causâ ad proferendas sententias, in lect. glo. 12. num. 7.
Ius semel causatû, non perditur, q. pen. num. 68.
Iustus neque debet nocere, neque permittere, ut alteri noceatur, in lect. glo. §. num. 42.
Iustitia regnantis est utilior, quam fertilitas temporis, in lect. glo. 17. n. 17.
- L.
- L** Abradores que tienen tierras a tributo perpetuo de las Iglesias, estan obligados a las contribuciones de los concejos, q. 50. n. 27.
 Labradores tienen obligacion a pagar diezmos delas tierras de las Iglesias, ibi. n. 28. y el dozauo juntamente al señor, n. 29.
 La equidad, y piedad, vencen al rigor, q. 5. n. 27.
Laicus potius, qui præsumitur, quam clericus, in proæ. c. 8. n. 37.
Laici non subduntur Pontifici, in causis merè profanis, bono spiritali cessante, in prolog. n. 75. Nec in hoc possunt consentire, glo. 6. n. 92.
- Laicus, non potest puniri coram iudice ecclesiastico pro sacrilegio verbali, id est, pro iniuria verbali facta clerico, q. 59. n. 18.*
Laicus, non est capax pensionis, q. 62. num. 6.
Laicus coniugatus, non potest sine auctoritate Pontificis obtinere pensionem, q. 62. n. 6.
Laici, puniuntur pœna mortis, & diminutionis bonorum, qui cognoscunt monialem, q. 9. n. 9.
Laicus effectus clericus quando conueniatur coram iudice Ecclesiastico de rebus antea gestis, q. 37.
Laici, non habet ius sepeliendi, ratione proprietatis, q. 94. n. 7.
 La inmunidad Ecclesiastica, se ha de guardar al traidor, en caso de duda, q. 5. n. 26.
 La jurisdiccion del juez Ecclesiastica, es para defensa de la persona retraida, y no para sus bienes, q. 5. n. 35.
 La jurisdiccion se debuelue a su principio, con la virtud, y potestad primera, *propter iniustitias, & violentias, *in lect. n. 582. & n. 23.
 Las chancillerias conocen de los expolios clericorum, & qualiter hoc practicetur, q. 65. nu. 11.
 Y quando la causâ que requiere conocimiento, se remite al ecclesiastico, ibi. n. 20.
Legatum pium alimentorum, quando coram iudice ecclesiastico peti possit, q. 21. per totam.
Legatorum piorum executio, pertinet priuatue ad iudicem ecclesiasticum, q. 84. n. 12.

Leges

I N D E X.

- Leges politicae, quae libertatem ecclesiasticam non profligant, & trumq; forum obligant, in prolo. n. 98.*
- Leges conditae contra libertatem ecclesiasticam, sunt nullae, in proæ. c. 12. num. 5.*
- Leges favorabiles clericis, non habent vim legis, ex defectu potestatis, in proæ. c. 4. n. 9.*
- Leges generales possunt obligare clericos, licet non sic de lege particulari, ibi, n. 13.*
- Leges Hispaniae confirmant immunitatem ecclesiasticam, in proæ. c. 5. n. 13.*
- Leges regni non possunt disponere contra sacros canones, ibi. c. 8. n. 18.*
- Leges regni, sunt conformes iuri canonico, in his cognitionibus per viam violentiae, in lect. n. 365.*
- Legis definitio traditur, & explicatur, in proæ. c. 2. n. 1.*
- Legis virtus, in quibus consistat, ibi. c. 2. num. 4.*
- Legem condere pertinet illi, qui successit in iuribus imperij, in proæ. c. 3. num. 8.*
- Legis virtus, multis modis potest intelligi, ibi. n. 4.*
- Legis finis multipliciter potest intelligi, ibi. nu. 6.*
- Legis virtus, est vetare, permittere, corrigere, in proæ. c. 7. n. 13.*
- Lex politica ligat ecclesiasticum, si iuri canonico, non est contraria, in prolog. num. 34.*
- Lex divina, non tollit legem humanam, in proæ. c. 1. n. 11.*
- Lex ordinatur ad bonum, & ordinem communem, ibi. c. 3. n. 5.*
- Lex civilis, non potest obligare eum, in quem nullam habet iurisdictionem, ibi. c. 4. n. 2.*
- Lex quae repugnat libertati ecclesiasticae, non est servanda, ibi. n. 3.*
- Lex directiva, & coactiva differunt, ibi. n. 5.*
- Lex non obligat, nisi personas contra quas loquitur, ibi. n. 7.*
- Lex laicalis est ipso iure nulla, circa personas ecclesiasticas, ibi. n. 8.*
- Lex quae respicit bonum commune clericorum, & laicorum, servanda est in vim rationis, in proæ. c. 4. n. 9.*
- Lex quae respicit damnum bonorum clericorum, servanda non est, ibi. n. 11.*
- Lex sine iurisdictione, non fertur, ibid. num. 12.*
- Lex Dei est, tributum solvere Regibus, in proæ. c. 7. n. 13.*
- Lex Portugalliae declarat legem regni, in his cognitionibus, in lect. glo. 1. & 3. & 6.*
- Lex civilis potest coadiuvare ius canonicum, ibi. glo. 6. n. 36.*
- Lex contra filium nihil praesumit, sed in eius favorem, q. 4. n. 22.*
- Leuca, quomodo intelligatur, quæst. 20. num. 38.*
- Lex à Diuo Pio, §. si super rebus, ff. de re iudicata, declaratur, ibi. n. 39.*
- Liber baptismi, non inducit filiationis probationem, q. 4. n. 80.*
- Liber baptismi probat baptismum, & aetatem, ibi. n. 81.*
- Libri publici depositariorum faciunt plenam fidem, ibi. n. 86.*
- Libri publici praesumuntur veri, & ad eos est recurrendum, tamquam ad fontem veritatis, ibid. n. 87.*
- Licentiatus I. Delgado y Agüero, Vicarius*

I N D E X.

- rius generatis huius Archiepiscopa-
tus, laudatur, 2. par. 7. 4. n. 55. in fin.
et) q. 60. n. 3.
- Licentiatus Gregorius Lopez Made-
ra, Regius consiliarius, et) Prætor
huius civitatis Toleti, laudatur, in
lect. glo. 18. n. 23.
- Licentiatus Egidius Ramirez de Are-
llano, Regius senator, et) magister au-
thoris, laudatur, glo. fin. n. 165.
- Licentiatus Ioannes de Samaniego, Au-
ditor in regali chancilleria Princi-
na, laudatur, q. 16. n. 49.
- Licentiatus Gilimon de la Mota, Re-
gius fiscalis, laudatur, glo. 6. n. 62.
- Licentiatus Dieclacus de la Canal y
Arellano, Regius fiscalis in consilio
supremo, laudatur, in glo. 8. n. 13.
- Limitata causa, limitatum producit ef-
fectum, q. 16. n. 13.
- Limitatio nova, in hac cognitione per
viam violentiæ, in lect. glo. 6. n. 90.
et) glo. 15. n. 18.
- Liquidatio, facit rem non liquidam e-
xecutiivam, q. 39. n. 1.
- Lite mota, vel re hypothecata, debitor
potest bona sua alienare, non ob hanc
causam datur vitium litigiosi, q.
16. n. 27.
- Lites minuuntur in his cognitionibus per
viam violentiæ, in lect. glo. 7. n. 7.
- Litigiosa res transit cum vitio contra
tertium, siue sciuerit, siue ignore-
rit vitium rei, q. 16. n. 4.
- Litigiosa res, super cuius dominio agi-
tur, non potest alienari, sine vitio, et)
in ea, lite finita, potest fieri executio
non facta executione, ibi. n. 28.
- Litigiosa res alienata in clericum, non im-
pedit executionem contra eam, q. 16
n. 36.
- Litigiosa res, non dicitur amplius, quan-
do mandato iudicis venditur, ibid.
num. 38.
- Litis expensæ sunt præstandæ filio, qui
est in possessione filiationis, vel mu-
lieris, quæ est in possessione matrimo-
nij, q. 4. n. 89.
- Litigatores possunt inter se convenire,
ut non admittatur appellatio, q. 2.
num. 4.
- Loci religiosa, non sunt in alterius do-
minio, q. 94. n. 8.
- Los jueces supremos, lo mismo es
dezir a los eclesiasticos que ha-
gan justicia, que representarles
lo que es justicia, en los nego-
ciosque van por via de fuerza,
in lect. glo. 17. nu. 30.
- M.
- Magis dignum trahit ad se minus
dignum, q. 69. n. 6.
- Mandatū secretationis fructuum, da-
tum contra monasterium, est violenti-
æ, q. 4. n. 11.
- Mandatarius, et) mandans, quilibet o-
bligatur de per se, et) conveniuntur
coram suis iudicibus, q. 69. n. 11.
- Maestrescuala, y su jurisdiccion, q.
157.
- Mater semper est certa pater incertus,
q. 4. n. 10. et) 64.
- Marta opinio reprobatur, q. 72. n. 5.
- Maria opinio reprobatur, q. 80. n. 12.
- Maritus solus potest accusare uxorem
de adulterio, q. 88. n. 12.
- Marchio de Villena obit ann. 1615.
5. dies Maij, in q. 71. n. 28.
- Matrimonium ex coniecturis, dissolui
non potest, q. 4. n. 11.
- Mari

I N D E X.

- Matrimonium clandestinum à quo iudice puniatur, q. 14. per totum.*
- Matrimonialis causa licet incidenter tractetur, pertinet ad iudicem, q. 4. num. 6.*
- Matris assertio cum fama probat filiationem, ibi. n. 17.*
- Matrimonium non vitiat error qualitatis, ibi. n. 47.*
- Matris asseueratio, non nocet filio, qui est in possessione matrimonij, & filiationis, ibi. n. 50.*
- Matrimonij causa quando incidenter tractetur coram laico, q. 31.*
- Matris viscera commota sunt quando est certa de filiatione, q. 4. n. 70.*
- Matris negatio quando transit in tractum longeuum, est attendenda, ibid. num. 77.*
- Melior est obedientia, quam victima, q. 61. n. 8.*
- Mentio facta de filiis, non restringitur ad legitimos, q. 4. n. 48.*
- Milites Calatranae, & Alcantara, & aliorum ordinum, q. 149.*
- Mitius punitur qui vititur intrumento falso, quam qui fabricauit, q. 92. num. 7.*
- Mixtus executor, quando recusari possit, q. 14. n. 40.*
- Moyse collata est iurisdictio spiritualis & temporalis, post diluuium, in prologo, n. 92.*
- Moyse Aegyptium occidit, propter iniuriam Iudaeo illatam, in prologo, numer. 101.*
- Monachi regulares sunt exempti à iurisditione ordinaria, q. 71. n. 1.*
- Monachus nouitius gaudet fori priuilegio, q. 104.*
- Morla opinio improbat in his cognitionibus per viam violentiae, in prologo, num. 173.*
- Mora purgatio, non admittitur quando poena fuit in causa, in lect. glo. 6. num. 153.*
- Mulier quae coit cum sacerdote efficitur de foro Ecclesiae, propter illicitum coitum, q. 89. n. 6.*
- Mulier, quae plures cognouit una nocte, potest scire à quo fuit pregnans, secundum medicos, q. 4. n. 19.*
- Multum interest an filius agat, vel excipiat, q. 4. n. 68.*
- Mundus duabus potestatibus, ecclesiastica, & seculari regitur, in proem. c. 2. n. 8.*
- Mutatione personae, non mutatur qualitas rei, & bonorum, q. 50. n. 9.*

N.

- N**atura humana non potest stare sine medijs necessarijs ad sui conseruationem, q. fin. n. 8.
- Nemo est à sua possessione excludendus, sine citatione, q. 16. n. 14.*
- Nouitius monachus, est conueniendus coram iudice ecclesiastico, q. 104.*
- No es contra derecho, mandar el Consejo real, y las chancillerias, alçar las censuras, in lectu. glo. 6. n. 129.*
- Non potest durior fieri creditoris actio, propter alienationem rei litigiosae, q. 16. n. 15.*
- Noua distinctio Martae circa indices conseruatores reprobatur, q. 11. n. 51.*
- Noualia qualiter considerentur, q. 18. num. 4.*

Nulli

I N D E X.

Nullitatis causa potest coram iudice à quo, & quorum iudice ad quem, trahari, in lect. gl. 6. n. 88. & in q. 126.

O.

Occasio delinquendi est vitanda, q. 11. n. 12.

Officium conseruatorum est, defendere religiosos à manifestis iniurijs, q. 11. num. 28.

Officium datum ad beneplacitum concedentis, dicitur perpetuum, q. 62. num. 47.

Omnes clerici gaudent priuilegio clericali, tam in sacris, quàm in minoribus, in prefac. c. 8. n. 1.

Omnes qualitates Concilij debent concurrere, ut clericus coniugatus gaudeat fori priuilegio, q. 97. n. 11.

Omnes Christianorum prouincia, cognoscunt de articulis per viam violentie, in prolo. n. 182.

Omnis qui non est prohibitus, gaudet priuilegio immunitatis Ecclesie, q. 5. num. 1.

Opinio Suarez, Sot. Iesu, sine resolutione, q. 62. nu. 22.

Opinio Suarez declaratur, circa exemptionem clericorum, in proem. cap. 5. num. 4.

Opinio Suarez reprobatur, & proprio ore conuincitur, in proem. c. 6. n. 16. & glo. 6. n. 60.

Opinio Martæ reprobatur, q. 11. n. 51.

Opinio authoris contra omnes refertur, q. 62. n. 31.

Opinio tenentium, Reges Hispanie esse subditos Imperatori, reprobatur, in lect. glo. 18. n. 32.

Opinio Nicolai Garcia, reprobatur, q. 62. n. 51. & q. 48. n. 20.

Opinio Bobadilla, notatur, q. 65. n. 10.

Opinio Martæ reprobatur, q. 72. n. 5.

Opinio Martæ reprobatur, q. 80. n. 12.

Opinio Morlæ reprobatur, q. 99. n. 11. & 19.

Opinio Imolæ reprobatur, q. 16. n. 52.

Opinionum concordia refertur, q. 16. n. 22.

Ordinario iudici, & non executori, debetur decima executionis, contra Parladorium, q. 16. n. 54.

Ordinarius, quando possit recusari, q. 11. num. 33.

Ordinari nemo potest ad titulum capellanie ad nutum, q. 62. n. 54.

Ordinarius, etiam ex causa necessaria, non potest alterare qualitates foundationis, in 2. p. q. 3. n. 19.

Ordinarius potest autoritate propria iubere, ut capellanus non resideat, quando deficit congrua sustentatio, in q. 3. n. 22.

Ordinarius habet ius visitandi, & corrigendi exemptos, q. 71. n. 12.

Ordinationes laicorum, quæ respiciunt bonum publicum, comprehendunt tam laicos, quàm clericos, q. 11. n. 44.

Ordinarius dicitur, Episcopi Vicarius, q. 71. n. 14.

Ordo necessarius requiritur ad exercendam iurisdictionem, q. 11. n. 35.

P.

Pars potest remittere iuramentum, q. 97. n. 51.

Paupertas quando excusset ad appellandum, & prosequendum, q. 111.

Patronus non potest remouere capellanium,

I N D E X

- num, cum animo se vendicandi, licet capellania sit amobiuilis, quaest. 62. nu. 50.
- Patronus si fuerit deiectus à sua possessione, potest adire iudicem laicum, q. 93. n. 12.
- Paulus Apostolus se ciuem Romanum iactauit, & appellauit ad Casarē, in prolo. n. 29.
- Pax publica turbaretur, ac corrueret, si utraque iurisdictio non discrimineretur, in prolo. n. 15.
- Pax non potest esse sine gubernatore, in proem. c. 7. n. 8.
- Pensio dicitur beneficium ecclesiasticū, & venit nomine beneficij, secundū plures, q. 62. n. 1.
- Pensio deducitur ex fructibus beneficij, q. 62. n. 2.
- Pensionarius debet habere quatuordecim annos, ad obtinendam pensionē, q. 62. n. 3.
- Pensionem potest obtinere laicus, cum dispensatione Pontificis, q. 62. n. 5.
- Pensionarius tenetur recitare officium Beate Mariae, ibi. n. 7.
- Pensio datur ob officium, & datur titulo ecclesiastico, q. 62. n. 8.
- Pensionarius gaudet priuilegio fori, secundum plures, ibi. n. 9.
- Pensio requirit clericatum, ibi. n. 11.
- Pensionarius tenetur portare habitum, & tonsuram, alias, non gaudet fori priuilegio, ibi. n. 12. Et nu. 13. refertur contraria opinio.
- Pensio venit appellatione beneficij ecclesiastici, ibi. n. 16.
- Pensionarius, non tenetur ad residentiā, ibi. n. 17.
- Pensio sola, nō sufficit, ut quis gaudeat fori priuilegio, nisi habeat habitum, & tonsuram, ibi. n. 21.
- Pensio quae datur in titulum, dicitur beneficium, ibi. n. 24.
- Pensio ad tempus, non dicitur beneficium, ibi. n. 25.
- Pensio literis non expenditis an exigi possit. 2. p. q. 41.
- Pensionarius potest disponere de fructibus reseruatis loco pensionis, quaest. 62. num. 27.
- Pensio non potest constitui à patre filio illegitimo, q. 62. n. 74.
- Pensio imponitur super fructibus beneficij, q. 62. n. 75.
- Pensionarius tenetur pro rata pensionis soluere subsidium, & excusatum, licet Bulla pensionis dicant contrarium, q. 62. n. 76. & 77.
- Pensio constituta cum clausula ut sit libera à solutione pensionis, solum operatur donec labatur quinquennium, supra, n. 77. Et valor beneficij quomodo consideretur in solutione pensionis, ibid. nu. 79.
- Pensio est soluenda, appellatione remota, q. 27. n. 14.
- Pensionarius semper soluit pro rata, subsidium, q. 62. n. fin.
- Pensio redimi non potest propria auctoritate: contra Gigantem, q. 62. n. 10.
- *Persona poderosa, quae dicatur, q. 93. n. 33.
- Periurius coram quo conveniatur, q. 67.
- Petro est data ecclesiastica iurisdictio, & eius successores, in prolo. n. 4.
- Pæna delicti prodest in alia vita, q. 97. n. 4.
- Pæna contra cognoscentes monialem, q. 90. n. 6.

Pæna

I N D E X.

- Pœna incestus refertur, q. 89. n. 1.*
- Pontifex utramque habet iurisdictionem ecclesiasticam, & temporalem, in prolog. n. 8.*
- Pontifex etiam habet iurisdictionem temporalem absolutam, in sua ditio-
ne, in prolo. n. 9.*
- Pontifex est Dei Vicarius in spirituali-
bus, in prolog. n. 17.*
- Pontifex est caput reipublice Christia-
næ, sicut Rex, reipublice temporalis,
ibi. n. 25.*
- Pontifex non potest ius diuinum abro-
gare, in proæm. c. 6. n. 18.*
- Pontifex potest violentiam laico illa-
tam tollere, si Dei offensam inuol-
uat, in prolog. n. 78.*
- Pontifex habet iurisdictionem in tem-
poralibus, quatenus spiritualia respi-
ciunt, in prolog. n. 79.*
- Pontifex fons est iustitiæ, & sic læsionẽ
fieri non patitur, ibi. n. 152.*
- Pontifex non recognoscit superiorem in
spiritualibus, in proæm. n. 4.*
- Pontifex non debet se intromittere in re-
bus temporalibus; circa taxam rerũ
reipublice temporalis, ibi. n. 7.*
- Pontifex potuit eximere clericos à iuris-
dictione Regis, illis contradicentibus,
in proæm. c. 6. n. 6.*
- Pontifex non potest omnibus clericis tol-
lere Ecclesiæ immunitatem, ibidem,
num. 11.*
- Pontifex non est dominus absolutus bo-
norum suæ sedis, sed prudens dispen-
sator, in proæm. c. 6. n. 12.*
- Pontifex est dispensator bonorum Ec-
clesiæ, ibi. n. 13.*
- Pontifex contra libertatem ecclesiasti-
ficam non potest Regibus priuilegia
concedere, in proæm. cap. 6. n. 17.*
- Pontifex est supremus pastor omnium
fidelium, in proæm. c. 7. n. 26.*
- Pontifex potest concedere priuilegium
iudici laico, procedendi contra aliquos
clericos, q. 102. n. 4.*
- Pontifex potest concedere priuilegium
iudici laico, procedendi contra cleri-
cos, in certis causis, q. 102. n. 4.*
- Pontificis iurisdictioni soli adsimilatur,
& ratio traditur, in prologo, à n. 7.*
- Posseßio obtenta post inhibitionem, non
impeditur post eam, quia est actus
cosecutiuus, q. 91. n. 5.*
- Posseßionem continuans, non dicitur ac-
tentare post inhibitionem, ibidem,
num. 6.*
- Posseßionobilitatis conseruatur sine ali-
quo actu, q. pen. u. 71.*
- Posseßio ultima, & ultimus actus at-
tenditur, q. 93. n. 21. & 22.*
- Posseßio continuatur in anexis, q. 18. n.
11. & 15. & q. pen. n. 57.*
- Posseßio præsentadi acquiritur ex Uni-
co actu, q. 93. n. 23.*
- Posseßio quando conseruetur; si aliquis
fuit impeditus, q. pen. n. 60.*
- Posseßio clericatus attenditur, tempore
debiti, vel capturæ, in proæm. cap. 8.
num. 30.*
- Posseßor clericus, rei hypothecata, cum
pacto de non alienando, non potest
forti præscriptionem allegare ad im-
pediendam executionem, q. 16. n. 34.*
- Potestatibus sublimioribus omnis ani-
ma subdita, in proæm. c. 7. n. 4.*
- Potestas ecclesiastica, & sæcularis, sunt
distinctæ, in proæm. c. 2. n. 6.*
- Potestas non est nisi à Deo, in proæm.
cap. 7. n. 17.*

I N D E X.

- Potestas ecclesiastica, in salutem respicit animarum, in prolo. n. 2.*
- Potestas spiritualis pietate, & misericordia scatet, in prolo. n. 14.*
- Præceptum de exhibendo, q. 117.*
- Prædo etiam est manutenendus in sua possessione, q. 16. n. 20.*
- Præfectus iustitiæ Aragoniæ. 37. iuris prudentes delegit, qui omnes assensere de iure diuino in esse Regibus violentias tollere sine timore censura Bullæ, in prolo. n. 184.*
- Prælati in sepulchro particulari potest aliquem supellire, q. 39. n. 9.*
- Præuentioni locus est in crimine incestus, q. 90. n. 4.*
- Primates habent ius appellationis, & cognoscunt de sententia illorum Vicariorum, q. 48. n. 9.*
- Princeps debet subditos suos defendere, in proæm. c. 1. n. 10.*
- Princeps pro communi utilitate creatus est, in lect. glo. 31. & in proæ. c. 9.*
- Princeps politicus necessarius fuit ad rempublicam gubernandam, in proæ. c. 7. n. 9.*
- Princeps, sine causa non potest quem feudo priuare, q. 62. n. 45.*
- Præuilegium immunitatis fuit prius à Constantino Imperatore ecclesiasticis concessum, in proæm. c. 5. n. 11.*
- Præuilegia pluribus modis tolluntur, & reuocantur, in proæm. c. 6. n. 2.*
- Præuilegium non perditur per non usum quando non venit casus, quæst. penul. n. 67.*
- Præuilegium immunitatis, est perpetuum, & irreuocabile, in proæ. c. 6. n. 3.*
- Præuilegium exemptionis clericorum, non potest tolli per Pontificem, in proæ. c. 6.*
- Præuilegium ecclesiasticum conceditur omni collegio clericorum, in proæm. c. 8. n. 6.*
- Probari debet quod est fundamentum intentionis, q. 93. n. 38.*
- Processus originalis remittitur per viam violentiæ, in lect. glo. 1.*
- Prosperus Farinatus laudatur, in lec. glo. 6. n. 24.*
- Prohibita alienari bona cum pacto, quod alienatio sit nulla, si alienetur de facto, non mutatur dominium, q. 16. n. 32.*
- Punitio delicti assassinatus, non pertinet ad iudicem laicum contra clericum, ante realem degradationem, q. 102. n. 6.*
- Q.
- Q***uale cognomen mereantur iniqui iudices, & quibus assimilentur, in prolo. n. 111.*
- Qualitas, quod sacerdos præsentetur, est utilis Ecclesiæ, q. 3. n. 6.*
- Qualitas adiuncta verbo, intelligitur secundum tempus verbi, q. 3. n. 15.*
- Qualitas quæ tribuit iurisdictionem, examinanda est, q. 63. n. 6.*
- Qualitates foundationis, per modum cause finalis censeantur appositæ, quæst. 3. num. 4.*
- Qualitates foundationis sunt seruandæ, sine dispensatione, q. 3. n. 11.*
- Qualitatis error, non vitiat matrimonium, q. 4. n. 47.*
- Quando Regia tribunaia enuntiant causam non esse in statu, sentiunt, quod vis nulla sit, in prolo. n. 135.*
- Quando cessat vis, remittitur processus ecclesiasticus ad iudicem, in lectur. glo. 1. & 3.*

Quan

I N D E X.

Quando causa contributionis est publica, tenetur emphyteota Ecclesie solvere tributum, q. 50. n. 14.

Quarta pars fructuum est prestanda pro alimentis, q. 38. n. 13.

Quatuor sunt consideranda in prestatione alimentorum, q. 38. n. 12.

Quasi possessio filiationis, sufficit contra matrem, q. 4. n. 58.

Quae de facto fiunt, de facto reuocari debent, q. 16. n. 18.

Quae sunt quae suavia privilegio, sunt quae suavia praescriptione immemoriali, in lect. glo. 4. n. 2.

Quindenium quando debeatur Pontifici, q. penul. n. 43.

Qui vim patitur, potest remedium exposcere, à quocumque sibi amitori, et iam à cane, in prolo. n. 146.

Quod quisque iuris in alterum statuit, eo iure ipse utatur, q. 54. n. 9.

Quo pacto, iniuria, et violentia irrogatur, in prolo. n. 103.

R.

Racioneros de la santa Iglesia de Toledo, lleuan las medias annatas de los beneficios, y las rentas de las Iglesias despobladas,

Raras causas fuerā a Roma en grado de apelacion, si faltara el remedio de la fuerça, in lect. glo. 6. num. 41.

Ratio est reddenda bonorum piorum coram Ecclesiastico, q. 21. n. fin.

Ratio fundamentalis, in cognitione per viam violentiae, in prolo. n. 36.

Reuocatoria quando sit intentanda, pro recuperandis rebus, q. 16. n. 25.

Reconuentio non habet locum in via executiua, q. 54. n. 1.

Reconuentio non habet locum in criminalibus, ibi. n. 4.

Reconuentio debet esse eiusdem naturae, ibi. n. 7.

Reconuentio admittitur contra clericum, in foro seculari, ibi. n. 7.

Reconuentio clerici debet esse eiusdem naturae, ut admittatur in foro seculari, q. 54. n. 10.

Reconuentio non habet locum coram iudice ecclesiastico, q. 68.

Reconuentio contra clericum, non admittitur coram iudice seculari, q. 68. n. 3.

Reconuentio non admittitur in Hispania, contra clericum coram iudice seculari, q. 68. n. 6.

Reconuentio est actionis exclusio, q. 16. num. 7.

Reconuentio non admittitur contra lite contestatam, q. 68. n. 8.

Reconuentio non admittitur, in causis spiritualibus, q. 68. n. 9.

Reconuentio admittitur in rebus profanis, ibi. n. 10.

Reconuentio admittitur, in causa criminali, ibi. n. 12.

Reconuentio non admittitur in via executiua, ibi. n. 13. et in quaest. 54. numer. 1.

Reconuentio quae non admittitur in foro seculari contra laicum, non est admittenda contra clericum, q. 68. num. 14.

Rector parrochialis nominatus ad nutum patroni, non potest remoueri, q. 62. n. 48.

Rector Ecclesiae, si soluat integram pensionem, potest compensare pro rata et ret;

I N D E X.

- nere, quando soluit subsidium inter-
gre, q. 62. n. 75.
- Recurso pendete, nihil noui fiat, quaest.*
14. n. 42.
- Recurso ad tribunalia Regia, est per-*
missus ecclesiasticis, & secularibus,
in lect. glo. 7. n. 1.
- Recurso ad Regia tribunalia, non est*
per viam iurisdictionis, in lect. glo. 7
num. 4.
- Refusio iudicis ecclesiastici, suspendit*
eius iurisdictionem, q. 14.
- Refertur casus de facto, & quid fuit*
iudicatum, q. 16 n. 41.
- Redite quae sunt Caesaris, Caesaris, & quae*
sunt Dei, Deo, in lect. glo. 17. n. 11.
- Recipiens interesse, pecunia deposita, non*
gaudet privilegio depositi, quaest. 1.
num. 42.
- Regresus non valet literis, non expedi-*
tis, q. 41. n. 20.
- Reges Hispaniae, descendunt à Rege*
Recaredo, fratre S. Hermenegildi,
in lect. glo. 18. n. 21.
- Reges Hispaniae non recognoscunt supe-*
riorem in temporalibus, & sic possunt
cognoscere per viam violentiae, in
lect. glo. 18. n. 25.
- Reges, & Principes, qui habent iura Im-*
perij, possunt cognoscere per viam
violentiae, in lect. glo. 18. n. 30.
- Reges Franciae, an sint subditi Imperio,*
ibi. n. 131.
- Reges Hispaniae non suberant imperio,*
à principio, in lect. glo. 18. n. 37.
- Reges Hispaniae sunt Imperatores in*
suo regno, & habent privilegia Im-
peratoris, in lect. glo. 18. n. 42.
- Reges plurimi Hispaniae, vocati sunt*
Imperatores, in lect. glo. 18. n. 46.
- Reges vocantur ministri Dei, in proae.*
c. 7. n. 21.
- Reges possunt ob delictum aliquem vi-*
ta priuare, ibi. n. 22.
- Regis supremi consilii, possunt reuoca-*
re sententiam cancellariaeque lata-
uit in articulo violentiae, q. 74. n. 30.
- Reges Christiani habent à Deo potesta-*
tem civilem, ibi. n. 24.
- Regis senatores, non faciunt vim exeque-*
do suas sententias, q. 24. n. 30.
- Reges Castella, de iure, & consuetudine*
cognoscunt per viam violentiae, in
lect. glo. 1.
- Reges de iure diuino tollunt vim oppres-*
sis factam, in lect. glo. 1.
- Reges tenentur subditos defendere, siue*
iniuria consistat in facto, siue in iure
in lect. glo. 5. n. 27.
- Reges sunt patres reipublicae tempora-*
lis, in lect. glo. 5. n. 32.
- Reges antiquitus tyranni vocabantur,*
in lect. glo. 5. n. 6.
- Reges Hispaniae, sunt protectores, & co-*
seruatores Concilij Tridectini, in lec.
glo. 6. n. 62.
- Reges regnant per Deum, ibi. gl. 17. n. 7.*
- Reges ex praecepto diuino tenentur face-*
re iustitiam, ibi. glo. 17. n. 18.
- Reges Hispaniae, non recognoscunt supe-*
riorem in temporalibus, in lect. glo. 18.
num. 2.
- Reges Hispaniae habent in suo regno*
prerogatiuas Imperatoris, ibi. glo. 18.
num. 3.
- Reges, & Principes temporales, habent*
temporalem iurisdictionem, ad regi-
men suae reipublicae, in prolo. n. 13.
- Reges, potestatem à Deo accipiunt, in*
prolo. nu. 20.

Rege

INDEX.

- Reges tenentur subditos etiam ecclesiasticos defendere, ibi. n. 53.*
- Reges sunt patroni, & tutores causarum reipublicae, in proem. n. 56.*
- Reges equiparantur aquila, & quare, in prolo. n. 57.*
- Reges Dei vicem sortiuntur in terris ad subditorum protectionem, in prologo, n. 104.*
- Reges Castellae ab antiquo, habent cognitionem per viam violentiae, in causis ecclesiasticis, in prologo, numer. 107.*
- Reges Hispaniae, non procedunt in articulis violentiae per privilegium Pontificis, sed iure proprio, in prologo, numer. 180.*
- Reges Hispaniarum, ceteris preferuntur, & traditur ratio, in prologo, numer. 186. & 200.*
- Reges Hispaniae, non recognoscunt superiorem in temporalibus, in proem. cap. 3. n. 3. & glo. 18. n. 28.*
- Reges Hispaniae sunt Imperatores in suo regno, ibi. n. 9.*
- Reges possunt adesse Concilio Ecumenico, & armis defendere subditos, & rebelles, in proem. c. 8. n. 69.*
- Reges temporales sunt verè Reges, in proem. c. 7. n. 3.*
- Reges Hispaniae habent iura Imperatoris in suis regnis, in lect. glo. 18. n. 61.*
- Reges Hispaniae habent plura regna, & provincias, suo regno Castellae unitas, in lect. glo. 18. n. 54.*
- Reges Hispaniae sunt liberi ab Imperio, in lect. glo. 18. n. 28.*
- Reges Castellae, de iure, & consuetudine, cognoscunt in causis ecclesiasticis, per viam violentiae, in lect. gl. 1. & 3.*
- Reges Hispaniae descendunt à nobilissimis Regibus Gothis, in lectur. glo. 18. num. 7.*
- Regia tribunalia procedunt via extraordinaria cognitionis, in articulis violentiae, in prolo. n. 45.*
- Regij iudices, non cognoscunt demeritis causae principalis in his cognitionibus, in prolo. n. 46.*
- Regij iudices non habent iurisdictionem, in causa ecclesiastica, in prolo. num. 47.*
- Regi deponenti de proprio factò est credendum, in lect. glo. 3. n. 5.*
- Regibus à Deo potestas tradita est, in lect. glo. 5. n. 26.*
- Regis officium refertur, & in quibus bonum regimen reipublicae consistat, in lect. glo. 5. n. 54.*
- Regij Senatores, quid debeant considerare, in his cognitionibus per viam violentiae, in lect. glo. 15. n. 13.*
- Regius Senatus, potest detinere Apostolica diplomata, & traditur ratio, in prolo. n. 88. & glo. 6. n. 62.*
- Regna, & provincia, in quibus est consuetudo cognoscendi per viam violentiae, in lect. glo. 4. n. 8.*
- Regnum Dei, sine fine est, quia in aeternum durabile, in prolo. n. 12.*
- Regnum Portugalliae cognoscit per viam violentiae, in prolo. n. 182.*
- Regnum Aragoniae, & Nauarra, & referuntur alia regna, ubi viget consuetudo cognoscendi per viam violentiae, in prolo. à n. 187. cum seqq.*
- Regnum est de iure naturali, civili, & gentium, in lect. glo. 18. n. 72.*
- Regna plurima, cognoscunt de possessorio rei ecclesiasticae, q. 65. n. 3.*

I N D E X.

- Regna sunt latrocinia, sublata iustitia,*
in lect. glo. 17. n. 16.
- Regnum Castellæ continuatū ab Atba-*
narico, usque ad Regem nostrum
Philippum, 3. in lect. glo. 18. n. 21.
- Regnum Portugalliæ fuit membrū reg-*
ni Castellæ, in lect. glo. 18. n. 38.
- Regnum transfertur de gente in gentē,*
propter iniustitias, & iniurias, in le-
ctur. glo. 1. n. 2.
- Regum officium est proprium, violenti-*
tias tollere, in prolo. n. 48.
- Regum tribunalia, non prohibent cau-*
sas deferri ad iudicem Ecclesiasti-
cum in gradu appellationis, in prolo
go, nu. 64.
- Regum est violentias abigere, in prolo.*
num. 108.
- Regulares exempti in pluribus casibus*
subiiciuntur ordinario, q. 71. n. 74.
- Regula est pro appellante, in lect. glo. 9.*
num. 2.
- Rey, es el alma y coraçon del hō*
bre, in lect. glo. 18. n. 34.
- Rey Pelayo era Godo, y del def-*
cienden los Reyes de España,
in lect. glo. 18. n. 8.
- Rey don Pelayo, hijo del Duque*
don Fauila, ibi. n. 9.
- Rey don Pelayo, primohermano*
del Rey don Rodrigo, que per
dio a España, ibi. n. 10.
- Rey Pelayo, fue a las montañas*
huyendo de la furia del Rey
Vvitiza, ibi. n. 11.
- Rey Pelayo, fue legitimo, y los q*
del deciendē, in lect. glo. 18. n. 12.
- Reyes Godos, hasta el Rey don*
Phelipe tercero, nuestro señor,
ibi. n. 14.
- Rey Pelayo, sucedio al Rey don*
Rodrigo, año 716.
- Rey don Pelayo dicen algunos q*
fue hijo del Duque de Canta-
bria, & quid sit verum, in lectur.
glo. 18. n. 22.
- Rey don Alonso el, 7. mudò el re*
zo Arabigo, y mandò que se re
zasse el Latino: y por esta cau-
sa el Papa Urbano le dio priui-
legio de Emperador, in lectur.
num. 23.
- Rey Alfonsus de Aragon, fuit Im-*
perator vocatus, in lectu. glo. 18.
num. 44.
- Rey don Alonso el, 7. fue corona-*
do por Emperador, por el Pa-
pa Innocencio, in lect. n. 46.
- Reyes regian al principio del mū*
do lo espiritual, y temporal, in
lect. glo. 1. n. 5.
- Rei litigiosa alienatio, facta ex causa*
necessaria, ad satisfaciendum credi-
toribus, valida est, & non reuoca-
tur per creditores anteriores, q. 16.
num. 37.
- Rei inducata exceptio, quando obstat,*
& qua requirantur, q. 16.
- Reipublica interest, quod sententia exe-*
cutioni mandentur, in lectur. glo. 15.
num. 9.
- Religiosi non tenentur soluere decimas,*
q. 11. n. 4.
- Religiosi superiores, quādo faciant vim*
exequēdo appellatione remota, q. 95
- Religiosi sunt exempti à iurisdictione*
ordinaria, q. 11. n. 30. Et quando pos-
sint conueniri coram ordinario, q. 22.
- Remedium adipiscende possessionis est*
summarissimum, q. 12. n. 35.

Reme

I N D E X.

- Remedium per viam violentiæ, non procedit ex tollerantia Pontificis, in lect. glo. 6. n. 42.*
- Remissio processus in rebus temporalibus, fit ad ipsum iudicem ecclesiasticum, ubi nulla est vis in executione, in lect. glo. 12. n. fin.*
- Repertus in habitu clericali præsumitur clericus, sicut repertus in habitu laicali laicus, in proæm. c. 8. n. 39.*
- Reponenda sunt omnia executioni tradita post legitimam appellationem, in lect. glo. 13. n. 2.*
- Requiritur causa cognitio, ubi persona mutatur, q. 16. n. 81.*
- Resignatio beneficii quando fiat appellatione remota, q. 149.*
- Res inter alios acta, alijs non prodest, neque nocet, q. 16. n. 3.*
- Respublica ventorum, est exempta ab Imperio, in lect. glo. 18. n. 41.*
- Res iudicata, et iuramentum equiparantur, q. 1. n. 19.*
- Restitutio in integrum, quando impediatur executionem, q. 124.*
- Resisti potest iudici procedenti de facto, in lect. n. 190.*
- Respublica Christiana duas comprehendit potestates, in prolog. ad Regem, num. 1.*
- Respublica Christiana, una est, etsi duplici iurisdictione contineatur, in prologo, n. 24.*
- Res de facili reddit ad sua principia, in prolo. n. 121. et 134.*
- Respublica, est ad instar corporis humani, in proæm. c. 7. n. 15.*
- Reus, qui non fuit sufficienter punitus, coram iudice ecclesiastico, potest condigne puniri coram seculari, q. 69. n. 12.*
- Rex est caput sue Reipublicæ temporalis, in prolo. n. 40.*
- Reges habent in clericos, æconomicam, et politicam iurisdictionem, sed non iudicalem, in lect. glo. 6. n. 68.*
- Rex Catholicus, et Imperator in suis ditionibus, non recognoscunt superiorem in temporalibus, in prolo. n. 44.*
- Rex est iudex conservator suorum subditorum, ad tollendas violentias, glo. 1.*
- Rex est Dominus absolutus in temporalibus, in prolo. n. 71.*
- Rex, et Consiliarii illius, possunt ecclesiasticos condemnare in temporalibus, in prolo. n. 73.*
- Rex tenetur, violenter oppressos subleuare, in prolo. n. 77. et 100.*
- Rex solus habet facultatem faciendi leges in suo regno, in proæ. c. 3. n. 1.*
- Rex iustus erigit terram, in proæm. c. 7. num. 1.*
- Rex sapiens, stabilimentum populi, ibi. num. 2.*
- Rex puer, est supplicium populi, ibidem, num. 11.*
- Rex Hispania, quare hodie non cognominatur, Imperator, in lectu. glo. 18. num. 55.*
- Rex dicitur à regendo, Imperator ab imperando, ibi. n. 56.*
- Rex capiti comparatur, et quare, in lectu. glo. 16. n. 61.*
- Rex, Aquila similis, et quare, ibi. n. 62.*
- Rex animalium, est Leo, et quare, ibi. num. 63.*
- Rex Hispania, est protector Concilij Tridentini, q. 3. n. 9.*
- Rex Francia cognoscit contra clericos, pro reparatione ecclesiarum, q. 99. n. 13.*

I N D E X.

- Rex potest clericos seditiosos, qui turbant regiam iurisdictionem à regno expellere, q. 100. n. 4.
- Rex Hispania dicitur Monarcha in suo regno, in lect. glo. 18. n. 6.
- Rex primus Gothorum fuit Athanaricus, in lect. glo. 18. nu. 29. Versic. ex quibus.
- Rex Hispania est protector Concilij Tridentini, in lect. glo. 6. n. 64.
- Rex Franciscus Gallie, fuit subditus Imperio, in lect. glo. 18. n. 31.
- Rex Sanchus, cognomento, Magnus, Imperator fuit Vocatur, in lect. glo. 18. num. 46.
- Rex Alfonsus, 7. aliàs, 8. fuit Vocatus Imperator, in lect. glo. 18. n. 47.
- Rex tenetur clericis oppressis prestare auxilium per modum charitatis, in lect. glo. in principio, n. 43.
- Rex, pro comune utilitate creatus est, ibi. n. 45.
- Rex primus mundi fuit Cain, & qui prius edificavit civitatem, ibi. glo. 1. num. 8.
- Rex tenetur defendere personas ecclesiasticas ab iniurijs, in lect. glo. 1. n. 11.
- Rex dicitur Vicarius Dei in temporalibus, ibi. glo. 1. n. 3.
- Rex tenetur oppressis, iustitiam facere, in lect. glo. 3. n. 5.
- Rex est pater reipublicæ, in lect. glo. 3. num. 9.
- Rex est anima reipublicæ, in lect. glo. 3. num. 10.
- Rex non solum vim propriam, sed vim subditorum tenetur repellere, in lect. glo. 5. n. 20.
- Rex est caput reipublicæ temporalis, & sic tenetur membra defendere, ibi. gl. 5.
- Rex pro communi utilitate creatus est, ibi. n. 23.
- Rex omnibus oppressis tenetur patrocinium prestare, ibi. n. 24.
- Rex dicitur à rectè agendo, & regèdo, in lect. glo. 5. n. 52.
- Rex est primus in throno hominum, ibi. num. 54.
- Rex hominum oppressiones, non debet permittere, ibi. n. 57.
- Rex non potest per legem tollere defensionem, cū sit iuris naturalis, ibi. n. 61.
- Rex potest condere legem, pro defensione fidei, in lect. glo. 6. n. 39.
- Rex iudicās in veritate pauperes, thronus eius in eternū firmabitur, in lect. glo. 17. n. 28.
- Rigor, & equitas sunt contraria, & concurrunt in celeri sententia, in lect. glo. 11. n. 3.
- Rogar a los juezes ecclesiasticos q̄ alcen las censuras, no es cōtra el Concilio, in lect. glo. 6. n. 20.
- Romanus Pontifex censetur iniuria affectus, ab eo iudice, qui non admittit appellationem, in lect. glo. 8. n. 7.
- Romani à principio amarūt iustitiam, in lect. glo. 17. n. 16.
- Romanorum Imperium, per potentiam fuit acquisitum, & per singularem prudentiam conseruatum, ibid. glos. 18. n. 127.
- Romulus primus conditor Urbis Romana, ibi. glo. 18. n. 110.
- Romanus populus habuit iurisdictionē totius mundi, in præm. c. 7. n. 3.

S.

Sacramentum Eucharistia, non debet negari condemnatis ad mortem, q. 98. nu. 1.

Sacri

I N D E X.

- Sacrilegij pœna est mixti fori, quæst.* 59
num. 7.
- Sacrilegium dupliciter potest considera-
ri, q. 59. n. 5.*
- Sacrilegij pœna contra laicum, coram
ecclesiastico est tractanda. Pœna ve-
rò delicti coram seculari, q. 59. n. 6.*
- Sacrilegij pœna de iure regio, traditur,
ibi. n. 13.*
- Sacrilegium est verbale, & reale. ibi.
num. 17.*
- Sacrilega est cognitio per viam violen-
tia, quando iudex ecclesiasticus pro-
cedit iuridice, in prolo. n. 133.*
- Sacerdos est persona publica, in dignita-
te constitutus, & sic illi est creden-
dum, in his quæ pertinent ad officiũ
suum, q. 4. n. 85.*
- Salaria famulorum, quando exequatur
in q. 112. n. 133.*
- Saluti si expediat, membrum est abscin-
dendum, ne corpus integrum corrup-
tatur, q. 77. n. 10.*
- Secrestum, quando fit faciendũ, q. 157.*
- Semel Deo dicatum amplius ad usus
humanos transferri non potest, in
proœm. n. 9.*
- Sententia contra tertium possessorem,
non est executioni mandanda, q. 16.
num. 7.*
- Sententia lata pro reo, non prodest fidei
iuratori, ibi. n. 12.*
- Sententia est stricti iuris, ibi. n. 11*
- Sententia confirmatoria, quando exe-
quatur, q. 115.*
- Senatus decisio refertur, in quæst. propo-
sita, q. 16. n. 31.*
- Sententia, & res iudicata, sunt diuer-
sa, in lect. glo. 14. n. 6.*
- Sententia, non potest dici res iudicata,
sed res decisa per sententiam, ibid.
glo. 15. n. 8.*
- Sententia in causa executiva, est exe-
quenda appellatione remota, & iu-
dex non facit vim, in lectu. glo. 15.
num. 2.*
- Sententia est exequenda, quando appel-
latio fuit deserta, in lect. glo. 15. n. 7.*
- Sententia iure iurando lata, non potest
retractari prætextu periurij, q. 2. n. 2*
- Sententia per ius iurandum decisa, exe-
qui potest, quoad effectum suspensi-
uum, q. 2. n. 12.*
- Sententia lata in causa alimentorum,
non nocet filiationi, q. 4. n. 51.*
- Sententia à restitutionis dotis, q. 114.*
- Sententia super filiatione lata in causa
alimentorum, nõ nocet filio, ibi. n. 53.*
- Sententia interlocutoria, non est profe-
renda, super liquidatione, quia effi-
cietur causa ordinaria, & admittit-
tur appellatio, q. 34. n. 26.*
- Sententia interlocutoria, quæ non conti-
net grauamen irreparabile, non me-
retur appellationem, q. 49. n. 1.*
- Sententia interlocutoria, de iure canoni-
co non exequitur, q. 49. n. 3.*
- Sententia prima, non exequitur de iure
canonico in causis ordinarijs, q. 55.
num. 1.*
- Sententia in causa decimarum, non exe-
quitur appellatione remota, q. 55.
num. 1.*
- Sententia in causa matrimoniali, non
transit in rem iudicatam, q. 66. n. 3.*
- Sententia Senatus in Rota Lucensi, &
laudantur illius senatores, q. 69. n. 2.*
- Sententia iniusta, bellum est sub specie
pacis, & iniuria sub velamento iu-
stitiæ, in prolo. n. 117.*

Sen-

INDEX

- Sententia iniusta, est quaedam violentia, & non sententia, in prolo. n. 143.*
- Sententia iniusta, nullitati comparatur in lect. glo. 6. n. 89.*
- Sententia excommunicationis, potest esse nulla ex pluribus causis, in lect. glo. 6. nu. 201.*
- Sententia excommunicationis lata à iudice recusato, est nulla, in lect. glo. 6. num. 202.*
- Sententia excommunicationis lata contra formam iuris, est nulla, ibidem, num. 203.*
- Sententia facit de alio, nigrum, & è conuerso, in lect. glo. 6. n. 118.*
- Sententia excommunicationis iusta, vel iniusta, est timenda, in lectur. glo. 6. n. 140.*
- Sententia compromissi exequitur appellatione remota, in lect. glo. 9. n. 144. & 148.*
- Sententia in iudicio possessorio, quando sit exequenda, in lect. glo. 9. n. 17.*
- Sententia interdicto adipiscenda possessionis, quando sit exequenda, ibidem, num. 18.*
- Sententia eatenus obligat quatenus habet iurisdictionem, in lectur. glo. 12. num. 6.*
- Senatores Regij, non habent directè, neque indirectè cognitionem iurisdictionalem in causis violentiæ, nisi aliter articulus experiri non poterit, in lect. glo. 1. & 3. & q. fin. n. 6.*
- Sententia, contra sententiam translata in rem iudicatam, non est valida, q. 110.*
- Sententia iniusta, non est sententia, neque obligat in foro conscientia, in lectur. glo. 13. n. 11.*
- Sententia collationis beneficii, quando sit exequenda, q. 116.*
- Sententia est duplex, diffinitiva, & interlocutoria, in lect. glo. 6. n. 147.*
- Sententia interlocutoria non diffinit totam causam, in lect. glo. 14. n. 3.*
- Sententia interlocutoria, aliquando habet vim diffinitivæ, in lec. glo. 14. n. 4. & in q. 49.*
- Sententia diffinitiva, potest intelligi duobus modis, ibi. n. 5.*
- Sententia collationis, quando sit exequenda appellatione remota, q. 24.*
- Sententia lata contra principalem, præiudicat fidei iusori, sine nouo processu, q. 70. n. 6.*
- Sententia contra fidei iusorem de iudicato soluendo, est exequenda appellatione remota, q. 70. n. 2.*
- Sententia consilij Archiepiscopi, facit instantiam, q. 48. n. 17.*
- Sententia ita præiudicat fidei iusori, ac si contra eum lata fuisset, quæst. 70. num. 4.*
- Sententia dimidiarum annatarum exsequitur appellatione remota, quæst. penul. n. 5.*
- Sententia iniusta* de trance, y remate,* non exequitur, appellatione remota, q. fin. n. 3.*
- Sententia iniusta, non mandatur appellationi ex clausula, appellatione remota, ibi. n. 4.*
- Sententia visitationis, & correctionis, quando sit exequenda appellatione remota, in lect. glo. 6. n. 20.*
- Sententia restitutionis dotis, quando habet executionem paratam, q. 114.*
- Sententia merita, possunt per iudices Regios examinari, quando aliter non possit*

I N D E X.

- possit diffiniri articulus violentiæ, aliàs secus, q. fin. n. 6.*
Sententia exhibitionis est exequenda, quæst. 117.
Sententiæ conformes exequendæ sunt contra debitorem, secus contra tertium q. 16. n. 27.
Sententia prima, vel secunda, quando sit exequenda, q. 115.
Sepultura non est deneganda condemnatis ad mortem, q. 98. n. 2.
Sese Regius Senator, laudatur, in præf. c. 10. n. 31.
Si ab infinito finitum demas, quod remanet erit infinitum, q. 55. n. 40.
Si causa principalis est summaria, idem dicendum est de omnibus articulis, q. 39. n. 8.
Si contractus principalis exequitur, et accessoria illius, q. 39. n. 7.
Silentium est cultus iustitiæ, in lectur. glo. 18. n. 14.
Sine castitate omnia opera sunt imperfecta, q. 61. n. 5.
Solidi, 96 faciunt libram, q. 59. n. 16.
Solvere dicitur, qui compensat, in 2. p. q. 1. n. 16.
Solvere, et compensare, idem est, ibi. n. 20.
Solutio collectarum, non est pro fructibus, sed pro prædijs, q. 50. n. 5.
Solutio tributorum, non alteratur mutatione personæ, q. 55. n. 47.
Solutio momentanea, non liberat debitorem, in lect. n. 296.
Solus Rex, in temporalibus potest legem condere, in proæm. c. 1. n. 1. et 6.
Suarez opinio reprobatur, qui sequitur Azorem, contra istam cognitionem, in lect. gl. 6. n. 60.
Species non compensatur cum quantitate, in q. 1. n. 3.
Spiritualis iurisdictio, temporali non subordinatur, in prologo, num. 21.
Spiritualis res publica, indicat temporalem: quia potestatem induit superiorem, in prolo. n. 89.
Standum est dictis medicorum, 2. par. q. 4. n. 21.
Statutum quod tribuit instrumentis executionem, intelligitur de liquidis, q. 39. n. 13.
Statuta prohibentia appellationem, restringuntur ad decisoria litis, q. 39. num. 20.
Statutum appellationem prohibens, strictè es declarandum, q. 39. n. 24.
Status rei litigiosæ, non potest mutari per alienationem, q. 16. n. 29.
Stylus curiæ modo alius, modo niger, q. 62. n. 64.
Supremus senatus, est iudex conservator in articulo violentiæ, in prolog. num. 161.
Suspender la execucion de las bu las Apostolicas, no es contra la libertad eclesiastica, in lect. glo. 6. num. 100. et 62.
Suspecta scriptura, quando dicatur, q. 12. n. 19.
Suspecta scriptura, non est fides adhibenda, q. 12. n. 17.
Suspicio falsitatis, habetur pro falsitate q. 12. n. 14. et 40.
Suspiciones, et argumenta sufficiunt ad inducendam falsitatem, q. 12. n. 21.
- T.**
- T** *Abellio semel creatus, reuocari non potest, q. 62. n. 40.*
Taxam panis tenentur ecclesiastici seruare, in trac. glo. 11.
- Tempo*

I N D E X

- Temporalis iurisdictio, non fuit data à Pontifice, Regibus, in prolo. n. 18.*
- Temporalis iurisdictio data est reipublicæ gentium sub lege naturæ, in prologo, num. 5.*
- Temporalis iurisdictio moderatur temporalia, in tranquilla, & honesta vita, in prolo. n. 3.*
- Temporalis iurisdictio præerat antequàm Christus veniret in mundum, eamq; Petro, & suis successoribus contulisset, in prolog. n. 19.*
- Tempus datum ad sententiandum in causis civilibus, & criminalibus, in lect. glo. 11. n. 4.*
- Tempus ad iudicandum est arbitrariū, post conclusum in causa, ibid. glo. 11. num. 6.*
- Tempus ad decidendam causam per viam violentiæ, non est præfixum, & sic statim causæ terminantur, in lect. glo. 12. n. 15.*
- Tenuta data contra legis formam, est nulla, q. 11. n. 6.*
- Terminos de la ley de Toledo, y contra quien proceda, q. 127.*
- Terminus est designandus ad proseguendam appellationem, q. 105.*
- Tertia ætas mundi cæpit ab Abraham, in lect. glo. 18. n. 100.*
- Tertiarum causa, coram iudice seculari, est tractanda, q. 17. per totam, & q. 25.*
- Tertius possessor, dicitur ad impediendam executionem, qui possidet bona pro indiuiso, q. 18. n. 23.*
- Tertius pro suo interesse, quando sit admittendus, in q. 125.*
- Tertius possessor licet solum habeat nudam possessionem, est conseruandus in sua possessione, q. 16. n. 16.*
- Testator potest prohibere ne ordinarius se intromittat in confectione inventarij, neque in eius visitatione, q. 78 num. 15.*
- Testes ubi prædia sita sunt, presumuntur scire rei qualitatem, q. 55. n. 31.*
- Testis falsus, efficitur de iurisditione iudicis, coram quo deponit, q. 74. n. 6.*
- Testificandi actus, non mutat iurisditionem, q. 74. n. 12.*
- Titulus ordinis, debet esse perpetuus, q. 62. n. 33.*
- Titulus coloratus, est ostendendus in possessorio rei ecclesiasticæ, q. 16. n. 4.*
- Tribunal Archiepiscopi Toleti, facit instantiam, q. 48. n. 23.*
- Toledo se llama Ciudad Real, y Ciudad Imperial, y es cabeça del Imperio de España, y así sus armas son dos Emperadores, in lect. glo. 18. n. 53. Y el Rey es Procurador en Cortes por Toledo, y así habla por el, ut ibi, n. 519. in fin.*
- Turris Babylonica, quando fuit edificata, in lect. glo. 18. n. 109.*
- Tyrandis Cain, duravit usque ad diluvium, in lect. glo. 18. n. 104.*

V.

- Valor beneficij est attendendus in solutione pensionis, q. 62. n. 79.*
- Vasalli Ecclesiarum, possunt collectari per Principem secularem, quaest. 50. num. 20.*
- Vassa Deo consecrata, desinunt esse profana, in proem. c. 5. n. 6.*
- Veedores del campo, y alarifes, q. fe hazen sus declaraciones, q. 160 Ven-*

I N D E X.

- Venditio rei litigiosa, est semper secunda emptori, licet veniant creditores anteriores, q. 16. n. 39.*
- Venter non patitur dilationem, quæst. 38. n. 7.*
- Verba Bullæ collegiata villa de Escalona, referuntur, q. 71. n. 27.*
- Verbum* nullatenus,* excludit iurisdictionem, q. 79. n. 9.*
- Verba quæ respiciunt actum presentationis, denotant, quod capellania sit actu sacerdotalis, 2. p. q. 3. n. 17.*
- Verba consecrationis in pane, & vino, denotant unitatem Ecclesiæ ex pluribus fidelibus, in proæm. c. 7. n. fin.*
- Verbum,* de iure,* intelligitur, de iure diuino, in lect. glo. 1. & 3.*
- Verisimilitudo sufficit, ut scripturæ præsumatur falsa, q. 11. n. 27.*
- Via executiva est odiosa, & sic restringenda, q. 39. n. 18.*
- Vicarius foraneus quando inhibeat, quæst. 147.*
- Vicarius Episcopi, non potest remoueri sine causa, q. 62. n. 44.*
- Vicarius Toletanus, est generalis, q. 48.*
- Vicino suo tenetur quis defendere, in lectur. glo. 5. n. 29.*
- Vim vi repellere licet, de iure canonico, in lect. glo. 5. n. 28.*
- Vim facit, qui alium turbat in sua possessione, q. 11. n. 17.*
- Vim facit iudex per sententiam iniquam in lect. glo. 5. n. 8.*
- Violentiam tollere, est de iure diuino, in prolog. n. 38.*
- Violentia est non admittere appellationem legitime interpositam, in prolo. num. 43.*
- Violentia à iudice ecclesiastico, multis modis fieri potest, in prolo. n. 136.*
- Violentiam ecclesiasticorum tollunt Reges Christianum, & reipublica, quæ non recognoscunt superiorem, in prologo, n. 187. cum sequentibus.*
- Violentia causatur in executione sententiæ appellatione remota, in lect. gl. 1. num. 31.*
- Violentia perfectè non tolleretur, si iudex ecclesiasticus non posset facere condemnationem expensarum, in lectur. glo. 16. n. 3.*
- Violentia, non datur, admittendo appellationem in causa executiva, in lect. glo. 6. n. 61.*
- Violentiæ cognitio, est æconomica administratio, in prolo. n. 49.*
- Violentiæ remedium, non gradatim, & ab immediatori, sed ab amico magis indulgentiori, est deprecandum, in prolog. n. 150.*
- Violentiæ, & iniuriæ, non sunt emanaturæ à iustitia, in prolo. n. 156.*
- Violentiæ species plures sunt, in lect. glo. 5. num. 10.*
- Violentia ablativa, ibi. n. 11.*
- Violentia expulsiva, n. 12.*
- Violentia turbativa, n. 13.*
- Violentia compulsiva, n. 14.*
- Violentia vera, non ficta excusat à censurâ Bullæ in Cæna Domini, in prologo, n. 176.*
- Vir est caput mulieris, & qualem inducat rationem capitis, in prolo. n. 26.*
- Virtutes iustitiæ referuntur, in lect. n. 449.*
- Vitia inuisibilia testamenti, non impediunt missionem, q. 11. n. 11.*
- Visitatores non possunt procedere criminaliter in suis visitationibus, q. 74. num. 21.*

d Visi-

Index verborum.

Visitare potest Episcopus personas ex-
ptas, ratione beneficij, q. 71. n. 17.
Visitare potest Episcopus horrea priva-
ta, q. 71. n. 118. et 20.
Visitor ecclesiasticus, potest visitare
confraternitates laicorum, q. 71. n. 24.
Visitor ecclesiasticus, potest visitare
capellanos, et capellanas, quas pos-
sident canonici exempti, ibi. n. 26.
Vis infertur de iure canonico, proceden-
do appellatione remota, in lect. glo. 6
num. 34.
Vis, vel iniuria, paria sunt, q. 11. n. 18.
Vis sub specie iustitiae, qualis sit, in prolo.
Vltima possessio attenditur, in iudicio su-
marissimo, q. 94. n. 21.
Vltima possessio patroni attenditur, et
vltima presentatio, ibi. n. 22.
Vltimus rei status est attendendus, et
considerandus, q. 4. n. 25.
Vna eademque res, non debet diuerso iu-
iure censeri, q. 50. n. 6. et q. 55. n. 51.
Vna est Ecclesia Catholica, in proem.
c. 7. n. 27. et in lect. glo. 18.
Vniuersalis obseruantia legum necessaria
est, ad pacem reipublice, in proem. c. 4.
num. 13.
Vnus Deus, vnum Baptisma, in proem.
c. 7. n. 28.
Vnus grex, vnus pastor, vna columba,
ibi. n. 31.

Vsura questio, coram quo iudice sit tra-
ctanda, 2. par. q. 7. ubi late decla-
ratur.

Votum castitatis, est principale in mo-
nachatu, q. 62. n. 2.

Votum castitatis perpetuum omnes a-
lios actus monasticos complet. q. 61.
num. 5.

Voto castitatis, accedit votum obedi-
tiae, ibi. n. 6.

Vota tria sunt necessaria in religione,
ibid. n. 20.

Voluntas testatoris est seruanda, quan-
do non est contra pietatem, q. 62. n.
53.

X.

X *Ps Dominus in hoc mundo tempora-*
lem respuit iurisdictionem, quia e-
ius regnum non erat de hoc mundo,
in prologo, n. 11.

Z.

Z *Edula real para tomar bullas*
Apostolicas, y lleuarlas al Con-
sejo Real, in lect. glo. 8. n. 2.

Zeu allos en las mótañas, es linage
muy antiguo, porq̃ fue antes
del Rey don Pelayo, refiere su
origē, y casas, in lect. glo. 18. n. 15.

Zi uilis magistratus caput tempore legis
naturae, in proem. c. 5. n. 10.

INDEX VERBORVM QVAESTIONVM,

primæ & secundæ partis, per ordinem Alphabeticum. Primus numerus significat, quæstionem, secundus quæstionis, vel glossæ numerum.

A.

Absolutio à censuris, quæst. 140. *¶ in lect. glossa, 9.*

Actio iniuriarum, q. 60.

Annata, q. penultima.

Adulterium, q. 88.

Alcauala, q. 64.

Alimenta filiorum, q. 53.

Alimentorum sententia, *¶ an sit exequenda*, q. 38.

Appellatio à censuris, in lectur. glos. 6. num. 7.

Appellatio in die festo, q. 108.

Appellatio in condemnatione litis expensæ, q. 154.

Appellatio post terminum, q. 117.

Appellatio quando non admittenda, q. 109.

Appellatio ad delegantem, q. 47.

Appellationis renunciatio, q. 111.

Appellatio ad Episcopum, q. 48.

Appellatio non prosecuta, q. 113.

Appellatio à tertio facta, q. 151.

Appellatio unius correi, q. 119.

Appellatio laudi coram quo, q. 73.

Appellatio coram iudice ad quem, q. 118.

Appellatio sine mandato, q. 151.

Appellatione remota, quando procedatur, q. fin.

Assassinus, q. 103.

Attentata, q. 80. *¶ in lect. glo. 6. n. 6.*

Auxiliorum impartitio, q. 95.

B.

Beatas, y hermitaños, q. 33. *¶ 61*

Beneficios patrimoniales, in lectur. glo. 16. n. 7.

Blasfemos, q. 85.

Bullarum retentio, in lect. glo. 6. n. 62.

Bullarum suspensio, ibi. 63.

Bulla in Cæna Domini, in proæm. numer. 16.

C.

Capellania ad nutum, q. 62. n. 34.

Capellaniæ sententia, q. 24.

Calculatorum sententia, q. 143.

Causæ beneficiales, q. 24.

Causa mixti fori, q. 23.

Clausula* conscientiam tuam oneramus* quæst. 136.

Clausula* appellatione remota,* q. fin. in lect. n. 300.

Clericus negotiator, an debeat gabellam, *¶ à quo iudice conveniatur*, q. 64.

Clericus, hæres laici, q. 40.

Clericus pensionarius, q. 62.

Clericus primæ tonsuræ, q. 49.

Clericus coniugatus, quæst. 79. *¶ in proæm. c. 8. n. 20.*

d 2

Clericus

Index verborum.

Clericus Sodomita, q. 85.
Clericus facinorosus, q. 75.
Clericus depositarius, q. 76.
Clericus turbans reipublicam, q. 77.
Clericus fugiēs ad Ecclesiam, quaest. 102.
Clericus, qui dimisit habitum, q. 75. ¶ in proem. c. 8.
Clericus turbans iurisdictionem, q. 100.
Colonus Ecclesiae, q. 50. ¶ 52.
Commendatores ubi conueniantur, q. 149.
Commensalis Episcopi, q. 58.
Congrua, quando sit assignanda appellatione remota, q. 159.
Competentia iurisdictionis, q. 80.
Compensationis exceptio, q. 1.
Compromissum, q. 123.
Concilium generale, q. 131.
Concilium provinciale, q. 131.
Confratres laici, q. 32.
Congregatio Cardinaliū, q. 124. ¶ 132.
Conseruatores iudices, q. 20. ¶ 22.
Consilium Archiepiscopi Toletani, q. 122.
Concursus creditorum, q. 72.
Crimen ante susceptos ordines, q. 37.

D.

D*ecima solutio*, q. 55.
Decimae quantitas, q. 56.
Delictum clerici enorme, q. 43.
Delictum commissum in alio territorio, q. 63.
Delictum à clerico, ¶ laico, q. 69.
Demolitio nouae operis, q. 141.
Depositum à clerico factum, q. 76.
Desertio appellationis, glo. 15. nu. 7. ¶ quaest. 9.
Dispensatio patroni capellaniae, q. 3.
Dotis restitutio, q. 88. ¶ 30.

E.

E*cclēsia immunitas*, q. 5. ¶ 42.
Ecclesiae reparatio, q. 99.
Emphyteuta Ecclesiae, q. 50.
Exceptio excommunicationis, in lectu. glo. 6. n. 100.
Excommunicationis sententia, q. 140.
Excommunicatus post appellationē, q. 35.
Excommunicatio mulieris, q. 57.
Examinatores per concursum, q. 116.
Executio ultimae voluntatis, q. 71. ¶ 84.
Executor remota appellatione, q. fin.
Executor Bullarum, q. 6. ¶ 27.
Executor cum clausula, conscientiam tuam, q. 138.
Executoriales de Roma, q. 36.
Executor in forma chamerae, q. 136.
Executio primae sententiae, q. 117.
Executio post terminum lapsum, q. 107.
Exhibere quando quis compellatur, q. 98. ¶ 119.
Expensarum taxatio, glo. 16. n. 1.
Expensarum condemnatio, glo. 16.
Expensarum executio, q. 161.
Expollium rei ecclesiasticae, q. 4. ¶ 65.
Expollia clericorum, q. 65.
Euictio clerici, coram seculari, q. 45.

F.

F*alsificans literas*, q. 92.
Falsitatis exceptio, q. 128.
Falsum deponēs corā laico, q. 67. ¶ 73.
Familiares sanctae Inquisitionis, in lec. glo. 15. n. 8.
Fatalia, q. 46.
Fidei iur for laicus, pro clerico, q. 70.
Filiationis probatio, q. 4.
Finium regundorum Ecclesiae, q. 129.
Fructus sententiae, quando exequatur, quaest. 154.

Fructus

Index verborum.

Fructus beneficij, q. 24.

Fructus condemnatio, q. 154.

G.

Gabella, quando debeat à clerico,
& coram quo iudice petatur, q. 64.

H.

Hermitaños, coram quo iudice con-
ueniantur, q. 33. & 61.

I.

Inhibitio, quando impediatur executio-
nem, q. 91.

Inhibitio Ecclesiastici, q. 96. 91. & 105.

Immunitas Ecclesiastica, q. 5. & 105.

In partu auxilium, q. 153.

Interdictum retinenda, q. 28.

Interim, q. 29.

Interesse cause matrimonialis, q. 31.

Inuentarium bonorum clerici, q. 78.

*Inuocatio auxilij brachij secularis, q. 93
& 153.*

Iudex appellationis, q. 148.

*Iudex, qui declaratur competens, quæst.
157.*

*Iudex appellationis in certo articulo, q.
106.*

Iudex requisitus, q. 16.

Iudex appellationis, q. 66.

Iudex compulsorialis, q. 14. n. 41.

Iudex sindicator, q. 139.

Iudex executor, q. 6. & 27.

Iudex compulsorialis, q. 14. n. 19.

Iudex conseruator religiosorum, q. 11.

Iudices subsidij, & excusati, q. 134.

Iuramenti relaxatio, q. 97.

Iuramentum decissorium, q. 2.

Iuramentum à laico præstitum, q. 83.

*Iustitia, qualiter distribuenda, in lect.
num. 450.*

L.

Laicus audiens confessionem, quæst.
86.

*Lapsus temporis ad appellandum, q.
147.*

Legatum pium, q. 145.

Litis expensæ, q. 156.

M.

Mandatum de exhibendo, q. 8.

*Maestrescuela, qualiter procedere
debeat, q. 156.*

Matrimonium clandestinum, q. 19.

*Missio in possessionem ex edicto Dni
Adriani, q. 12.*

*Monachus executor ultime volunta-
tis, q. 71.*

*Monachus, quando conueniendus, quæst.
71.*

Monialium violatores, q. 90.

Monachus nouitius, q. 104.

N.

Noui operis nuntiatione, q. 142.

Nouitius, q. 104.

Nullitas sententiæ, q. 26.

Nullitas excommunicationis, q. 51.

Nullitatis exceptio, q. 127.

O.

Obligatio in forma camere exequi-
tur, q. 134.

*Occisor clerici, circa immunitatē, quæst.
105.*

Operis noui nuntiatio, q. 142.

*Ordines militares, ubi communicantur;
q. 61. n. fin.*

P.

Patronatus causa, q. 94.

Patroni dispensatio, q. 3.

Pœna commissi, q. 136.

Index verborum.

Pensio literis non expeditis, q. 62.

Periurus testis, q. 39.

Possessorium iudicium, q. 114.

Possessorium rei ecclesiastica, q. 4. ff) 65

Possessio ex edicto Diui Adriani, q. 12.

Possessorium interdictum, q. 10.

Possessio in decimis, q. 18.

Positos, y sus cuentas, q. 21. ff) 122.

Præcedentia causa, q. 123.

Præuentio iurisdictionis, q. 81.

Privatio beneficij, q. 152.

Promissio, nubendi, non ad impleta, q.

30.

Q.

Q Ventas de clerigos, q. 71.

Q uetas de legos de cosas pias
q. 21. n. fin.

Querella, transacto anno, q. 60.

R.

R atio clerici, coram quo est reddenda, q. 71.

Racioneros de Toledo, q. penul.

Raptor monialis, q. 90.

Reconuentio, q. 68. ff) 54.

Recusatio iudicis, q. 14.

Religiosorum causa, q. 22.

Religiosorum bona, q. 11.

Religiosi an possint appellare, q. 95.

Resignatio beneficij, q. 149.

Reyes de Castilla, in lect. glo. 18.

Relaxatio iuramenti, q. 97.

Reparatio Ecclesiarum, q. 99.

Requisitoria litera, q. 16.

Restitutio in integrum, q. 126.

S.

S acrilgium, à quo puniatur, q. 59.

Salariorum sententia, q. 133. ff) 112

Secrestatio fructus, q. 157.

Sententia liquidationis, q. 39. ff) 153.

Sententia priuationis beneficij, q. 150.

Sententia alimentorum, q. 38.

Sententia prouisional, q. 154.

Sententia mortis, sine sacramento, q.
98.

Sententia taxationis expensarum, q.
158.

Sententia redintegranda, q. 18.

Sententia plura capitula continens, q.
106.

Sententia transl. in rem iudic. q. 112.
ff) 9. ff) 66.

Sententia salariorum, q. 114.

Sententia iniusta, q. 131.

Sententia in possessorio, q. 153.

Sententia interlocutoria, q. 49.

Sententia sindicatus, q. 137.

Sententia arbitraria, q. 74.

Sententia terminorum, q. 129.

Sententia Pontificis, q. 128.

Sententia Concilij generalis, q. 129.

Sententia congregationis Cardinalium,
quest. 130.

Sententia capellania, q. 24.

Sententia secresti, q. 160.

Separatio coniugatorum, q. 104.

Sepulchrorum causa, q. 94.

Sindicatoris sententia, q. 139.

Sodomitæ sententia, q. 87.

Subastatio bonorum, q. 160.

Subsidij y escusado sententia, q. 132.

T.

T axatio expensarum, q. 160.

Temporalidades, in lectu. glo. 6.
num. 164.

Terceros religiosos, q. 61.

Terce

I N D E X

Terceros poseedores, q. 16.

Tertia Regales, q. 17. & 25.

Terminorum restitutio, q. 129.

Testis falsum deponens, q. 67.

Testes producti in secunda instantia, q.

152.

Tributa Ecclesie, q. 50.

Turbans rempublicam, q. 77.

V.

Vicarius foraneus, q. 14.

Visitadores ecclesiasticos, in le

Etur. glo. 6. n. 20. & q. 74. n. 20. &

q. 121.

Ultima voluntatis executio, q. 84.

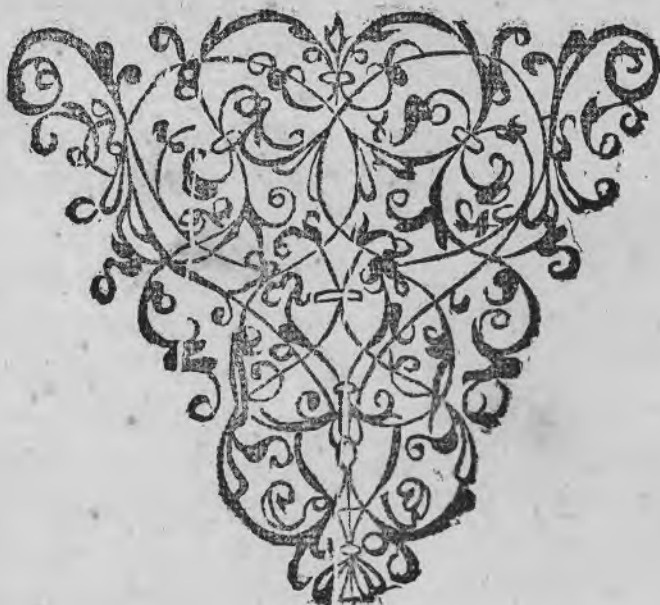
Usurarum, quest. 7. & 96.

Z.

Zeualorum domus, apud montanos,

glo. 18. num. 15.

F I N I S

REVIEW

1. *Staphylinus*
 2. *Staphylinus*
 3. *Staphylinus*
 4. *Staphylinus*
 5. *Staphylinus*
 6. *Staphylinus*
 7. *Staphylinus*
 8. *Staphylinus*
 9. *Staphylinus*
 10. *Staphylinus*
 11. *Staphylinus*
 12. *Staphylinus*
 13. *Staphylinus*
 14. *Staphylinus*
 15. *Staphylinus*
 16. *Staphylinus*
 17. *Staphylinus*
 18. *Staphylinus*
 19. *Staphylinus*
 20. *Staphylinus*
 21. *Staphylinus*
 22. *Staphylinus*
 23. *Staphylinus*
 24. *Staphylinus*
 25. *Staphylinus*
 26. *Staphylinus*
 27. *Staphylinus*
 28. *Staphylinus*
 29. *Staphylinus*
 30. *Staphylinus*
 31. *Staphylinus*
 32. *Staphylinus*
 33. *Staphylinus*
 34. *Staphylinus*
 35. *Staphylinus*
 36. *Staphylinus*
 37. *Staphylinus*
 38. *Staphylinus*
 39. *Staphylinus*
 40. *Staphylinus*
 41. *Staphylinus*
 42. *Staphylinus*
 43. *Staphylinus*
 44. *Staphylinus*
 45. *Staphylinus*
 46. *Staphylinus*
 47. *Staphylinus*
 48. *Staphylinus*
 49. *Staphylinus*
 50. *Staphylinus*
 51. *Staphylinus*
 52. *Staphylinus*
 53. *Staphylinus*
 54. *Staphylinus*
 55. *Staphylinus*
 56. *Staphylinus*
 57. *Staphylinus*
 58. *Staphylinus*
 59. *Staphylinus*
 60. *Staphylinus*
 61. *Staphylinus*
 62. *Staphylinus*
 63. *Staphylinus*
 64. *Staphylinus*
 65. *Staphylinus*
 66. *Staphylinus*
 67. *Staphylinus*
 68. *Staphylinus*
 69. *Staphylinus*
 70. *Staphylinus*
 71. *Staphylinus*
 72. *Staphylinus*
 73. *Staphylinus*
 74. *Staphylinus*
 75. *Staphylinus*
 76. *Staphylinus*
 77. *Staphylinus*
 78. *Staphylinus*
 79. *Staphylinus*
 80. *Staphylinus*
 81. *Staphylinus*
 82. *Staphylinus*
 83. *Staphylinus*
 84. *Staphylinus*
 85. *Staphylinus*
 86. *Staphylinus*
 87. *Staphylinus*
 88. *Staphylinus*
 89. *Staphylinus*
 90. *Staphylinus*
 91. *Staphylinus*
 92. *Staphylinus*
 93. *Staphylinus*
 94. *Staphylinus*
 95. *Staphylinus*
 96. *Staphylinus*
 97. *Staphylinus*
 98. *Staphylinus*
 99. *Staphylinus*
 100. *Staphylinus*

The first of these is the fact that the
 second of these is the fact that the
 third of these is the fact that the
 fourth of these is the fact that the
 fifth of these is the fact that the
 sixth of these is the fact that the
 seventh of these is the fact that the
 eighth of these is the fact that the
 ninth of these is the fact that the
 tenth of these is the fact that the

71. 81. 82. 83.

45

2. 1. 1. 1. 1.

35

35

591

591